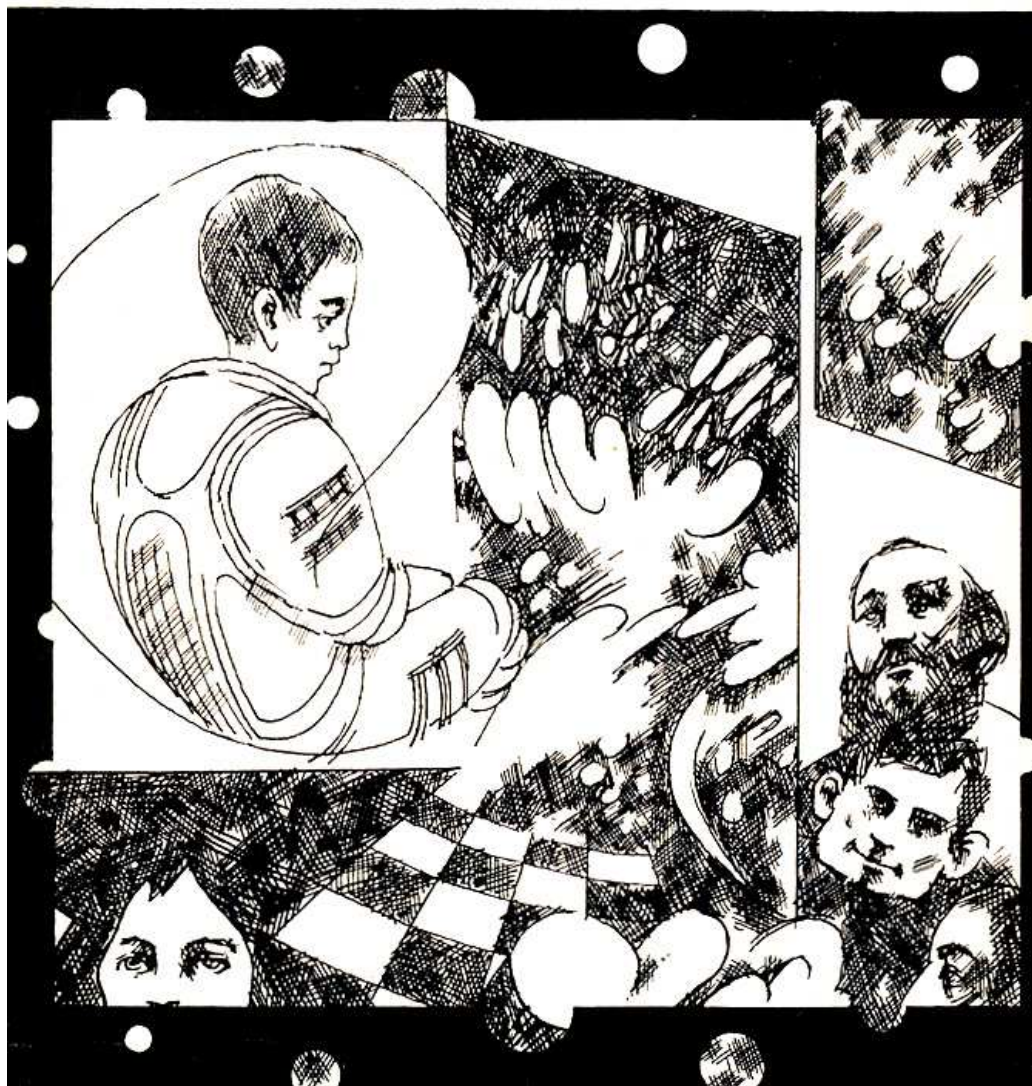

*Christian
Grenier*

PLANÉTA ALTI

Christian Grenier

PLANÉTA ALTI

Prvá část'
ONÍRIUM

1. KAPITOLA

Len čo sa Lio prebudil, uvedomil si, že sa stalo niečo nezvyčajné. Priestranná miestnosť obložená sivými čalúnmi vyzerala však pokojne. Steny, povala a podlaha, potiahnuté hrubou vrstvou moleskínu, doslova pohlcovali všetky zvuky.

Lio sa ani nepohol.

Pokúsil sa sústrediť myšlienky. Čosi je tu dnes čudné. Napríklad táto miestnosť. Ešte nikdy nespal v takej izbe. Nábytok a predmety, čo ho obklopovali, nevyzerali síce prepychovo, lež účelne a pohodlne. Na dosah ruky mal pekne tvarovaný biely stupienok nočného stolíka a dôverne známy automat na kávu.

Lio sa kútikom úst uľahčene usmial, ale ešte stále mal pocit, že jeho myseľ tápe ako po prebdenej noci. Vzápätí sa mu však uľavilo, ani keby vlastný závoj, zastierajúci vybičovanú myseľ, zmizol; všetko videl zrazu oveľa jasnejšie.

Posadil sa na posteli. Vzápätí nahmatl na peľasti gombík, ktorým sa ovládalo skladanie posteľnej bielizne, a všetky prikrývky sa s tlmeným šušťaním prepadli do otvoru pri nohách posteľe.

Keď sa naraňajkuje, stlačí gombík ešte raz a vďaka posuvnému systému, ktorým tento mechanizmus pripomína pohyblivé schody, posteľná súprava prejde k hlave posteľe.

Pohybom prsta mládenec uviedol do chodu automat na kávu. Priesvitná šálka štrngla pod ústím, z ktorého ani prúd čapovaného piva vystrekla horúca čierna káva a jej vôňa zaplnila celú miestnosť.

Zaznelo tiché cvaknutie a zo zadnej časti automatu sa vynorili dve hrianky.

Lio sa z chuti pustil do raňajok.

„A predsa tu niečo nesedí,“ hútal. „Táto izba nie je moja. Nie som tu doma. Moja izba je...“

Ovládol ho pocit prázdnoty:

— Moja izba! — zvolal.

Jeho hlas vzápätí pohltil moleskín na stenách.

„Moja izba... Už ani neviem, ako vyzerá. Na nič si nespomínam.. Vari som stratil pamäť?“

Zaboril si hlavu do dlaní. Myslel mal priesračne čistú. Mihali sa mu ňou jedna za druhou jasné myšlienky. Na jazyk sa mu tlačilo množstvo otázok:

„Nože, ako to bolo... Včera... Čo som robil včera?“

Nič. Nijaká určitá myšlienka, nijaký záchytný bod. Všetky pokusy spomenúť si na minulosť boli márne. Nie že by Liove spomienky vybledli — Lio jednoducho nijaké spomienky nemal.

„To nie je možné,“ premýšľal sklúčene. „Čo sa to so mnou robí?“

Lio pomaly, nahlas, aby utíšil zmätený tlkot vlastného srdca, pokračoval:

— Neuveriteľné, že si na nič nespomínam. Tento automat na kávu... Automatická posteľ... To všetko poznám. Ale čo sa týka mňa...

Volal sa Lionel Kancel. Priatelia ho volali Lio. Priatelia... Akí priatelia?

Myšlienky sa mu prudko vrátili späť, ale zbytočne: ako keď bublina odrazu splasne, v poslednej chvíli sa mu rozplynul obraz, meno, na ktoré chcel prísť.

Mal sedemnášť rokov. Aj na to si len spomínal. Jeho povolanie... Aké by mohlo byť jeho spoločenské postavenie? Štúdiá musel zavrieť vlni, ako všetci jeho rovesníci, čo navštevovali Vysoké školy zrýchleného intelektuálneho vývoja, na ktorých samočinné počítače napojené priamo na mozog v umelom spánku vstúpovali žiakom všetky vedomosti, ktoré potrebovali vo svojom odbore.

Ale aj tak mu nič nepripomínalo nijakú činnosť. Azda dajaký podvedomý, automatický pohyb mu náhle otvoril oči...

Lio dojedol druhú hrianku; maslo už obsahovalo samotné cesto, dômyselne spracované tak, aby ani omrvinka nespadla na zem alebo nepoškodila mechanizmus na zatváranie posteľe.

V poriadku. Toto všetko mu bolo známe. Pôsobilo upokojujúco a stieralo Liov nepríjemný pocit, že je ktosi, kto spoznal svet len dnes ráno, ako jeden z tých ľudských robotov, ktoré pred niekoľkými mesiacmi zostrojili vo Výskumnom stredisku robotov...

Aha! Ďalšia spomienka — ale spomienka, ktorú sa mu nepodarilo dať do súvislosti s nijakou osobnou skúsenosťou.

Podvedome si nahmatal nechty a overil si, či sú tvrdé, z rohoviny: z celého ľudského tela nechty tvorili jediný prvok, ktorý pri rekonštrukcii umelého človeka staval vedcov pred isté problémy. Umelá rohovinová hmota sa vzhľadom jasne líšila od nechťov skutočných ľudí.

Prichytil sa, že sa opäť usmieva: nie, tieto nechty patria jemu, Lionelovi Kancelovi. Teraz sa mu už vlastné obavy zdali smiešne. Ako mohol predpokladať... Ako-tak ho to upokojilo.

Ale jeho myseľ ani teraz nezavadila o nijakú spomienku.

Zvyčajný bzukot vysávačov prinútil Lia, aby sa pozrel na hodinky: osem

hodín.

Hodinky! Sú to isto jeho hodinky, dôverne ich pozná! Dotýkal sa známych črt vlastnej tváre.

„Mám to ja ale hlúpe nápady!“ vyčítal si v duchu obavy.

Zoskočil z postele a po plyšovom koberci prebehol k oknu. Prúd sviežeho vzduchu z odsávačov prachu mu olizoval nohy.

V pozadí miestnosti sa črtal rám dverí, podľa rozmerov zrejme značne hrubý.

Odrazu sa mu v hlave rozjasnilo:

„Narkotikum! Dali mi narkotikum a zavreli ma tu. Že mi to skôr nezišlo na um!“

No zároveň zapochyboval:

„Že by bola klieťka zlatá?! Táto miestnosť nemá veru nič spoločného s väzením. Raz-dva si to overím.“

Lio sa zľahka dotkol dverí: tichučko sa zasúvali do steny, až odkryli pohľad na priestrannú kúpeľňu. Lio potlačil výkrik údivu. V tomto storočí, keď Zem obývalo dvanásť miliárd ľudí, boli toaletné kúty zvyčajné malé a účelné, no táto kúpeľňa pôsobila naozaj prepychovo.

Lio bol čoraz zmätenejší. Tloskol jazykom a zamieril k protiľahlej stene.

Okno tvoril veľký a matný panoramatický oblúk, ktorý spriehľadnel, len čo Lio premiestnil rukoväť selektívneho reostatu. Pretože bolo hmlisto, zvolil si strednú pozíciu reostatu, ktorá vďaka špeciálnemu filtru pôsobiacemu ako mierne slnečné žiarenie umožňovala lepšiu výhľad. Kontúry vzdialených predmetov, v skutočnosti ponorené do hmly, sa črtali výraznejšie.

Gigantické terasovité stavby na predmestiach tvorili okolo starého jadra Paríža akýsi betónový amfiteáter. O niečo bližšie sa rozprestieralo turistické centrum s historickými pamiatkami rozosiатыmi po oboch brehoch Seiny, rozvešanými po návršiach Montmartru a Ménilmontantu alebo uvelebenými v niekoľkých zákutiach zelene. Masívna silueta kaplnky Sacré-Coeur vyzerala miniatúrne a jej belavé vežičky sa vynímali na pozadí modrastých plastexových múrov Administratívneho centra vysokého vyše tisíc dvesto metrov.

Na sklonku dvadsiateho druhého storočia si Eiffelova veža vyžiadala vážne opravy a teraz sa odraz jej štíhlej konštrukcie zrkadlil na čistých vodách prírodného jazera Seiny, z ktorého sa stalo stredisko vodných radovánok a rekreácie.

Na širokej triede Louvre-Défense, na námestí Concorde alebo Etoile sa už

len z času na čas zjavilo niekoľko osamelých chodcov, zato nedávno postavený pamätník Kozmonautiky ešte každoročne priťahoval milióny turistov.

Spoza rozložitých vežíčiek starobylej katedrály Notre-Dame vystrekla prudká žiara.

„Odlet z kozmodrómu Bourget,“ pomyslel si Lio. „Dozaista medziplanetárna raketa. Od otvorenia Marsopolisu v roku 2312 obchodné výmeny s novousadlíkmi na červenej planéte niekoľkonásobne vzrástli. Alebo ide o novú výskumnú výpravu na...“

Niečo zatemňovalo Liovu myseľ. Prichytil sa, že si podráždene opakuje meno toho... Dočerta, veď ho už mal na končeku jazyka.

Mládenec si zlostne poklopkal po čele:

„Doparoma so samočinným počítačom na vyučovanie astronómie,“ rozhorčil sa. „Kartička musela byť opotrebovaná. Tak... Mars, Jupiter, Saturn, Urán, Neptún, Plu...“

Výpočet planét slnečnej sústavy prerušilo zvonenie. Srdce mu nadskočilo.

— Vstúpte! — zvolal.

Veraje, dokonale zapadajúce do mäkučkej steny, ktoré si Lio predtým nevšimol, sa s tlmeným bzučaním začali odsúvať a pred užasnutým i stiesneným mládencom sa roztvoril pohľad na obrovskú a vskutku prepychovú chodbu: v pyžame, v apartmáne s ohurujúcou nádherou, zočivoči zaujímavému človeku, usmiatemu, upätému v bezchybnom obleku z plastylu, cítil sa zrazu trochu smiešny.

Muž sa Liovi mierne uklonil:

— Pán prezident sa dobre vyspal?

2. KAPITOLA

Lio od ohromenia stratil na niekoľko sekúnd reč. Uvedomil si však, že muža znepokojuje jeho mlčanie a spamätal sa:

— Nuž... Dobré. Áno, veľmi dobre. Veľmi... Spal som tvrdo. Muž sa navidomoči upokojil a s úctivým posunkom predstúpil pred Lia.

— Prezídium! — vyhákol pridusené Lio. — Že mi to skôr nezišlo na um: nachádzame sa na poslednom poschodí budovy Prezídia, v miestnostiach vyhradených pre vládnych činiteľov!

Znovu sa rozbehol k tvarovateľnému oknu, z ktorého bol výhľad na celý

Paríž. Strážnik v uniforme sa zatiaľ venoval všetkým mechanizmom a vpúšťal do miestnosti mdlé denné svetlo. Liova myseľ ešte nikdy nebola taká napätá: „Prezident! Som teda prezidentom Zjednoteného sveta.“ Pri tomto zistení sa Lia zmocnil závrat ako nad hlbokou priepasťou: „Je to možné? Mám sedemnáť rokov. Veľká rada ešte nikdy nezvolila takého mladého prezidenta.“

Lio si lámal hlavu, kto mohol byť bývalým prezidentom. Daromne, pamäť mal ako vykradnutú. Ešte v ňom však skrslo podozrenie:

„To bude planý žart. Nemôžem byť prezidentom. To všetko je len hlúpy vtip... rádionická hra... niekto si zo mňa strieľa...“

Prudko sa obrátil k strážnikovi v uniforme, ktorý reguloval odsávače prachu.

— Počujte... prosím vás... ako sa voláte? Muž sa naňho prekvapene pozrel:

— Predsa... Sergio, pán prezident, veď to viete!

— Nuž, Sergio, — pokračoval Lionel, — bol by som rád, keby ste mi povedali, čo si myslí obyvateľstvo Zeme o takom mladom prezidentovi.

Sergiova tvár sa stiahla v akomsi čudnom úškl'abku a Lio pocítil, že mu zovrelo žalúdok, a akoby sa mu na okamih zastavilo i srdce. Vzápätí však bolo všetko opäť v poriadku a Lio sa nazdával, že to bol obyčajný závrat. Výraz Sergiovej tváre bol taký istý ako predtým. Muž sa venoval svojim povinnostiam v miestnosti a pokojne odvetil:

— Teší ma, pán prezident. Je rovnako nadšené ako v deň, keď vás zvolili.

— Keď ma zvolili... Naozaj! — povedal Lio, hoci sa na nič nepamätal. — To už je...

— Vyše dvoch mesiacov, — doplnil Sergio. — Ale nemusíte sa znepokojovať: občania vedia, že vaša právomoc sa obmedzuje na isté rozhodnutia. Skutočnosť, že ste iba celosvetovým zástupcom členov Veľkej rady, presvedčí aj tých najväčších nedôverčivcov. Ostatne až doposiaľ ste tak rozvážne pracovali s tajnými archívami, ku ktorým máte prístup len vy, že naozaj len tie najhoršie jazyky by mohli tvrdiť, že zneužívate svoju funkciu.

Zdalo sa, že Sergio hovorí úprimne, no Lio vo svojom najhlbšom vnútri ledva vládol presvedčiť sám seba o nepravdepodobnej skutočnosti: je prezidentom...

Odrazu mu čosi zišlo na um:

— Počujte, Sergio, je moja voľba zaznamenaná niekde v Prezídiiu?

— Istotne. V knižnici.

— Knižnica je...?

Nešťastný Sergio zvrátil obočie. Nevychádzal z údivu: pán prezident akoby dnes na všetko zabudol.

— V podzemí. Ale... Pán prezident! Kam idete?

Lio nestrácal čas vysvetľovaním a rozbehol sa po širokej chodbe paláca. Jemný plyšový koberec pohlcoval jeho kroky. Bosé nohy sa mätko dotýkali dlážky. Obločné výklenky napravo i naľavo umožňovali nepretržitý pohľad na krajinu.

„Nachádzam sa vo vrchnom tuneli,“ premýšľal.

Vrchný tunel pozostával z architektonicky odvážneho oblúka a na jeho štíte sa spájali dve ústredné veže Prezídia. V minulosti, na ktorú si len matne spomínal, Lio akiste obdivoval harmonickú krivku stavby, no vtedy mu ani vo sne nezišlo na um, že raz a za takýchto okolností, bude v nej bývať...

— Podfuk! — vyjachtal pridúšajúc hnev. — Je nemožné, že by som bol prezidentom. Ihneď si to musím overiť...

Lio prudko zahamoval, nehľadiac na to, že sa mohol natiahnuť, aký bol dlhý pred ďalším strážnikom v uniforme, ktorý stál pred hydraulickým výťahom.

— Pán prezident! — vyjachtal s prekvapeným úšklabkom. — Kde...?

— Do knižnice!

Lio si uvedomil, že je ešte v pyžame a že úradníci Prezídia dozaista nie sú zvyknutí vídať najdôležitejšiu osobnosť sveta v takom úbore; no prezident si začínal uvedomovať svoju autoritu a už mu ani len na um nezišlo niekomu skladať účty — vnoril sa do kabíny. Vzduchotesné dvere sa nehlučne uzavreli.

Rad gombíkov označoval, že pod zemským povrchom je dvadsaťosem poschodí.

„Čo teraz...? Knižnica... Od mínus pätnásť po mínus dvadsaťjeden...“

Len knižnica zaberala šesť poschodí.

„Čo sa dá robiť? Skúsím devätnáste.“

Výťah sa zhupol do voľného pádu, ale človek v ňom necítil ani najmenší príznak závratu, lebo na zostupnom zariadení bol namontovaný kompenzátor zemskej gravitácie a vyrovnával pocity bezváhového stavu.

O desať sekúnd sa dvere výťahu otvorili na ďalšiu chodbu.

— Pán prezident...

Strážnik Palácovej bezpečnosti, ktorého úlohou bolo kontrolovať príchodzích, sa naňho prekvapene díval. Lio využil jeho ohromenie:

— Archívne dokumenty o mojej voľbe spred dvoch mesiacov!

— To je o poschodie vyššie. Chodba C, oddelenie 127.

— Ďakujem.

Lio nechal výťah výťahom a vybehol hore núdzovým schodišťom...

— Chcel by som sa rozprávať s knihovníkom 127. oddelenia.

— To som ja, pán prezident.

— Buďte taký láskavý a prineste mi archívne záznamy súvisiace s mojím zvolením a výstrižky z tlače.

Knihovník celý ohúrený hľadel na Liove bosé nohy.

— Áno, viem, že som v pyžame, — povedal Lio. — Som pri zmysloch. Ide o naliehavú vec.

Muž čosi zajachtal a chytrou zamieril k regálom, na ktorých so starými viazanými dielami, predstavujúcimi vzácne historické pamiatky, susedili videofonické plastické snímky, zaznamenávajúce do najmenších detailov všetky svetové udalosti.

— Môžete prejsť do interpretačnej sály, pán prezident. Tuhľa sú noviny z januára 2313... Kópia knihy Prezídia... Pripravím vám audiovizuálne dokumenty.

Sála bola úzka, nezariadená.

Lio najprv prekutal knihu Prezídia, v ktorej sa uvádzali stručné charakteristiky predákov sveta od Všeobecného zjednotenia.

„Tak... Hans Schrecklich, 2302-2307; Edward Snowly, 2307-2313...— a Lionel Kancel! Neuveriteľné!

Najlepšie na tom bolo, že teraz si Lio spomínal na Hansa Schrecklicha, ale najmä na posledného prezidenta..., na vysokého, štipľavo ironického Anglosasa Edwarda Snowlyho. Ale po Snowlym... Vari je to naozaj pravda, že on, Lionel Kancel...

Zvedavo zalistoval v novinách, v ktorých sa opisovala jeho voľba:

DRVIVÁ VÄČŠINA ZA LIONELA KANCELA

Včera, v utorok 14. januára 2313, sa v amfiteátri I Prezídia v Paríži zišla Veľká rada. Nikto nepochyboval, že novým prezidentom sa stane benjamínček zhromaždenia, mladý radca Lionel Kancel. Jeho najnovšie návrhy o dopravných prostriedkoch a jeho výskumy v oblasti mestskej premávky — to je náš najpálčivejší problém, ktorý sa SMED s príkladnou vynaliezavosťou a obetavosťou usiluje vyriešiť už niekoľko storočí — vysoko ocenila celá Rada. Lionel Kancel má pred sebou úžasnú politickú budúcnosť a tragická nehoda helicobu, pri ktorej sme stratili nášho*

posledného prezidenta Edwarda Snowlyho, len urýchlila jeho príchod na posledné poschodie Prezídia. Obyvateľstvo sveta vkladá doňho svoje nádeje. 774 hlasov proti 226 hlasom znamená drvivú väčšinu...

— Zatemniť!

— Plastický videozáznam, — povedal bezfarebný hlas zaznamenávajúceho robota. — Archívny dokument V. S. 794 A. Voľba prezidenta 14. januára 2313.

Sála sa ponorila do úplnej tmy. Lio pustil z ruky noviny.

Skutočné rozmery miestnosti sa stratili, odrazu sa celá premenila na širočizný amfiteáter I Prezídia, dejisko veľkých zhromaždení.

Na terasovitých stupňoch sedelo niekoľko stovák radcov a šum ich rozhovoru sa niesol zo všetkých strán k jedinému divákovi v pohovke.

Na pokyn Primiho, ktorý sedel napravo od prázdneho prezidentského kresla, všetci radcovia vložili ruku do otvoru urny individuálneho hlasovania — spôsob, ktorý sa všeobecne osvedčil a bol jednoduchý a rýchly — skrytá ruka stlačila zvolený gombík.

Na zadnej stene zároveň defilovali bleskurýchle zostavené súčty hlasovacích čísel. Po dlhom výbere volebných zoznamov zostali na ukazovateli dve mená napísané svetelnými písmenami: Lionel Kancel a Ignacio Valerio.

— Skutočne... — zašepkal Lio. — Ved' ja som tam, v treťom rade! A naozaj, mládenec, vtedy o dva mesiace mladší, bledol v očakávaní výsledkov a počas celého posledného kola hlasovania úzkostlivo pozoroval stenu s číslami v pozadí. Pri pohľade na číselný výsledok sa jeho tvár odrazu rozjasnila a vyhlásenie konečného výsledku sprevádzali ohromné ovácie: na paneli bol súčet 774 hlasov.

Všetci pozdravovali Lia ako víťaza. Kamery sa premiestnili a divák sa ocitol vonku pred množstvom hlučných fotografov, ktorí obkolesili nového vyvolenca Veľkej svetovej rady.

Odrazu exteriér zmizol a v malej sále trojrozsmernej projekcie sa rozhostil šerosvit nepríjemne blízkych stien.

— Koniec snímky, — ozval sa samočinný zaznamenávateľ. Lio už-už vstával, keď pocítil na pleci čiusi pevnú ruku.

— Lionel, vari ste len nepochybovali o zákonom priebehu volieb? Mládenec sa obrátil: muž, ktorý hlbokým a trochu chrapľavým hlasom

-

*/SMED – Spoločnosť pre medzinárodnú expresnú dopravu

vyslovil tieto slová, ho postavou prevyšoval a pôsobil impozantným dojmom — pripomínal bývalého pástiaru, ktorému určili úlohu, na akú nie je stavaný. Širokú tvár mu prehradzoval trochu podlízavý úsmev. Jeho správanie sa nasvedčovalo, že na mládenca má značný vplyv. Lio ho hneď spoznal: Primi.

— Mohli by ste mi okrem toho prezradiť, z akého dôvodu ste sem prišli tak skoro ráno a v tomto oblečení?

Predseda vlády bol najbližším prezidentovým spolupracovníkom, Lio sa s ním často stýkal, no teraz ho nepríjemne prekvapila nadradená, blahosklonne familiárna otázka, s akou sa Primi naňho obrátil.

Navyše, dnes ráno sa všetci k prezidentovi správali tak preúctivo, že Lia ministrov postoj zarazil.

— Pán Primi, domnievam sa, že v budove Prezídia sa môžem pohybovať, kde chcem a kedykoľvek to uznám za vhodné.

Zdalo sa, že Primiho táto rezervovanosť prekvapila.

— To je pravda, — pokračoval sucho. — Ale dovoľm si poznamenať, pán prezident, že včera večer na recepcii ste si vypili trochu viac, ako zvyknete, a možno ste zabudli, že dnes ráno máte dôležitú schôdzku.

— Akú?

— O deviatej máte prijať oficiálnu delegáciu z Kentaura. Je pol deviatej. Už pol hodiny vás všade hľadám.

— Máte pravdu, zabudol som na to. Mohli by ste mi pripomenúť...

— Naša posledná hviezdna expedícia zistila, že štvrtá stálica systému Alfa Kentaurus je obývaná, — začal podráždene Primi. — Na kozmódrome Bourget práve pristálo sedem Kentaurčanov; chcú nadviazať kontakty s civilizáciou na Zemi a prerokovať možnosti obchodných zmlúv. Je to nesmierne dôležité.

— Alfa Kentaurus? — vyjachtal Lio a hlboko sa zamyslel.

So zúfalým vypätím trápil svoju vynechávajúcu pamäť. Bol presvedčený, že v tom čosi váží — veď pre nejaký ten pohárik alkoholu, čo včera večer vypil navyše, ešte nemohol načisto stratiť pojem o minulosti.

Zrazu v ňom vzbíkla myšlienka:

— Ale, pán Primi, odkedy ľudia lietajú rýchlejšie ako svetlo? Tvár prvého ministra zbledla a Liovo celé telo premkol sotva znateľný, ľahunký pocit závratu.

3. KAPITOLA

Lio si rukávom zotrel pot, čo sa mu peril na čele. Za pol hodiny by sa mal umyť, obliecť, vziať si dve výživné tabletky, ísť do svojej pracovne a popodpisovať desiatky a desiatky listín, protokolov a zmlúv týkajúcich sa poväčšine dopravných prostriedkov.

V tejto špecializácii bol odborníkom, čo potvrdzovali aj archívne dokumenty, no nikdy by sa nebol nazdal, že preprava ťažkého tovaru i výrobkov bežnej spotreby môže narážať na také ťažkosti.

— Drahý Lionel, — povedal mu Primi, — tých dvanásť miliárd ľudí by nepredstavovalo nijaký problém, keby každý sedel spokojne doma a mohol žiť len zo vzduchu. Lenže ľudia spotrebujú nesmierne množstvo výrobkov. Pracujú, cestujú, zabávajú sa, čiže sa premiestňujú z miesta na miesto. Potrebujú rýchle a pohodlné prostriedky osobnej dopravy. Ovzdušie je preťažené prednostnými helicobmi. Váš najnovší projekt viacúrovňovej podzemnej siete v širokej miere prispeje k zlepšeniu dopravy osôb i tovaru.

Naozaj. Pred chvíľou Lio podpisoval pracovnú zmluvu na svoj projekt a nevdojak sa usmieval, ako jednoducho vyriešil tento problém.

„Nie je to nijaké hrdinstvo,“ vravel si v duchu. „Vidí sa mi, že už v dvadsiatom storočí existovala sieť tunelov zvaná metro. Ibaže ten podzemný systém vtedy používali vlaky hromadnej prepravy... Hromadná doprava! To je riešenie! Prečo kedysi SMED odhlasovala ako jeden z prvých zákonov zákaz hromadnej dopravy? Práve tento zákon spôsobil, že tak rýchlo zmizli vlakové súpravy... Ako sa to presne volalo? Aha, áno: boli to Metropolitan a Oblastná expresná doprava a zabezpečovali spojenie s bývalými predmestiami...“

Pozrel sa na hodinový ciferník: o dve minúty štvrt' na desať.

„Oneskoril som sa takmer o celú štvrt'hodinu. Kedy už ten Primi príde po mňa? Čudný človek...! Jeho tvár mi je veľmi povedomá, dôkaz, že som ju musel vidieť skôr, ako som stratil pamäť.“

Odrazu si Lio spomenul na Primiho nečakanú reakciu, keď sa ho spýtal, odkedy sa ľudia pohybujú rýchlejšie ako svetlo.

„Čo mi to len odvetil...? No prosím! Je to ako začarovaný kruh...“

Akokoľvek sa Lio usiloval, nevedel si spomenúť, čo sa udialo medzi touto otázkou a. podpísaním protokolu v jeho kabinete.

„Ako to bolo... Pociťil som závrat a potom... Nič sa nedá robiť. Akoby som mal okno. Vidím len, ako podpisujem tie listiny...“

Ozvalo sa bzučanie. Lio stlačil gombík interfónu a medzi spismi roztrúsenými po stole sa v plastickej podobe objavila Primiho tvár.

— Predstavitelia Kentaura vás očakávajú.

— Už idem.

Lio sa musel premáhať, aby zakryl svoj údiv, keď zočil tých sedem bytostí z Alfy: z ich výrazov, z držania tela sa zračilo niečo ľudské, to sa nedalo poprieť. Ba aj ich tváre akoby boli kópiou tvári pozemšťanov. Zato — aj keď sa nedalo tvrdiť, že sú celkom priesrační, — človek mohol s určitosťou povedať, že odkryté časti tela boli akési priesvitné, splývavé, akoby nehmatateľné.

Lio k nim pristúpil, no na ich tvárach sa neobjavil najmenší náznak úsmevu. Boli chladní. Najviac ak urobili dajaký trhaný pohyb ako automaty. Z úst im nevyšlo jediné slovo.

— Ako s nimi začať rozhovor? — spýtal sa Lio Primiho. — Vyzerá, že tie bytosti nerozumejú nášmu jazyku.

— Ale myslia, pán prezident, ich myšlienky tlmočí ústredný počítač. Tu neviditeľný amplión, akoby na potvrdenie týchto slov, ohlásil:

— Preklad myšlienok Kentaurčanov: „Sme radi, že spoznávame ľud Zeme. Dúfame, že v blízkej budúcnosti môže dôjsť k výmenám medzi našimi dvoma planétami. Náš svet pozná výrobky, ktoré sú na Zemi zriedkavosťou. Vy by ste nám mohli poskytnúť, čo potrebujeme zasa my.“

— Hm... Tak dobre, môžete im povedať, že Zem sa teší, že sa nadviazali styky medzi našimi dvoma civilizáciami. Kedy by sa dalo počítať so spoločnou analýzou prebytočných výrobkov našich dvoch planét?

V reproduktore zapraskalo; v niekoľkých sekundách automatický prekladateľ vyslal ku Kentaurčanom neviditeľné vlny.

Ani jeden sa nepohol. Na ich priesvitných tvárach sa neuvolnil ani najmenší sval.

„Naozajstné sochy!“ pomyslel si Lio.

Primi sa k nemu naklonil a nahlas povedal:

— Naše poznatky o obyvateľoch Kentaura sú ešte veľmi nedostatočné, pán prezident. Naši vedci však usudzujú, že majú telepatické schopnosti. Preto si dávajte pozor na svoje myšlienky. Usilujte sa ich kontrolovať.

— Akože? Vari tie bytosti vedia čítať v mojom mozgu? Lio si nedôverčivo prezrel siedmich vesmírčanov.

— Nemohli ste mi to povedať skôr... a nie tak nahlas?

— To nič. Moje slová sa im nepreložili.

— Ale ak naozaj čítajú myšlienky, pochopili...

— Moje upozornenie? Pravdaže! Ale ak k tomu príde, vedia hneď v zárodku o mojich najtajnejších myšlienkach. Musíme s nimi hrať čistú hru.

Prekladateľ ich prerušil:

„Prišli sme na Zem s úplnou zbierkou vzoriek všetkých našich výrobkov. Sme pripravení prerokovať s vašimi predstaviteľmi výmenné možnosti medzi oboma našimi planétami. Záleží len na vás, aby ste určili približný dátum, kedy by ste nám mohli predostrieť súpis vašich prebytočných surovín alebo hotových výrobkov. Očakávame konkrétne návrhy.“

— Pán Primi, — opýtal sa Lio, — ako rýchlo by sme mohli zvolať tisíc členov Veľkej rady a zostaviť súpis a analýzu?

— Čo ja viem?! — odvrkol Primi podráždene.

Lio sa ohromene zahľadel na ministerského predsedu: zdalo sa, že tučný človečik sa zaplietol do vlastných myšlienok. Jeho neurčitý pohľad sa upieral kdesi za priesvitné telá pred ním.

— Pán Primi!

Ten sa strhol.

— Čo vám teraz chodí po rozume? — naliehal Lio. — Pred nami sú plodné výmenné styky s inou civilizáciou a vy sa nazdávate...

— Rozhovor sa skončil, — ohlásil samočinný prekladateľ.

— Ešte okamih! — zvolal Lio a vstal. — Neurčili sme dátum! Obrátil sa k Primimu:

— Zanedbali ste záujmy Zeme! Ktovie, či sa to Kentaurčanov nedotklo? Chcú skončiť rokovanie!

— O týždeň! — povedal ministerský predseda.

— O týždeň! — zopakoval Lio siedmim bytostiam.

Tie bez pokynutia na rozlúčku vláčnym a zároveň strojovým krokom zamierili ku dverám.

Roztrpčený Lio sa však nevzdával.

— Páni Kentaurčania! — volal za nimi. — Neodchádzajte od nás len takto! Chcel by som vedieť viac o vašej planéte. Nezostali by ste ešte niekoľko minút?

V sále zavládlo ľadové ticho. Siedmi delegáti z Alfy znehybneli a razom sa obrátili. Lio úzkostlivo čakal na odpoveď. Primi sa zarehotal:

— Daromne tratíte čas! Akiste si myslíte, že ste vo svetskom salóne. Na zdvorilosť a diplomáciu majú títo vesmírčania nepochybne iné názory, pravda, ak také pojmy vôbec poznajú!

— Pán Primi, váš postoj je zarážajúci. Ja...

Liovi sa protivila myšlienka, že by mal prvého ministra potrestať. Ako je

možné, že si za pomocníka vybral takého človeka? A že Veľká rada — podľa zákona — odobrila jeho voľbu dvojtretinovou väčšinou?

— Posad'te sa na chvíľu! — ponúkol vl'údne hostí, ktorí stáli pred ním. — Zaujíma ma predovšetkým, ako ste sa k nám dostali. Mohli by ste mi prezradiť, akým dopravným prostriedkom sa vám podarilo zdolať tie štyri svetelné roky?

Odpoveď neprichádzala.

Aby ovzdušie nebolo také napäté, Lio pokračoval:

— Naše možnosti vesmírneho výskumu sú ešte veľmi obmedzené. Lio sa zháčil. Akoby znova narazil na múr, akoby práve na tomto mieste mu znehybnela pamäť. Opäť zavládlo ticho; ani od Primiho, ani od predstaviteľov Kentaura nemohol čakať nijakú pomoc, ako keby sa medzi sebou boli dohodovorili!

Tých niekoľko sekúnd sa mu videlo večnosťou. „Dohroma!“ ul'ávil si pomedzi zuby. „Tak objavili sme, alebo neobjavili prostriedok, ako prekročiť rýchlosť svetla?“ Delegáti Kentaura ľahostajne čakali... a Lio pokračoval:

— Máme... máme veľké ťažkosti s dopravou. Už niekoľko storočí je to najpálčivejší problém našej planéty a...

Skrsla v ňom spásonosná myšlienka: týmto môže ich rozhovor nadobudnúť zmysel!

— Ak ste objavili rýchlejšie prostriedky alebo jednoduchší spôsob prepravy ľudí alebo tovaru, to by ul'ahčilo naše vzťahy a vytvorilo základňu...

— Pán prezident!

Primi vstal, celý bez seba, bledý.

— Nemáte právo...! — vyjachtal. — Tento problém nemôžete riešiť bez súhlasu Veľkej rady.

— Ale ja...

— Zneužívate svoju moc! — skríkol Primi hašterivo aj predesene zároveň. — Ste zástupcom obyvateľstva. Nijaké rozhodnutie základného významu...

— Ved' tu o ničom nerozhodujem. Iba kladiem otázky. Informujem hostí o našich problémoch a predkladám im návrhy.

— To je záležitosť užšej rady Prezídia! — odsekol Primi, ktorému sa vracala sebadôvera.

— Rozhovor sa skončil! — zopakoval náhlivo reproduktor. Kentaurčania sa ako jeden zvrtili na podpätkoch. Lio osamel s Primim. Bolo mu zrazu

celkom jasné, že ho vodia za nos. „Nech je, ako chce, ale ako prezident mám predsa právo o niečom rozhodovať,“ vravel si v duchu. „Nie som bábkou v rukách toho človeka... Musím si to overiť v ústave.“

Svetlo prúdiace oknami ho prilákalo a on podišiel k jednému z výklenkov: niekoľko sto metrov pod ním rýchle samohybné chodníky chrlili na široké triedy súvislé zástupy chodcov.

Rádiom riadené osobné vozidlá v nepretržitých radoch pomaly mierili na sever po vozovkách, ktoré ako zázrakom viseli medzi ozrutnými budovami hlavného mesta. Mestom opatrne brázdilo niekoľko prednostných helicobov po určených dráhach. Všetko bolo v pohybe a hrnulo sa von z mesta.

Prečo sa Lia odrazu zmocnila neodolateľná potreba vyjsť von? Čosi mu našepkávalo, že vonku určite nájde niečo, čo mu pomôže vysvetliť záhadu.

Vlastne už od rána sa pohyboval v akejsi zlovestnej neistote. V žalúdku cítil nevoľnosť. Hučalo mu v hlave. A rozhovor s predstaviteľmi Kentaura ho načisto vyviedol z miery.

„Tu naozaj niečo nesedí,“ hútal. „Treba s tým skončiť.“

Akoby prežíval zlý sen pripomínajúci malátny stav, v ktorom sa ocitol pred niekoľkými rokmi — na to si dobre spomínal! — mútne polovedomie, keď myseľ, nezávislá od horúčkovo sa chvejúceho tela, upínala sa na bezmocnú túžbu vymaniť sa z ríše nepríjemného polospanku.

— Aký je program na dnešné popoludnie, pán Primi?

— Bolo by dobré zvolať užšiu radu Prezídia a začať prácu na podrobnej analýze prebytočných výrobkov pre Alfu...

— Výborne. Upovedomíte o tom užšiu radu a budete ma na nej zastupovať.

Primi vystrel býčí krk a nedôverčivo sa zašklábil.

— Dnes popoludní idem von, — vysvetlil Lio. — Svojím osobným vozidlom, — zdôraznil.

Ministerský predseda zvrátil obočie a pokyvkal hlavou, akoby nerozumel, akoby sa všetko nevyvíjalo podľa jeho plánov.

— Ale to nie je možné...

— Povedal som.

— Dobre, — rezignoval ministerský predseda. — Nezabudnite však na večernú schôdzku...

Primiho tvár sa roztiahla spikleneckým úsmevom.

— Na akú schôdzku? — spýtal sa Lio.

— To predsa dobre viete! Nebudeme o tom hovoriť v tejto miestnosti.

ale... nezabudnite!

Lio bol v pomykove.

— Dnes popoludní vás teda zastúpim, — povedal Primi. — Upovedomím prezidentskú eskortu, že idete von.

— Zbytočné, pôjdem bez eskorty.

4. KAPITOLA

Len čo Lio vyšiel zo svojej pracovne, všimol si, že ho sledujú dvaja muži. „Primi sa tváril príliš zmierlivo. Mohol som to predpokladať,“ pomyslel si.

Vo výťahu si prezrel úctyhodný rad gombíkov.

„Tak... Podzemie: dvadsiate tretie poschodie...”

Pri východe z výťahu ho zastavil strážnik, ale hneď sa zbadal:

— Pán prezident! Prepáčte, nevedel som, že prídete.

— Správne. Dovolil som si menší prehrešok voči etikete. Kde je moje osobné monoauto?

— Hneď naľavo, pán prezident, ako zvyčajne...

Muž v uniforme zmeravel v pozore; to Lia pobavilo, lebo prejavy vojenskej úcty voči politickým predstaveným boli už dávno zrušené. Postoj „pozor“ sa pokladal v roku 2313 za rovnako nemiestny ako bozkanie ruky v dvadsiatom storočí.

Treba však povedať, že Lio vyzeral dôstojne: bezchybná tmavofialová tunika splývala s perlovosivými priliehavými nohavicami. Len nevtieravé veľké P vytlačené vpredu na tunike nasvedčovalo, že ide o prezidenta Zjednoteného sveta.

Lio poznal monoauto — ale riadil ho niekedy? Dozaista! A predsa nim myklo, keď uzrel toto prezidentské vozidlo, lebo monoauto bolo najnovším vynálezom SMED v oblasti osobnej dopravy. Stroj bol tvarovaný aerodynamicky ako cigara a v priereze meral sotva osemdesiat centimetrov. Dĺžka nepresahovala tri metre. Zmestil sa doň len jeden človek. Vďaka atómovej batérii vozidlo vyvinulo na vzduchovom vankúši rýchlosť vyše tristo kilometrov za hodinu.

Lio obdivne zahvzdal: karoséria svietila bledozeleným leskom. Povrch vozidla bol vyrobený z tónovaného plexiskla, ktoré bolo nepriehľadné len okolo motora. Lio priložil ruku na kapotu — ticho sa odsunula a zmizla

pod vozidlom. Mládenec si ľahol doluznak na matrac oproti riadiacim prístrojom (prezidentské monoauto bolo športovým modelom, poloha v sede bola určená pre klasické typy vozidiel).

Kabína sa automaticky zavrela. Liovým očiam sa naskytol pohľad na fantastickú palubnú dosku. Opierajúc sa o predlaktie priam úctivo uchopil dve riadiace páky.

„Ale aj tak SMED vyrába pekné veci,“ pomyslel si.

Vzápätí sa zháčil:

„Prečo som povedal: aj tak?“

Jeho myseľ sa skokom vrátila do minulosti... Samozrejme — vedel dobre, čo znamená SMED. Prečo v ňom zostala táto spomienka?

„SMED,“ šepkal, akoby testoval svoju pamäť, akoby ju skúšal, „je jediná spoločnosť na svete, ktorá má ešte dnes monopol nad všetkými dopravnými prostriedkami... Ročne vyrába osemsto miliónov individuálnych vozidiel a produkcia sa rok čo rok zvyšuje vďaka radu technických zlepšení na nových modeloch. Na tom má však veľkú zásluhu aj schopný riaditeľ... No prosím!“

Lio sa zamračil: uvedomoval si, že všetko, čo vie o SMED, odrieka ako dobre naučenú úlohu, ale na určitom mieste mu pamäť odrazu opäť vypla.

„Darmo by som hľadal meno riaditeľa SMED, aj tak si naň nespomeniem. Len by som rád vedel, prečo som stratil..., áno, prečo mi odobrali pamäť.“

Čím ďalej, tým si bol Lio istejší, že nejakým spôsobom — zatiaľ ešte nevedel, ako — ktosi vedome pozbavil jeho pamäť istého okruhu spomienok.

„Mám nepríjemný pocit bezmocnosti, akoby ma viedli tajomné sily, ktoré so mnou nezamýšľajú nič dobrého,“ konštatoval s trpkosťou. „Akoby sa proti mne spikli, aby ma donútili robiť všetko podľa plánu, o ktorom nič neviem a na ktorom sa bez môjho vedomia museli uzhodnúť vopred...“

Vzápätí sa v jeho hlave zrodili ďalšie myšlienky: vyjsť von, dostať sa z Prezídia... Rozhodnutie ho nadchlo, vnútilo sa mu tak prirodzene, že ho to samého prekvapilo.

Jeho pohľad sa chvatne preniesol na svetielkujúce ciferníky: ukazovateľ rýchlosti, tlaku, nabíjania, na bezpečnostné kontrolky...

Ľahkým dotykom palca odistil páky.

Ozvalo sa tiché bzučanie...

S nečujným sykotom sa monoauto zdvihlo tridsať centimetrov nad zem. Lio len pre pobavenie pritiahol k sebe obe rukoväte. Stroj sa vymrštil vpred, ale to bleskové zrýchlenie bolo poznať len pri pohľade na steny

chodby, ktoré sa začali miháť dozadu fantastickou rýchlosťou, lebo kompenzátor tlaku vyrovnával pocity pri náhlom brzdení alebo pri prudkom štarte.

„Som pod Prezídiom...“

Ťažko by spočítal to množstvo podzemných chodieb, po oboch stranách stroja sa mihali samé križovatky.

Lio zazrel blikajúcu zelenú šípku, ktorá označovala východ, uvoľnil obe páky a nechal sa unášať stálou rýchlosťou; na automatický motor sa napojil systém automatického riadenia umiestnený pod vozovkou a prebral riadenie monoauta.

Slabo svetielkujúca chodba začala mierne stúpať.

„Východ...“

Pred kabínou monoauta sa objavil svetelný kruh a stroj z ničoho nič prudko zabrzdil.

„Čo sa deje...?“

Napriek úsiliu vodiča monoauto zastavilo pred kabínou pri východe z Prezídia.

— Pán prezident, kontrolujem premávku chodby M...

— Teší ma. Boli by ste taký láskavý a prerušili automatický obvod? Chcel by som sa dostať na južnú diaľnicu.

— Dostal som príkaz nepustiť vás von.

Lio zostal zarazený. Ako je to možné...? Vystúpil z vozidla a vošiel do strážnej kabíny.

— Dovolíte?

Vytočil šifrované číslo Primiho kancelárie. Na obrazovke optického telefónu sa okamžite objavila tučná tvár.

— Dozvedám sa, že som väzňom v budove Prezídia. Predpokladám, že vašou zásluhou. Mám to pochopiť ako prejav vážnej vzbury, ako pokus o násilie na právoplatnej osobe prezidenta, alebo tu ide o výkon právomoci, ktorú vám zaručuje ústava?

Primi sa pousmial.

— Máte právo vyjsť von. Chcel som vám len pripomenúť, že sa s vami okamžite musím rozprávať v súrnej záležitosti. Môžem vás požiadať, aby ste svoju prechádzku odložili na dnes večer? Nebudem vás dlho zdržiavať...

Lio váhal.

Opäť mal pocit, akoby bol rozpoltený na dvoje. Jedna jeho časť, proti ktorej sa usiloval bojovať, nástojila, aby zostal v Prezídiu, druhá, ešte

panovačnejšia a záhadnejšia, ho neodolateľne ťahala von.

„Vonku sa dozviem... Áno, určite viem, že treba ísť von.“

Strážnik nestačil zareagovať: Lio mu zasadil päťou pod bradu úder, ktorý ho zložil do kresla.

Lio si ešte stačil všimnúť na obrazovke vydesenú Primiho tvár. Potom prerušil kontakt a poľahky našiel ovládací gombík na vypínanie automatickej kontroly. Naskočil do monoauta, ktoré sa poslušne vnorilo do ovzdušia, zanechávajúc za sebou obidve majestátne veže Prezídia.

O desať sekúnd sa už nieslo v prúde tisícok vozidiel po južnej diaľnici.

Premávka sa zdala pomerne plynulá. Po pätnástich súbežných vozovkách sa po tejto gigantickej autostráde, podobnej šmýkavke, ktorá si razila cestu pomedzi mrakodrapy predmestí, uberalo na juh nekonečné množstvo vozidiel. Lio sa čoskoro vnoril do vozovky pri ochrannom múre okolo hlavného mesta a zatlačil páky doľava, aby sa dostal do rýchleho prúdu.

Len čo samočinný počítač kontrolujúci južnú diaľnicu predpokladal, že by dajaké vozidlo mohlo zmeniť prúd, magnetické navádzače namontované pod vozovkou presunuli monoauto do žiadateľného smeru. Vodič si mohol voľiť rýchlosť vozidla, no povinný odpudzovací systém, ktorým bolo vybavené každé vozidlo, znemožňoval, aby sa priblížilo na vzdialenosť menšiu ako meter k inému vozidlu alebo k pevnej prekážke.

Lio uháňal tristokilometrovou rýchlosťou po vonkajšej ľavej strane, keď začul od motora podozrivé syčanie.

„Dohroma!... A pritom poruchy sú takmer vylúčené.“

Skrsló v ňom podozrenie:

„Primi podistým niečo pokazil v motore.“

Zakrátko monoauto zlovestne spomalilo. Elektronický mozog diaľnice prinútil vozidlo, aby sa zaradilo k pravej strane. Monoauto zastalo a automaticky sa vynieslo na kraj vozovky.

Lio vystúpil z vozidla.

„Takto ma poľahky nájdu. Všetky poškodené stroje sa lokalizujú a v priebehu niekoľkých minút je tu bezpečnostná hliadka.“

Lio zdvihol kapotu a napriek zložitosti motora bol celý udivený, že všetky mechanizmy sa mu videli také známe.

Za niekoľko sekúnd vymontoval vlisovaný obvod.

„Nepochopiteľné! Skrat prepálil odpor. Atómová batéria nenapája turbíny.“

Ešte väčšmi ako samotná porucha ho prekvapilo, ako ľahko na ňu prišiel.

„Znamená to, že som sa školil aj v mechanike monoáut? Smiešne...

Akokoľvek, len odborník sa môže vyznať v tej nepreniknuteľnej spleti mechanizmov... Azda som bývalý technik...?“

Lio si uvedomil, že podaromníci sa pokúša spomenúť si na niečo v minulosti. Na nič sa už nepamätal.

„Načo strácať čas? Aj tak sa nemôžem pustiť do provizórnej opravy.“

Okolo neho sa mihali desiatky vozidiel.

Odrazu mu zovrelo žalúdok: do druhého prúdu sa práve zaradili dve monoautá s farbami Prezídia a chystali sa pri ňom zastaviť.

„Nestrácajú ani chvíľu.“

Šibko uskočil do trávy a letel dolu svahom, na ktorom bola diaľnica. Priam bytostne pociťoval potrebu uniknúť im. Od vzrušenia, čo sa ho zmocnilo, sa mu zahmlieval zrak a podlamovali nohy.

V prudkom behu náhle zastavil a cúvol: div že ho nezrazilo monoauto, čo šlo po vedľajšej vozovke poniže diaľnice.

Upútala ho nehybná biela škvrna:

„Taximobil!“

Rozbehol sa k nemu. Taximobily boli bežné monoauta, ktoré mohol používať každý podľa ľubovôle aj ich nechať, kde chcel. SMED poskytla niekoľko takých vozidiel obyvateľom miest, aby ocenili kvalitu jej výrobkov — bola to akási bezplatná reklama.

Lio naskočil do kabíny a vozidlo sa okamžite dalo do pohybu. Dve monoautá Prezídia sa za ním ešte neobjavili; stratili drahocenný čas, lebo museli zísť z autostrády prípojnou vozovkou.

„Možno sa mi podarí zmiať ich.“

Vracal sa smerom na Paríž, aby oklamal prenasledovateľov, a nevýhodu malej rýchlosti svojho vozidla vyrovnával klukatou, zložitou cestou, ktorá viedla viac alebo menej udržiavanými ulicami v ťažko predvídateľnom poradí.

Len čo zbadal iný taximobil, zaparkoval svoj na nejaké skryté miesto a nasadol do druhého.

Za pol hodiny vymenil takto dopravný prostriedok štyri razy. Dýchal už pokojnejšie. Pravda, s pribúdajúcim pokojom sa mu na jazyk tlačilo množstvo otázok...

„To všetko je pekné... Ale čo si mám teraz počať? Utiect' z Prezídia? To som už urobil, ísť von? Stalo sa. Ale to nemôže trvať večne: som prezident Zjednoteného sveta — takže ma môže spoznať každý z dvanástich miliárd obyvateľov tejto planéty — a zároveň chudák postihnutý stratou pamäti, ktorému sa zdá, že v Prezídiu s ním zaobchádzajú ako s bábkou, a mimo

neho je zasa bezradný...”

Na samom dne žalúdka sa mu rozhostil akýsi zvláštny pocit, akoby sa blížil okamih, keď sa stane niečo veľmi dôležité, niečo rozhodné — niečo, čo očakával.

A predsa sa to stalo náhle, neočakávane: monoauto prichádzajúce v protismere z nepochopiteľných príčin zašlo na ľavú stranu. Kolízia bola o to záhadnejšia, že odpudzovači systém zlyhal u jedného aj u druhého vozidla. Lio pocítil tvrdý náraz: udrel sa čelom o sklo.

Zastavil taximobil a vystúpil, súchajúc si čelo. Z druhého vozidla sa vytmolila dievčina v bielej tóge, ktorá jej siahala po členky. Čudesný odev Lia načisto pomýlil, ale aj tak jeho myseľ šmátrala v prázdnej minulosti.

Kde len videl tie čierne vlasy, modré oči... tú štíhlu postavu sedemnášťročnej alebo osemnášťročnej dievčiny...?

— Lio, to som ja, Lina...

Zostal ako prikovaný. Cítil, že sa mu roztriasli nohy aj ruky.

„Poznám ju, to viem isto. Lina...”

Od zlosti mu bolo do plaču.

Dievča podišlo k nemu a usmievalo sa.

Zahmlieval sa mu zrak? Na splývavom pozadí blízkych mrakodrapov biela silueta pôsobila dojmom priesvitnosti.

„Veď som nič nepil... A vidím dvojmo...”

Všetko navôkol sa zdalo rozdvojené a tento dojem bol čoraz výraznejší.

Z Liovho výrazu Lina vycítila, že sa stalo niečo nezvyčajné. Uchopila ho za ruku a náhlivo zvolala:

— Lio, počúvaj ma, ty nie si...

Koniec vety pohltilo hrozné chrapčanie. Všetko sa pred Liom rozplynulo a jeho oklamané zmysly sa prepadli v prívale nesúrodých dojmov: cudzie zvuky, rámus kovových nástrojov, rozliehajúci sa veľkou sálou, zmätené a rozhorčené šomranie...

„Čo sa robí? Prečo ma to dievča zavolalo po mene? Nevie, že som prezident, ale pozná ma... Kde to som? Našli ma prezidentské stráže? Napadli ma odzadu? To nie je možné... Ten hluk... Nech sa to už skončí!”

Upadol do bezvedomia.

5. KAPITOLA

Keď Lio prišiel k sebe, zistil, že je vo veľkom helicobe.

— Neviem, čo vám to len zišlo na um... Nad sebou zazrel Primiho schýlenú tvár.

Lio sa vzpriamil na sedadle a ohmatal si čelo, na ktorom začala navierať čerstvá hrča.

Helicob príjemne bzučal. Na sivastej oblohe sa zjavili dve gigantické veže Prezídia.

— Nebyť bleskurýchleho zásahu hliadok, ktoré som vyslal, aby vás hľadali, neviem, neviem, čo by s vami bolo. Zdá sa, že si celkom neuvedomujete, že ste plnoprávnym „prezidentom planéty a že ja zodpovedám za vašu bezpečnosť. Z Prezídia môžete odísť len v sprievode stráže.

— Čo sa mi stalo?

— Bolo to iba bezvedomie po náraze. Chodci vás našli na vozovke. Na šťastie vaše stráže neboli ďaleko...

— Kam ma to vediete?

— Domov! — vyprskol Primi s hlasným smiechom.

— A čo tá chýrna schôdzka?

Primi zvrátil obrvy a potichu vysvetľoval:

— Nie tak hlasno. Nemusíte sa znepokojovať. Čoskoro k nej dôjde. Práve preto by som bol radšej, keby ste sa nevzdávali... Vo vašom záujme.

Úkosom zazrel na Lia, úlisne sa usmievajúc. Mládenec sa usiloval usporiadať svoje myšlienky.

— Vy ste mi pokazili monoauto?

— Nezmysel! — odvrkol Primi. — Ani som len netušil, že by ste mohli ísť von.

— Čo ste urobili s mojím vozidlom?

— Dopravili sme ho Spoločnosti na generálnu opravu. Chvíľu ticha.

Helicob pristál na západnej terase Prezídia. Motory zmĺkli.

— Čo znamená tá Spoločnosť? — spýtal sa Lio a zahľadel sa na spolubesedníka.

Primi vrhol vydesený pohľad na Lia, potom sa však jeho oči zapichli do pohľadu mladého prezidenta. Na tvári ministerského predsedu sa zjavil výraz zlosti a nenávisť.

— Na niečo som sa vás spýtal, — doložil Lio a uvedomil si, že tentoraz náhodou trafil do čierneho.

Primi dost' neochotne vysvetľoval:

— Viete dobre, že SMED je jedinou dopravnou spoločnosťou na svete. Jej zásluhou sa každý z dvanástich miliárd obyvateľov zemegule môže denne pohybovať vlastným monoautom alebo helicobom.

— Ale úloha SMED sa neobmedzuje len na to?

— Máte pravdu. Dodáva aj hromadné prostriedky cestnej, námornej i vzdušnej dopravy. Vyrába lode, nákladné rakety, veľkotonážne vozidlá...

— Zabezpečuje teda prepravu tovaru a cestujúcich na celej zemeguli?

— Správne.

— A zúčastňuje sa aj na dobývaní vesmíru? Primiho tvár navidomoči očervenela.

„Myslí si, že niečo viem, ale nebudem ho vyvádzať z omylu.“ vravel si Lio v duchu. „Zdá sa mi, že som slepá myška, ktorej sa darí vodiť za nos veľkú mačku...“

Primi sucho odsekol:

— To veľmi dobre viete. Všetko, čo súvisí s dopravou, spadá pod právomoc Spoločnosti. Aj vesmírne cesty sú súčasťou dopravy.

— A ani jednému členovi Veľkej rady sa nikdy nezdalo nenormálne, že SMED sústreďuje vo svojich rukách všetku moc nad touto oblasťou?

— Prosím vás! Sú tomu už tri roky, čo podľa svetovej dohody Spoločnosti pripadla úloha, ktorú plní dodnes. Každý vie, aká je užitočná spoločnosť, čo nesie zodpovednosť za dopravu na celej planéte! Ako inak by sa dal zabezpečiť ten ohromný odbyt všetkých výrobkov Zeme. SMED vypočítala, že každé storočie sú nároky na prepravu ľudí i tovaru štyri razy väčšie. Pred tisíc rokmi človek nevytiahol päty zo svojej dediny. Žil skromne z toho, čo sa mu urodilo v záhrade. Dnes dennodenne cestuje: do práce, za rozptýlením, na dovolenku, pričom cieľ jeho ciest sa jednoducho mení. Pokiaľ ide o spotrebu, neraz si zostavuje jedálny lístok z jedál zo všetkých končín sveta. Ak zrátate tisíce kilometrov, čo prekonal jeho kaviár zo Sovietskeho zväzu, zmrazené mäso z Aljašky, zelenina z Kalifornie, ovocie z pobrežia Slonoviny...

Západnou terasou sa rozľahlo prenikavé zvonenie: prednostný helicob žiadal o povolenie pristáť. Strážnik ich vyzval, aby urýchlene opustili miesto. Zdalo sa, že tento zásah Primiho upokojil:

— Poďme dolu, prosím, — povedal.

Nastúpili do výtahu a zviezli sa na poschodie, na ktorom sa nachádzala prezidentská pracovňa.

Dvaja strážnici ich odprevadili až k súkromným miestnostiam. Vošli do

pracovne a Primi si nahlas a ul'aveno vydýchol.

— Môžete mi konečne vysvetliť... — začal Lio.

Ministerský predseda náhle rozkazovačne vystrel obe ruky a tvár mu zdeformoval silený výraz.

Obozretne odtisol starodávnu skriňu, ktorej nohy sa zle šmýkali po plyši.

Na odkrytej stene sa zjavil panel s ciferníkmi a gombíkmi.

Lio potlačil výkrik údivu — Primi mu opäť pokynul, aby bol ticho.

Skrútol červený gombík... Ozvalo sa cvaknutie.

— No! Nebuďte taký netrpezlivý, drahý Lio! Dobre viete, že skryté kamery a mikrofóny vo vašej pracovni automaticky zaznamenávajú všetko, čo sa tu povie.

— To je špionáž!

— Používate prisilné slová... tým viac, že po príchode do Prezídia ste sami túto prax schválili. Radšej povedzme, že je to praktický spôsob, ako si spomenúť na dôverné rozhovory vo vašej pracovni. Ak si chcete v archívoch vyhľadať úplný záznam vášho posledného rozhovoru so nástupcami mestskej dopravy...

— Ale partneri nevedia, že ich slová sa zaznamenávajú?

Primi sa zarehotal:

— Prosím vás! Načo by sme potom skrývali kamery a mikrofóny? Ale zdá sa mi, pán prezident, že ste sa zle vyspali! A práve dnešný dátum je dôležitý! Odohrá sa schôdzka storočia, schôdzka, ktorú ste minulý týždeň tak netrpezlivo a horúčkovite očakávali!

— Ja?

— Nerobte sa, že neviete! Len pokojne, mikrofóny sú už vypnuté, nemusíte sa ničoho obávať, môžete celkom spokojne hovoriť. Ak ide len o to, aby ste vyzerali presvedčivejšie, môžete zatiahnuť závesy i náš rozhovor je odteraz prísne dôverný, za to vám ručím!

Čím ďalej, tým menej Lio chápal, čo sa robí. Cítil, že sa ho celého zmocňuje akýsi nepokoj.

„Musím dohrať hru do konca,“ vravel si. „Nesmiem dať na seba nič znať, akoby bolo všetko v poriadku...“

Úporne si namáhal pamäť a hlavu mu zvierala čoraz prudšia bolesť.

„Keď si pomyslím, že o tej tajnej schôdzke som rozhodol sám pred niekoľkými dňami, a už si na to vôbec nespomínam... To je na zúfanie!“

— Koniec koncov, nikto nemusí vedieť, o čom sa tu bude hovoriť, — pokračoval Primi. — Aj tak sa to svet čoskoro dozvie oficiálne!

Tučný muž sa usmial, odhalil d'asna s nesúmernými zubmi.

„Tie skrivené ústa... som už niekde videl...“ hútal Lio. „To je predsa samozrejme, veď je ministerským predsedom...“

Náhle si však s istotou uvedomil:

„Nie. Poznám toho človeka, ale nie ako ministerského predsedu. Kde som ho len mohol vidieť? Predsa nie je možné...“

Lio habkal v úplnej neistote.

Zatiaľ Primi nadvihol roh koberca. Pod kovovou dlážkou bol ukrytý akýsi trezor.

— Máte magnetický kľúč?

Lio si podvedome siahol do pravého vrecka fialovej vesty.

— Zabudli ste, že je v ľavom?

Ohúrený Lio si vytiahol z vrecka rúrkovitý kľúč, ktorý videl prvý raz v živote.

— Dovolíte?

Primi vzal kľúč a otvoril skryšiu — vrchnák sa nadvihol, akoby pod ním bola pružina.

— Tuhľá je zmluva.

Hodil na stôl hrubý spis. Lio zalistoval vo fascikli, ktorého jemné strany boli z rozkladuvzdornej plastickej hmoty.

— Myslím, že vám nemusím pripomínať, o čom sa v spise hovorí. O jeho obsahu sme diskutovali celé posledné tri mesiace a urobili ste v ňom všetky zmeny, ktoré ste považovali za potrebné.

— Pripomeňte mi stručne jeho podstatu.

Zdalo sa, že Primiho táto žiadosť nijako neudivila. Sadol si do pohovky oproti mladému prezidentovi a začal trochu strojeným hlasom:

— Viete, že asi tak pred rokom moja súkromná tajná služba nadviazala spojenie s kentaurskými predstaviteľmi. Poverili ma, aby som zodpovednému predstaviteľovi našej planéty — ktorým ste v tomto prípade vy — predostrel plán kapitulácie Zeme, ktorý leží tu pred vami. Odstúpenie Zeme uľahčí vaša pomoc, za ňu sa vám dostane veľa materiálnych výhod, ktorých zoznam vám s potešením môžem poskytnúť.

Lio zvrátil čelo, ale ani sa nepohol.

„Sprisahanie?“ spytoval sa v duchu. „Sprisahanie proti Zemi a v záujme Kentaurčanov? Mám byť strojcom takého zločinu? A Primiho spoluvinníkom?“

— Zhrniem teda situáciu, ako sa vyvinie na budúci týždeň. 26. marca 2313 o desiatej hodine predpoludním, — pokračoval Primi, — požiadate o simultánny hovor so štyrmi predstaviteľmi Svetovej republiky a prečítate

im text... hm ... tentohl'a...

Primi odpojil z magnetického fascikla hárok a začal čítať:

— O chvíľu sa uskutoční nesmierne dôležitý pokus. Na jednu hodinu si vyžiada spotrebu všetkej zemskej energie. Ide o súrnu a neodvolateľnú vec. Užšia rada práve dala svoj súhlas...

Zháčil sa:

— To nie je pravda, samozrejme, ale nikto si to nebude môcť overiť. Hlavná vec je presvedčiť štyroch delegátov, aby nič nepodnikali — ostatne ani na to nebudú mať príležitosť. Tak... pokračujem... dala svoj súhlas... Pozemská obranná armáda nesmie v nijakom prípade zasiahnuť.

Primi sa úsečne zasmial:

— Bez elektriny aj tak bude napoly bezmocná... Obyvateľstvo nech zachová pokoj. O hodinu sa doprava obnoví a všetko bude fungovať normálne. Nemôžem odpovedať na vaše otázky. Končím.

Primi zaradil hárok medzi spisy a pokračoval:

— O desiatej hodine a desiatej minúte sa odoberiete do tretieho podzemia, na ktorom je ovládanie životne dôležitých prostriedkov celej planéty. Šesť strážnikov, čo vo dne v noci kontrolujú toto podzemie, vám nebude klásť nijaké prekážky; pre každý prípad, z opatrnosti, dvaja spoľahliví muži ich zneškodnia, len čo sa dostanete dnu, aby sme mali voľné ruky. O desiatej hodine pätnástej minúte vypojíte všetky magnetické okruhy 3. kontinentu — Eurázie — a zablokujete diaľkové ovládanie rozdeľovania elektrickej energie na celej planéte. O desiatej hodine a dvadsiatej minúte parížskeho času 106 kentaurských vesmírnych korábov prenikne do priestoru Zeme — ich prepočtom môžete dôverovať — a o desiatej hodine a dvadsiatej druhej minúte začne obiehať okolo Zeme. O desiatej hodine tridsiatej minúte 10 600 kozmických kabín pristane na dohodnutých miestach. Siedmi kentaurskí delegáti mi oznámili, že plány piatich svetadielov, ktorých podrobné mapy sme im zaslali, tvoria spoľahlivé podklady na presné pristátie. V čase od desiatej hodiny a tridsiatej minúty do jedenástej hodiny sa Kentaurchania zmocnia životne dôležitých stredísk Zeme. Moc zložíte do rúk siedmich delegátov, ktorí sa usídlia na tomto mieste. Kentaurchania budú spúšťať magnetické a elektrické okruhy podľa toho ako budú dostávať pod svoju vládu Zem a osadzovať sa tu, v ústredí Prezídia!

Lio urobil posunok.

— Okamih! Ešte mi dovoľte, aby som zhrnul skvelé odmeny, na ktoré budete mať právo... a z ktorých, rozumie sa, istá časť pripadne aj mne...

Primi ešte vytiahol niekoľko hárkov:

— Tak... Môžete si vybrať: buď zostanete na Zemi a budete mať v bezvýhradnom vlastníctve Austráliu alebo Malé a Veľké Antily, podľa vášho výberu. Vaším osobným potrebám bude slúžiť milión ľudí, spolovice Kentaurčanov, spolovice pozemšťanov — a to nehovorím o vašich existenčných prostriedkoch, budú vám ich automaticky dovážať z piatich svetadielov a ich množstvo bolo určené sumou jednej miliardy svetovej meny ročne. Len na vás a na nikom inom záleží, ako ich použijete. Prejdem na hmotné výhody, ktoré sa Kentaurčania zaviazali poskytnúť vám do dvoch mesiacov po dobytí moci: postavia vám rezidenčný palác podľa plánov, ktoré ste im predložili pred tromi týždňami. Nebudem vás zdržiavať podrobnosťami, je ich nespočetné množstvo. Veď Kentaurčania sa vedia odmeniť, nebudú sa pýtať o niekoľko miliónov navyše alebo o nejaké dodatočné drobné výhody... Teraz sa pozrime na druhú možnosť: prepustia vám celú planétu Venušu a zaväzujú sa, že vymenia jej obyvateľstvo pozostávajúce zo samých vedcov za ľudí, čo vám budú bezvýhradne oddaní, a budú vám vyplácať dvojnásobok spomínaného obnosu — dve miliardy svetovej meny ročne...

Primi sa závistlivo zahľadel na Lia:

— Priznám sa vám, že osobne by som dal prednosť tomuto návrhu: byť vládcom takpovediac nedotknutej planéty, ktorú sa len nedávno s konečnou platnosťou podarilo zabezpečiť kyslíkom! Hotová rozprávka! Možno mi povie, že to má aj svoje nevýhody; istú izolovanosť od Zeme, miestami sťaženej adaptácii na vlhké a teplé podnebie... ale veď si môžete vybrať... Zato by som vám naozaj neradil tretiu možnosť: prepustia vám celú slnečnú sústavu, ktorú, ako tvrdia, práve celú preskúmali. Všetky tie planéty podistým nebudú veľmi zaujímavé, keď v ich očiach má Zem väčšiu cenu ako všetky stálice, čo by vám dali výmenou.

Je síce pravda, že dvanásť miliárd ľudí pre nich znamená nesmiernu zásobu energie, ktorú by poriadne využili... Inak záruky Kentaurčanov sú úplné; veď to nerobia po prvý raz. Nebudete jediný predstaviteľ planéty, čo sa vďaka veľkodušnosti nových pánov Zeme ocitne odrazu v takom skvelom položení. Nazdávam sa, že toľkoto stačí, aby som vás presvedčil, ako čestne sa vyrovnávajú so svojimi záujmami...

Už niekoľko sekúnd pozornosť Lia, zdrveného slovami svojho ministerského predsedu, priťahovalo čosi na pravej strane rovno oproti panoramatickému výklenku z výhľadom na celý Paríž objavila sa známa silueta.

„Čo sa robí? Zas vidím akosi nejasne... Ten tieň... Lina!“

Dievčina, ktorú videl ráno a ktorá ešte stále mala na sebe tógu, aké sa už dávno nenosili, akoby doslova visela vo vzduchu pred zaskleným výklenkom, osemsto metrov nad úrovňou Paríža! Ale jej obrysy neboli zreteľné, akoby plastexové steny znetvorovali obraz zvonku.

Lina sa približovala, sťa zázrakom sa vznášala niekoľko centimetrov nad zemou.

„Nad zemou! Ale... to znamená, že už je v miestnosti!“

Lina naozaj prenikla — ale ako? — cez priehľadnú stenu, takže pred Liovými očami sa teraz do stredu miestnosti blížila dievčina z mäsa a kostí.

Primi si odrazu všimol užasnutý výraz mladého prezidenta a priam zreval od zlosti, keď zazrel hnedovlasé dievča.

— Čo je? — spýtal sa Lio. — Ako sa sem dostala?

Chvíľu si myslel, že Primi stratí pôdu pod nohami: Lina hovorila, ba zdalo sa, že čosi kričí a chce Lia na niečo upozorniť, ale jej pery nevýdávali nijaký zvuk. Bolo nezvyčajne pôsobivé, ako sa táto beznádejne mĺkva silueta blížila k obom mužom.

Vtom sa obraz zakalil: Lina sa zrazu stratila, akoby sa vyparila.

— Akože...? Čo to bolo? Poznáte tú dievčinu?

— Nie, — zahromžil Primi. — Ved' sami ste videli, že to nebola skutočná ľudská bytosť: to bol plnoplochý, priestorový obraz, dokonalé napodobenie skutočnosti v troch rozmeroch. Človeku je do zúfania z tých vedeckých pokusov... Asi porucha v prístroji niekde neďaleko.

— Tak... Takže to nebolo skutočné dievča?

— Kdežeby! Nevšimli ste si, ako sa rozplynula? Hotový prízrak! Živý model sa v skutočnosti nachádza... Inde! Jeho obraz vytvárajú prístroje... Tá nezmyselná príhoda ma len vyrušila. Kde som prerušil môj výklad? Hovoril som... Ach, už nás čakajú, musíme ísť podpísať zmluvu!

Lio nevychádzal z údivu: v povale sa objavil otvor a k zemi sa vysunuli kovové schody — jeden za druhým, strojovým a odmeraným krokom, zišli po nich do prezidentskej pracovne siedmi predstavitelia Kentaura.

6. KAPITOLA

Boli to tie isté bytosti, ktorým sa ráno dostalo domnelého prijatia u prezidenta planéty.

„Neuveriteľné,“ premýšľal Lio. „Tu sa niečo proti mne kuje. Primi mi chcel nahovoriť, že som zosnoval sprisahanie proti celej Zemi, myslí si, že za rozprávkovú odmenu pripustím, aby sa vesmírne votrelci našej zemegule... Taká podlosť! Stoj čo stoj musím vymyslieť, ako zabrániť tomuto vpádu.“

— Nebudem vás predstavovať, — povedal Primi. — Všetci sa už poznáme. Myslím, že situácia je každému jasná a môžeme pristúpiť k podpísaniu zmluvy.

Siedmi Kentaurčania stáli pri stole, boli ľahostajní, priehľadní a nehybní ako sochy.

— Tamhľa! Pozrite sa! — zvolal Lio.

V samom prostriedku miestnosti sa opäť objavila Linina podoba. Kentaurčania sa ani nepohli, ba ani sa k nej neobrátili. Primi potlačil v sebe podráždenie a začal náhlivo otvárať spisy.

— Nevšímajte si to! — vyzval Lia. — Podpíšte sa tuhľa, na spodok poslednej strany.

Lio nepočúval Primiho: hľadel na Linu.

„Poznám ju... To nie je možné, to dievča tu musí byť naozaj...“

Podišiel k nej, uchopil ju za ruku a pocítil, ako pod nezvyčajným odevom prúdi život...

Aj dievčina sa zľahka dotkla jeho ramena. V jej tvári bola taká divná krása. Zdalo sa, že je pokojnejšia ako pred chvíľou. Lina si istotne uvedomila, že ju nepočut', no aj tak chcela Liovi čosi povedať; zreteľne a pozorne naznačovala perami slabiky, aby Lio porozumel.

— To-nie-je... To nie je...

— Čo nie je? — spýtal sa Lio potichu.

Vtom pocítil, ako ho niekto odzadu zovrel. Primi ho privliekol k stolu.

— Pán prezident, — povedal takmer slávnostne, — prosím vás, aby ste nevenovali nijakú pozornosť tomu dievčaťu. Ráďte podpísať zmluvu. Je to nesmierne dôležité.

Lio chcel odpovedať, no vtom pocítil ostrú bolesť na ľavej ruke, bola taká prenikavá, že zdvihol ruku k očiam. Nevidel nič, čo by nasvedčovalo, že ho pichli. Odev bol nepoškodený. Jeho ruky sa nedotýkalo nič, čo by mohlo vyvolať ten pocit, akoby vám do žíl vnikala nejaká tekutina...

Jeho pozornosť upútala Lina, ktorá sa vrhla dopredu. Prudko narazila hlavou do Primiho brucha, až odletel do kúta. Šikovne roztrhla odev jedného z Kentaurčanov; cez hrud', čo sa zdala byť zo skla, bolo vidieť knižnicu meter za týmto návštevníkom z vesmíru. Lina pozrela na Lia a posunkom mu naznačila, aby dával pozor. Schmatla zo stola perá, malé atómové hodinky, pravítko, a to všetko hodila do spolu obnaženej vesmírnej bytosti.

Kentaurčan sa ani nepohol a predmety mu prešli cez telo, akoby bolo zo vzduchu.

Liovi prebleslo mysl'ou:

— Plastický obraz! Kentaurčania sú plastické obrazy! V skutočnosti nejestvujú!

Rozzúrený Primi už vstal. Ústa ešte krivil od bolesti, no s neopísateľným výrazom hnevu na tvári sa vrhol k Line a chcel ju schmatnúť do náručia.

Lio chcel skočiť na ministerského predsedu, aby tomu zabránil, ale hoci jeho vôľa sa upínala výlučne k tomu cieľu, nevládal pohnúť ani prstom, akoby bol pribitý k zemi a spútaný nejakou neznámou silou.

Lina včas pochopila nebezpečenstvo a svižko uchopila nožík na papier, čo ležal na stole. Primi sa sklátil na Linu. Po plyšovom koberci sa rozšírila tmavá škvrna.

Nad Liom sa skláňala sklená tvár a usilovala sa upútať jeho pozornosť na zmluvu, ktorá ležala pripravená na stole. Delegát — Kentaurčania teda vedeli po francúzsky! — sa ho spýtal vážnym, hlbokým hlasom:

— Pán prezident, tak podpíšete alebo nie?

Lio by sa bol možno zasmial, keby situácia nebola bývala taká neuveriteľná a zároveň taká tragická: žila ešte Lina? Je Primi vážne poranený?

A navyše v tom zmätku akási sklená bytosť — ktosi, kto neexistoval, nejaká veta pochádzajúca od skutočnej bytosti, ktorá je odtiaľto istotne ďaleko — žiadala, aby podpísal šialenú a nezmyselnú zmluvu!

Lio chcel otvoriť ústa a povedať tomu človečíemu prízraku..., Ale jeho hrdlo nevydalo ani hlásku. Zdesený Lio premýšľal:

„Akokoľvek, musí sa dozvedieť... V nijakom prípade tento text nepodpíšem! Dôrazne nesúhlasím s... To je pasca!“

Ale z úst sa mu nevydralo ani slovíčko.

Liove oči sa vyjavene prizerali, ako jeho ruka siaha po pere, čo po tej trme-vrme zostalo celé.

— To nie je možné! — zreval Lio, — ja to nechcem podpísať!

Jeho ústa však zostali nemé. V miestnosti nastal akýsi čudný pokoj. Pod ležiacimi telami Liny a Primiho sa rozrastala krvavá mláčka.

Lio sa vzpieral, unikal, alebo sa mu to aspoň tak zdalo, lebo príkazy mozgu jeho telo už nevykonávalo; celkom akoby mu miesto vlastného mozgu dali druhý, aby plnil jeho úlohu, alebo skôr, aby rozkazoval telu, ktoré ho už nepočúvalo. Lio si nedôverčivo preskúmal ruku, ktorá, celkom mimovoľne, písala pod posledné riadky zmluvy jeho vlastné meno: Lionel Kancel, pod mdlým a bezvýrazným dohľadom Kentaurčana, ktorý sa nad neho ešte stále skláňal.

Ledva Lio dopísal posledné písmeno svojho mena, pocítil na dne žalúdka náhlu nevoľnosť — čiže ten istý pocit závratu, čo sa ho od rána zmocnil už niekoľkokrát. Lenže tentoraz to bolo silnejšie. Akoby sa jedna časť jeho tela — práve tá, čo podpísala zmluvu — zastrela, rozplynula, zamrela v mäkkej, príjemnej agónii, kým tá časť jeho osoby, to pravdivejšie a trochu sebedomejšie ja, než aké bolo to predchádzajúce, vystupovalo na povrch. Lio mal pocit, že ho sotili do bezodnej priepasti.

Ohlušila ho desivá ozvena, akoby sa do jeho zmučených uší s neprekonateľnou bolesťou predieral iný svet. Obostrel ho huk zmätených hlasov.

Uvedomenie si vlastného tela bolo preňho bolestnejšie ako ktorýkoľvek iný pocit.

Pozvoľne precit'oval z umelého stavu.

7. KAPITOLA

V tej istej chvíli sa mu vrátila aj pamäť — nie ako spomienky, čo sa vynoria z hmly podvedomia, ale celkom prirodzene a tak jasne, že v duchu zvolal:

„Onírium! Bol som v stave oníria!“

Lio ležal pripútaný na akomsi operačnom stole. Vrchnú časť lebky mu zakrývala prilba so vsadenými elektródami. Na vonkajšej strane mozgovovej kôry začal pociťovať neznesiteľné svrbenie; lekári oníria naraz prestali dávať nervové vzruchy: niektoré mali čiastočne umŕtvieť hipokampus a niekoľko tisícok úzko lokalizovaných nervových buniek zachytávajúcich ľudské spomienky, ktoré mali Liovi na niekoľko hodín vypadnúť z pamäti, iné zas presne stanoveným spôsobom podnecovali činnosť hypofýzy a

hypotalamu a udržiavali v stave umelého spánku nielen telo, ale aj zátylkový lalok, neprestajne ovládaný stavom oníria, ktorý v Lionelových predstavách vyvolával dojem tej najpresvedčivejšej skutočnosti.

Lio sa pokúsil nadvihnúť, no popruhy na nohách i na rukách ho nepustili z vodorovnej polohy. Niekoľko drôtikov — bolo ich však oveľa menej ako tých, čo boli napojené na prilbu — trčalo aj z rôznych častí jeho tela: z členkov, z prstov, z krku.

Miestnosť, v ktorej ležal, priestranná sieň s holými stenami a jasnozelenými kachličkami, sa naozaj podobala operačnej sále. Bolo v nej nezvyčajne živo: muži v bielych plášťoch sa mihali okolo niekoľkých ľudí v kovových kreslách, ktorí mali na hlavách podobné prilby ako Lio.

„Tento deň je od rána iba samý sen! Sen umelo vyvolaný odborníkmi oníria, sen, ktorého som bol hlavným hrdinom. Ale prečo...?“

V tej chvíli sa mu v pamäti vybavila celá minulosť, pochopil, prečo ho podrobili oníriu. No nedopriali mu veľa času na otázky: pekelný hurhaj premenil skúšobňu oníria na hotovú jarmočnú scénu. Akýsi muž impozantnej postavy sa vzpíeral obkľúčený odborníkmi, ktorí, podľa jeho mienky, ho príliš pomaly zbavovali elektród.

Lionel v okamihu spoznal hromžiaceho muža:

„Riaditeľ SMED! On hral úlohu Primiho! Mal však tú výhodu, že pri jasnom vedomí prežíval môj vytvorený sen.“

Hneď mu zišla na um Lina:

„A čo ona? Samozrejme, nie je tu... Ale ako sa mohla dostať do oníria a pokúsiť — hoci zbytočne — varovať ma?“

— To je škandál! — kričal riaditeľ Spoločnosti. — Škandál! Ten zásah do sna je previnením voči právu! Zažalujem zodpovedných pracovníkov oníria. Prístroj je nedokonálny!

— Nekričte tak! — upozornil ho muž v čiernych priliehavých nohaviciach.

„Môj advokát,“ pomyslel si Lio.

— Môj klient podpísal. Je to nepravdepodobné, ale podpísal.

— Kto chcel falšovať protokol? — zahrml opäť riaditeľ Spoločnosti. — To je neprípustné!

— Ešte sa k tomu vrátíme! — pokračoval Liov advokát. — Bude treba znovu si pozrieť film o oníriu do detailov: podaktoré miesta sa mi vidia rovnako podozrivé ako vtrhnutie tej neznámej ženy.

K Liovi pristúpil technik a začal mu odopínať popruhy. Liovi sa rozhostila v strpnutých údoch veľká únava. Niekoľko hodín bol vystavený

napodobovaniu pohybov, o ktorých si myslel, že ich naozaj robí, hoci v skutočnosti celý ten čas ležal na operačnom stole. (Ústredný systém oníria, napojený na mozog elektródami, usmerňoval činnosť Liovej mozgovej kôry tak, aby ho presvedčil o pravdepodobnosti pohybov, ktoré existovali len v jeho vynútenej predstavivosti, usmerňovanej prístrojmi.)

V pozadí laboratória sa zdvihol sudca, vysoký, chudý muž vo fialovej tóge — v tom odeve vyzeral ešte vychudnutejší, ako možno v skutočnosti bol — a predniesol silným hlasom:

— Lionel Kancel, v mene zákona a podľa trestného zákonníka opraveného v roku 2309, na základe splnomocnenia, ktoré mi bolo udelené, ako aj článkov 17 a 18, ktorými sa upravuje používanie oníria v oblasti práva, žalujem vás z velezrady voči Svetovému štátu a žiadam, aby ste boli zatknutý.

Zatiaľ čo dvaja policajti-roboty zatýkali Lia a vyvádzali ho zo sály, počul, ako jeho advokát protestuje:

— Žiadam revíziu procesu! Tento štvrtý pokus s oníriom nám dokazuje, že tento vynález nie je dokonalý a že rôznymi vonkajšími prostriedkami možno vykonávať nátlak na vôľu obvineného!

— Neverím ani slovo! — oboril sa riaditeľ SMED, ktorého konečne vyslobodili z elektród. — Tento vynález nie je dokonalý, pretože nie sú vylúčené pokusy zvonku dodať obvinenému nedovolené informácie! Spolupáchatelia chceli v ňom vzbudiť vedomie, že sa nachádza v stave oníria, a neprežíva skutočnosť. Niekoľko desiatok svedkov to môže potvrdiť. Pevne trvám na svojej obžalobe proti Lionelovi Kancelovi, ba tvrdím, že touto skúškou v oníriu sa jeho vina dvojnásobne potvrdila, keď aj napriek všetkým intrigám zvonku, ktorých cieľom bolo upozorniť ho na umelú povahu jeho sna, zmluvu podpísal, a to dokazuje jeho zradu!

— Veď práve to, že ju tak poľahky podpísal, sa mi vidí nenormálne! — namietal advokát. — Hocikto by si zrátal, že to je pasca.

— Potrebujeme čas, aby sme všetko podrobne preštudovali! — prerušil ho sudca. — Odveďte obžalovaného. Pojednávanie je skončené.

Lio sa ešte raz pozrel na sieň oníria, tribunál a experimentálne laboratórium zároveň, lenže dva roboty ho už vyviedli na nekonečnú a tentoraz skutočnú chodbu, chodbu štátneho väzenia.

8. KAPITOLA

Lio sa pokúsil usporiadať si myšlienky; preskúmal celú, obyčajnú miestnosť, v ktorej okrem okovaných dverí a klimatizačných štrbín na úrovni dlážky nebolo nijakého otvoru.

Pred dvoma hodinami sa prebral z oníria a zavreli ho do tejto cely. Na ako dlho? Na niekoľko týždňov, pretože súdny proces bol zdĺhavý. Mal dosť času vrátiť sa v myšlienkach k svojmu dobrodružstvu... a k nespravodlivému obvineniu, ktoré proti nemu vzniesol riaditeľ SMED.

Ľahké ťuknutie ho upozornilo, že sa prerušil elektrický okruh jeho cely. O chvíľočku sa hrubé dvere odsunuli a do cely vošiel muž.

Lio sa nezdržal výkriku údivu:

— Sergio!

Bol to naozaj od hlavy po päty ten istý muž, čo prišiel za ním do kancelárie Prezídia celkom prvý. Usmial sa na väžňa.

— Správne. Aj v skutočnosti sa volám Sergio. Mrzí ma, že som musel zohrať túto komédiu vo vašom vynútenom sne.

— Aj vy ste to pripravovali?

— Áno, sedel som v jednej z pohoviek po boku riaditeľa SMED. Pomaly som si už na to zvykol, pretože od začiatku pokusov s oníriom zúčastňujem sa snov vo vedľajších úlohách.

Sergio si sadol a ponúkol aj Lia.

— Aj vy si myslíte, že som vinný? Sergio urobil vyhýbavý posunok:

— Môj názor nie je dôležitý. Mojou úlohou je vysvetliť vám isté veci a preskúmať váš duševný stav po prechode oníriom. Je to už náš štvrtý pokus s týmto zariadením. Prvé tri razy prebehlo všetko dobre, ale stalo sa, že keď obvinený vyšiel z oníria, neuvedomoval si celkom jasne skutočnosť a v istom zmysle prežíval naďalej svoj sen: niektoré spomienky z tých, čo mu boli vymazané, sa ešte v jeho mysli neupevnili. Musím teda overiť, či váš duševný stav je dobrý a — či ste vinný, alebo nie — dať vaše myšlienky do poriadku.

— Dobré, — povedal Lio skrúšene. — Počúvam vás.

— Nie. Počúvať vás budem ja. Myslím, že vám nemusím zdôrazňovať, že dnes dopoludnia ste prežili niekoľko hodín vo sne vyvolanom oníriom. O siedmej ráno sa sériou zásahov do mozgovej kôry odstránila časť vašej pamäti a neporušené zostali len spomienky nevyhnutné pre pokus. Bol by som rád, keby ste teraz už dokázali odlíšiť pravdivé od predstieraného a keby ste mi povedali niečo o skutočnosti, ktorú ste si začali uvedomovať.

Lio sa usmial: napriek neradostnej situácii, väzeniu i zjavnej, či skôr zhovievavej ľahostajnosti svojho strážcu Sergia sa mu všetko zdalo zábavné. Na tom experimente sa dalo aj zasmiať — keby pri ňom išlo len o žart! Žiaľ, nebolo to tak! Keby mu niekto niekedy povedal, že raz prejde skúškou oníria pre obvinenie z velezrady...!

— Volám sa skutočne Lionel Kancel, — začal. — Mám sedemnásť rokov. Sme naozaj v Paríži roku 2313 a dnes je pravdepodobne 15. marca...

— Správne, — poznamenal Sergio. — Pokračujte... aj keby sa vám vaše dôvody zdali smiešne. Zatiaľ sa nevie, aké následky má onírium na niektoré ťažko lokalizovateľné časti mozgu. Napriek pokroku, ktorý sa dosiahol kontrolou päťsto tisíc miliárd elektrochemických spojení v mozgu, stačí len nepatrný krôčik, jeden jediný elektronický vzruch, ktorý by bol príliš silný či zle usmernený, a človek môže skĺznuť do šialenstva.

— Nikdy som nebol prezidentom planéty. Prezidentom je Edward Snowly, ktorý vôbec nezahynul pri nehode helicobu; jeho ministerský predseda Primi nie je riaditeľom SMED, veľmocenskej spoločnosti pre svetovú dopravu. Ale zato práve on proti mne vyslovil obžalobu z velezrady voči Zemi. Prezídium, helicoby, monoautá, Paríž a všetko ostatné presne zodpovedá skutočnosti, ako by niekto použil pozadie napodobené podľa skutočného života a zmenil len niekoľko osôb, niekoľko faktov — v tomto prípade mňa premenil na prezidenta a pána Hoslina na Primiho. Kentaurčania nikdy nejestvovali.

Sergio mierne zvrátil obočie a urobil pochybovačnú grimasu, ale hneď vyzval Lia, aby pokračoval v skúmaní svojho vnútra, lebo väzeň sa očividne chystal začať rozhorčenú obhajovaciú reč, aby dokázal, že je nevinný.

— Zato, — pokračoval útrpne, — mi odňali dôležitú spomienku: už mesiac rýchlosť svetla nepredstavuje nijakú prekážku...

— To všetko je pravda, — poznamenal Sergio.

— A mohol by som teraz ja vedieť, čo sa mi vyčíta, a to veľmi presne?

— Istotne. Pripomeniem vám fakty. Ste už tri roky — od skončenia UZIR* — skúšobným kozmonautom SMED, ktorá sa len nedávno začala vo veľkej miere zaujímať o dobývanie vesmíru.

— Rýchlosť svetla...

— Samozrejme, vy to viete lepšie ako ja. Vy, Lionel Kancel, ste sa na jedinečnom skúšobnom stroji Lumi-1, výrobku SMED, pred necelým

-

*UZIR – Univerzita zrýchleného intelektuálneho rozvoja

mesiacom ako jediný pokúsili prekonať hranicu svetla. Po mesiaci, predvčerom, aby sme boli presní, ste sa vrátili, hoci celý svet si myslel, že ste sa nenávratne stratili, a pred očami vášho riaditeľa, ktorý práve krúžil po vyčkávacej obežnej dráhe okolo Zeme, ste Lumi-1 zničili. Pán Hoslin, zhrozený vašim činom — zničením jediného prototypu — vás na vlastnú zodpovednosť podrobil skúške detektorom lži. A dozvedel sa desivú pravdu: že ste naozaj prekonalí rýchlosť svetla, dosiahli systém Alfa Kentaurus a spojili sa s Kentaurčanmi, ktorí majú bezprostredne ovládnuť Zem. Vás poverili, aby ste im to uľahčili.

— To je lož, verte mi, — prerušil ho Lio.

— Je síce pravda, že súd mal k dispozícii len svedectvo riaditeľa SMED, najsilnejšieho priemyselného podnikateľa na svete, ale keďže bolo dosť možné, že ide o osud Zeme, a právny poriadok neuznáva sérum pravdivosti ani detektor lži za zákonné a právoplatné prostriedky, rozhodli sa podrobiť vás oníriu.

— To viem. Už niekoľko storočí majú zločinci poruke dômyselné omamné látky, ktoré aj pri podaní pentotalu vzbudzujú dojem, že človek hovorí pravdu, dokážu vykonať v mozgu zopár jemných operácií — vďaka terajším možnostiam lekárskej vedy veľmi jednoduchých — a tak sa im podarí pomýliť aj detektor lži.

— Aj v tom máte úplnú pravdu, — pokračoval Sergio. — A práve onírium, vyvinuté pred štyridsiatimi rokmi najlepšimi svetovými odborníkmi, má jednu nespornú výhodu; v umele vyvolanom sne sa obžalovaný, ktorému sa zahatajú všetky spomienky, ktoré by mohli ovplyvniť priebeh sna, ocitá v predstieranej situácii približne podobnej tomu, čo prežil pred niekoľkými dňami, nikdy však nejde o tú istú situáciu, lebo by mohlo vzniknúť nebezpečenstvo, že obžalovaný si spomenie na príhodu, ako skutočne prebiehala. Keď nadobudne opäť pôvodné vedomie, posúdi sa jeho správanie a činy. Vo sne si počína istým spôsobom, ale netuší, že ho pozoruje laboratórium oníria, nevie, že jeho najneopatrnější pohyb sa zaznamenáva a tlmočí jeho najskrytejšie úmysly. Isté osoby, ktoré sú tiež v oníriu, ale si to dokonale uvedomujú...

— Riaditeľ SMED!

—...sa zúčastňujú na pokuse a vstupujú do sna obžalovaného, ktorý hrá hlavnú úlohu. Obžalovaný uvažuje bez spomienok na svojich blízkych a všetkých ľuďoch, ktorých predtým dobre poznal, takže má do činenia s neznámymi ľuďmi, ktorých úlohou je dokázať jeho vinu; nabádajú ho k hanebnému, nezákonnému činu, podobnému skutku, akého sa

pravdepodobne dopustil a kvôli ktorému bol zatknutý. Ak svoj postoj zopakuje, je oficiálne obžalovaný súdnou cestou; vo vašom prípade to bol váš podpis, ktorým ste dali najavo svoj súhlas, aby Zem okupovali tvory z Kentaura.

Lio urobil rozhodný pohyb:

— Hoci som to urobil, nikdy som nemal v úmysle podpísať taký dokument. Sám som sa zhrozil nad svojím činom... Mňa prvého udivil...

— Môžbyť, — pripustil neurčito Sergio. — Váš advokát túto nepravdepodobnosť istotne použije, keď vás predvolajú pred súd. Podrobné štúdium filmu z oníria nám akiste povie viac.

— Kentaurčania neexistujú! — vyskočil zlostne Lio.

— To treba dokázať! Pri troch posledných procesoch onírium umožnilo odsúdiť troch ľudí. Môžete zariadeniu dôverovať...

— Spomínam si, — usmial sa Lio, že sa mu táto predstava vynorila, — posledným z nich bol muž, ktorý sabotoval loď s obrovským nákladom uránu.

— Áno. Mali sme dvoch podozrivých. Podrobili sme ich naraz skúške oníriom: sen predstavoval let medziplanetárnej rakety. Obaja podozriví si mohli vybrať: buď pokojne pristáť na Venuši, alebo zasimulovať nehodu, ktorá by umožnila uschovať náklad na bezpečnom mieste. Skutočný vinník sa veľmi rýchlo prezradil. Keby ste videli, ako vyzeral, keď mu sňali prilbu... Myslel si, že je naozaj na Venuši. Ba museli sme jeho sen vo vrcholnom bode prerušiť; keď sa podozrivý neopatrne prezradil so svojimi zločinnými úmyslami, jeho spoločník, ktorý bol nevinný, sa naňho vrhol, aby mu prekazil jeho plány. Zastavili sme onírium v hotovom pästnom zápase!

— Tí dvaja sa naozaj bili?

— Určite! Nepredstierali to. Boli samá modrina...

— A v skutočnosti?

— Boli pripútaní na skúšobných stoloch a pokojne ležali; vlastne musím povedať, že sa znepokojene strhávali. Vtedy som si uvedomil, že podozrivých treba pevne spútať! Samozrejme na tele nemali stopy po úderoch, pociťovali ich len v oníriu: viete, že pri bežnom sne nástoječivý pocit často stačí, aby sa spiaci prebudil.

— Ak dobre rozumiem, údery vo sne nemajú na telo pacientov nijaký účinok?

— Vôbec nijaký. Dôkazom je aj to, že tá mladá kozmonautka, čo sa tak nečakane objavila vo vašom sne, napadla riaditeľa SMED, ale on, hoci

celkom normálne spadol na zem, v skutočnosti vôbec nič nepocítil. Ech, ale keď som sa potom naňho pozrel, všimol som si, že vážne zbledol. Človek musí mať čudný pocit pri pohľade na to, ako ho vraždia — aj keď len vo sne!

„Lina teda žije. Ani jej sa nič nestalo,“ vydýchol si Lio.

— Pokiaľ ide o mňa, — pokračoval nahlas, — keďže riaditeľ SMED ma obvinil z velezrady voči Zemi spolu s domnelými Kentaurčanmi, zostavovatelia oníria sa rozhodli vytvoriť navonok rovnakú skutočnosť; a keď to aj vyzerá neuveriteľne, chceli mňa, sedemnásťročného kozmonauta, presvedčiť, že som prezidentom planéty, a navrhli mi podobné sprisahanie s vymyslenými Kentaurčanmi. Podľa akého vzoru to robili?

— Podľa jednoduchého plastického negatívu vo farbe.

— Negatívu vo farbe?

— Aby to vyzeralo exotickjšie a aby sa odstránila neželateľná podoba s ľuďmi.

— Podľa jednej snímky?

— Áno. Sedemkrát rozmnoženej. A takmer nepohyblivej; kvôli ilúzii života sa museli nahrubo animovať.

— Teraz už chápem, prečo Kentaurčania vyzerali ako bábky! Ale inak onírium plní svoje poslanie, pretože skutočnosť navodená týmto zariadením pôsobí rušivo.

— Odborníci túto skutočnosť v podstate iba reprodukovujú a nanajvýš pozmenia jej niektoré prvky. Elektronický mozog berie na seba úlohu vytvoriť svet, aký v skutočnosti je, prípadne pozmeniť ho podľa činov dosadených osôb. Ale aj tak si myslím, že vo vašom sne vám nebolo všetko také jasné...

— Máte pravdu. V prvom rade to, že som sa nemohol dopátrať nijakej spomienky. A tiež nezvyčajný, nepríjemný pocit, že som stratil pamäť. Potom ma udivilo, že som prezidentom planéty. Musel som to pripustiť, keďže moja pamäť to nemohla vyvrátiť.

— Áno, to je veľký nedostatok zariadenia: odborníci oníria môžu odstrániť nadbytočné spomienky, no nedokážu vytvoriť nové, umelé.

— To by bolo hrozné... A mohlo by to ohroziť neskoršie správanie sa obžalovaného. V tom prípade by vykonávanie spravodlivosti stratilo svoju objektivitu.

— Práve preto dej vychádza vždy z počiatočného stavu... a v pacientovej pamäti sa ponecháva len minimum informácií...

— A tie závraty, čo sa ma zavše zmocnili, ten pocit prázdna?

Sergio sa usmial:

— Išlo o úmyselne vyvolané zastavenie oníria; na niekoľko minút ste stratili vedomie, ale — pretože pacient stráca akýkoľvek pojem o čase — mali ste dojem, že dej pokračuje normálne, hoci vás na pomerne dlhú dobu vypoili z okruhu.

— Prečo?

— Spomeňte si: položili ste mi nepríjemnú otázku, na ktorú som nebol pripravený, hoci všetci účastníci sna sa podrobujú predtým generálnym skúškam. Spýtali ste sa ma, čo si svet myslí o takom mladom prezidentovi, ako ste vy. Zaskočili ste ma. Nevedel som, čo odpovedať, lebo bolo naozaj nepravdepodobné, že Veľká rada zvolila sedemnásťročného mládenca! Preto som vzápätí stlačil gombík na mojom pravom operadle, ktorým sa v prípade chyby zastavuje onírium a pacient sa uvádza do stavu „bezvedomého čakania“. Za štvrt' hodiny sa porota dohodla na odpovedi, ktorú som vám oznámil, keď ste sa prebudili.

— Spomínam si, — povedal Lio. — V tej chvíli som pocítil čosi čudné.

— Technici dobre poznajú pocit, aký sa zmocňuje pacienta v takomto prípade. Aby v ňom neskrsl podozrenie, účastníkom sa odporúča zastaviť proces oníria len v krajne naliehavom prípade. Väčšinou sa od nich vyžaduje, aby pokračovali a improvizovali podľa zásad prísnej logiky. Predseda tribunálu mi to zastavenie tiež vyčítal, lenže o niekoľko minút musel Primi urobiť to isté, čo ja.

— Aj na to sa pamätám! Spýtal som sa ho, kedy sa podarilo prekonať rýchlosť svetla.

— Zastavenie bolo nevyhnutné a oprávnené. Išlo totiž o rozpor: chceli vás presvedčiť, že Kentaurčania sú na Zemi, a pritom ste sa nemali dozvedieť, že rýchlosť svetla bola prekonaná!

— Akú odpoveď ste pripravili?

— Nijakú. Vzhľadom na východiskové údaje to bolo prakticky nemožné; keby sa vám poskytla spomienka na Lumi-1, jediný stroj, ktorý by mohol prekonať túto rýchlosť, celkom samozrejme by sa vám vybavil váš let, čiže vaša zrada. Prehliadli by ste nástrahu. Nie. Stimulovali sme dotyčné časti vášho mozgu, aby vás podobné otázky viac neznepokojovali, a podnietili sme centrá priestorového vnímania vašej pamäti, aby ste sa ocitli znovu vo vašej pracovni, a to bez prechodu.

— Rozumiem, — povedal potichu zamyslený Lio. — Niektoré body však zostávajú nevyjasnené...

— Som pripravený vysvetliť ich.

— Prečo ste Kentaurčanov vybavili telepatickými schopnosťami?
— Aby vaše rozhodnutie bolo naozajstné, úprimné. Nemohli ste klamať, keď ste vedeli, že poznajú vaše myšlienky.

— Tie roboty, samozrejme, neboli telepati...?

— Pravdaže nie! — rozosmial sa Sergio. — Onírium posudzuje len skutky. Nedokáže odhaliť myšlienky obvineného! To by sme si nemuseli lámať hlavy s tými všetkými prípravami!

— A porucha na mojom monoaute?

— Nastrojená, samozrejme. Bolo treba predsa zariadiť, aby sa policajti dostali k vám dajako prirodzene. Zato zostalo pre nás záhadou, prečo ste sa tak nástojčivo chceli dostať von.

Lio uvažoval:

„Aj pre mňa je to záhada. To sa Line podarilo preniknúť do môjho sna a vyvolať vo mne — ale ako? — potrebu dostať sa von. Tam by sa mohla dostať ku mne svojím monoautom a nevzbudila by pritom podozrenie oficiálnej poroty. Ale potom, v mojej pracovni, keď videla, že idem podpísať zmluvu, opäť sa akoby zázrakom vynorila. Rád by som vedel, ako sa dostala do môjho sna, akým spôsobom donútila onírium, aby sa v ňom objavil jej obraz!“

— Tak sa Primi... prepáče, riaditeľ SMED, — opravil sa Sergio a pokračoval, — pokúsil ešte naposledy pripútať vás pomocou televízneho spojenia. Nepodarilo sa mu to. Porucha bola jediným prostriedkom prijateľným pre váš rozum. Umožnila by ľudským robotom spojiť sa s vami.

— Porucha! — zvolal Lio. — Práve vtedy mi mohlo zísť na um, aké je moje skutočné povolanie!

— Prečo?

— Keď som sa prebudil v Prezídiu, jedna z mojich prvých otázok bola: „Aké môžem mať asi povolanie?“ Nuž a keď som videl atómový motor môjho monoauta, bol som prekvapený, akým dôverným dojmom na mňa pôsobili všetky súčiastky, hoci boli také zložité: motor monoauta je jednoduchým mechanizmom v porovnaní so svetelným zariadením mojej medzihviezdnej lode!

— Zbytočne by ste sa znepokojovali: nemohli ste čo i len tušiť nič z vašej minulosti, pretože pri štyroch predchádzajúcich procesoch ani jeden z obvinených nikdy nepredpokladal, že môže byť v oníriu.

— Koľko opatrnosti! Koľko výdavkov, koľko nákladov sa dáva na tento súdny aparát!

Sergio vstal.

— Menej, ako sa nazdávate. Uskutočnenie oníria umožnilo vedecký pokrok v mnohých iných oblastiach, napríklad v lekárstve, v psychiatrii, v bunečnej chémii, v elektronike. Navyše, súdny proces v oníriu je rýchly, a tým aj oveľa lacnejší než bývalé súdne pokračovania, ktoré boli zdĺhavé a namáhavé.

Väzniteľ magnetickým kľúčom zapol zariadenie na prerušenie elektrických impulzov, ktoré vytvárali z tejto miestnosti nedobytné väzenie.

— Lúčim sa s vami, — povedal Liovi. — Váš duševný stav sa mi zdá úplne uspokojivý. Ak ma budete potrebovať, zavolajte ma interfónom.

— Počkajte! Musím vám to vysvetliť! Nie som vinný...

Dvere sa odsunuli. Prv než Sergio odišiel, ešte raz sa obrátil k väzňovi.

— Mňa nemusíte presviedčať. Presvedčte súd, keď vás predvolajú na projekciu záznamu vášho sna, ktorý bol celý nafilmovaný.

— Kedy bude súd?

— O mesiac.

A ťažká priečka sa s konečnou platnosťou zasunula.

Lio osamel.

Udivovalo ho, že má takú jasnú myseľ. Opäť sa porozhliadal po svojom väzení. Bolo jednoduché, čisté, bezchybne upravené, ale zato tesné a strohé. Neosobné, dalo by sa povedať...

Lio si sadol na kraj postele a trpkosť sa usmial:

„Väznený za zradu! Ja že som zradil Zem, hoci to bol práve riaditeľ SMED, čo... To je strašne hlúpe! A naporúdzi niet ničoho, čím by som dokázal svoju nevinu... Všetko je proti mne. Musím nájsť dajakú štrbinku v tých podlých úkladoch...“

Zložil si hlavu do dlaní.

„Treba prebrať všetko od začiatku... všetko. Mám dosť času zamyslieť sa znovu nad tým neuveriteľným dobrodružstvom. Začalo sa to... je tomu už vyše mesiaca...“

Druhá část'

ALTI

1. KAPITOLA

— Drahý Lio, mám pre vás veľmi dobrú správu!

Riaditeľ SMED pán Hoslin sedel za svojím majestátnym písacím stolom a zoširoka sa usmial na mladého kozmonauta, ktorý práve vošiel do pracovne.

— Sadnite si, prosím!

Lionel Kancel sa posadil a rozhliadol sa po miestnosti. Nestalo sa mu každý deň, aby ho pozvali do prepychovej pracovne riaditeľa. Pán Hoslin mu však nedoprial čas, aby prebehol pohľadom po všetkých vitrínach zo svetielkujúceho plastexu, čo sa pýšili dokonale vernými maketami všetkých typov vozidiel vyrobených Spoločnosťou pre medzinárodnú expresnú dopravu od jej založenia v roku 2086.

— Drahý Lio, — pokračoval riaditeľ a ponúkol ho škatuľou cigár, — máte veľké šťastie!

Lio neprijal cigaru, mal sa na pozore — za toľkou úslužnosťou čosi väzilo.

Rozvážne, odmeriavajúc svoje pohyby, pán Hoslin uchopil do dvoch tučných prstov hrubú cigaru — od obmedzenia používania tabaku sa to považovalo za prepych — a odhryzol jej špičku.

— Milý mladý priateľ, musím sa priznať, že vám závidím, — začal dôležitým tónom. — Dal by som neviemčo, aby som mohol byť na vašom mieste, mať sedemnášť rokov, váš elán, byť absolventom UZIR len spred troch rokov... Och viem, že ste skeptický, každý si myslí, že som najbohatší a najvplyvnejší človek na zemeguli... a to je aj pravda, — doložil, pohladkajúc si samolúbo brucho. — Je pravda, že SMED, ktorú vediem už tridsať rokov, prežíva veľký rozmach, že naša výroba individuálnych vozidiel sa pravidelne a z roka na rok zvyšuje. To je celkom samozrejmé! Ved' sme, ako viete, jedinou dopravnou spoločnosťou na svete a SMED sa môže pochváliť tým, že ak sa niekto na našej starej dobrej Zemi — ale aj na Venuši alebo na Marse! — pohybuje z jedného miesta na druhé, je to vždy pomocou strojov z našich tovární. Okrem toho ľudia čím ďalej tým častejšie chcú nové vozidlá, aj to je celkom pochopiteľné, ved' v našich dielňach sa dennodenne zdokonaľujú najnovšie modely...

Lio sedel v pohovke oproti riaditeľovi a len prikyvoval.

„Dočerta!“ myslel si. „Načo toľko rečičiek! Čo odo mňa chce?“

— Čo sa týka dobývania vesmíru a individuálnych medziplanetárnych

lodí, medzi Zemou a Mesiacom lieta bezpečne niekoľko miliónov strojov a naše kozmické nákladné lode s obrovskou kapacitou zabezpečujú pravidelné spojenie so všetkými podrobenými stálícami našej slnečnej sústavy... Chcel by som najprv vysloviť svoje uspokojenie nad vašimi poslednými pokusmi; vďaka vám, vďaka vašej odvahe i vytrvalosti je dnes už vyvinutý medziplanetárny model A-27. Koncom tohoto mesiaca výroba dosiahne objem tisíc strojov za deň a od budúceho roku milióny ľudí budú môcť cestovať na Venušu či na Mars za necelý týždeň!

Riaditeľ SMED vybaľol obrovský kúdol sivastého dymu.

— Nuž a včera mi vývojové technické stredisko potvrdilo konštrukciu prvého nadsvetelného experimentálneho prototypu, ktorý práve vyvinuli...

— Lumi-1?

Riaditeľ vytreštil oči:

— Vy o tom viete?

Lio sa priznal:

— Jeden zo zodpovedných pracovníkov vývojového skúšobného strediska je môj priateľ. Povedal... No... Rozprával mi o tom stroji.

— Kto?

— Eric Forlan.

— Ostatne dobre urobil. V tom prípade by moje vysvetľovanie bolo zbytočné. Akiste viete, že Einstein pokladal rýchlosť svetla, 300 000 kilometrov za sekundu, za neprekonateľnú hranicu. Tri storočia po ňom sa však na základe presných experimentov naši vedci domnievajú, že táto rýchlosť sa dá prekročiť. Vyvinuli fotónový motor, v ktorom sa kombinuje...

— ... atómová a kozmická energia, — dokončil Lio. — Eric ma s tým oboznámil.

Pán Hoslin vstal a v pohľade sa mu čosi zabľyslo:

— Chápete dôležitosť toho problému? Ak sa podarí prekonať túto rýchlosť, máme na dosah ďalšie slnečné sústavy!

Riaditeľ Spoločnosti chodil hore-dolu po pracovni a nadšene pokračoval:

— Pravdaže, Lumi-1 je drahý, veľmi drahý stroj, ale ak sa pri pokusoch ukáže, že je naozaj dokonalý, budeme môcť uvažovať o automatickej konštrukčnej linke pre tento model! Reklamou si získame bohatých zákazníkov. Len si to predstavte! Budeme navštevovať ďalšie neznáme svety! Len niekoľko dní nám bude trvať cesta na planéty, o ktorých sme ani netušili, že vôbec existujú! Pretože ak Lumi-1 bude fungovať, ako si to predstavujeme, jeho rýchlosť bude sto ráz väčšia než rýchlosť svetla!

Najbližšia slnečná sústava len na dva týždne cesty!

— A... Lumi-1 je už overený?

Pán Hoslin urobil vyhýbavý pohyb:

— Je postavený. A to je podstatné. Jeho konečné overenie, to je práve úloha skúšobných pilotov, ktorí musia otestovať schopnosti stroja.

— Mám tomu rozumieť, že...?

— Milý Lio, ste jeden z našich najmladších pilotov, ale niet pochyb, že aj najlepší: dokazujú to výsledky vašich technických testov i vaše posledné skúšobné lety s prototypom A-27. Máte všetky potrebné vlastnosti: vyznáte sa v oblasti atómovej i kozmickej energie, no predovšetkým máte postreh a ste rozhodný. Pozrite, — povedal a ukázal na seba silnými rukami, — keby som nemal vyše päťdesiat, myslím, že by som neváhal a sám vyskúšal prvý model série Lumi. Ale za daných okolností ste jediný, do koho SMED môže vložiť svoje nádeje. Poznáte úskalia svojho povolania. Môžete, samozrejme, aj odmietnuť, máte na to právo. Lionel Kancel, prijímate ponuku stať sa skúšobným pilotom prvého prototypu pre nadsvetelné rýchlosti?

2. KAPITOLA

Laserový lúč prevrátil kovovú miestnosť s presnosťou tisíciny mikrónu.

— Je Lumi-1 naozaj stopercentný?

Eric sa priamo pozrel na svojho priateľa a úprimne riekol:

— Ak mám povedať pravdu, nie, — prezradil. — To ti môžem potvrdiť, zúčastnil som sa na jeho konštrukcii. Nadsvetelný motor je krehký. Mal by pracovať spoľahlivo, no ako pri každom prvom modeli, nepatrná chybička môže spôsobiť katastrofu.

— Môžem si ho pozrieť?

— Veď kvôli tomu si prišiel a veľký šéf ti to povolil!

Vyviedol Lia z dielne.

Eric bol statný hnedovlasý mládenec, mal asi dvadsať rokov. Pracoval v SMED už tretí rok, a keď Lio prišiel do Kozmického strediska, obaja mladí muži sa hneď spriatelili.

Eric si vyzliekol azbestovú blúzu a zamieril k optickému telefónu.

— Dva vstupy do haly Lumi-1, — oznámil zreteľne. — Lionel Kancel a Eric Forlan.

— Pätnásť sekúnd na overenie, — zahlásil samočinný registrátor. Lio pokrčil plecami:

— Toľko opatrnosti!

Tri priečky sa jedna za druhou otvorili a umožnili obom mládencom prechod. V strede haly, obrnená ligotavým kovom, zaplavená prenikavým jasom, sa týčila krátka striebristá raketa, asi desať metrov vysoká.

— To je... ono? — začudoval sa Lio.

— Áno. Čakal si niečo na spôsob Saturnu-V? Od prvých nesmelých krôčikov v dvadsiatom storočí miniaturizácia urobila značný pokrok.

Fotónová raketa bola poslednou technickou novinkou. Bola udivujúco jednoduchá a prostá: obyčajná elegantná tuba, mierne aerodynamická a spočívajúca na troch stabilizátoroch. Pri hlavici stroja bolo iba jedno lichobežníkové okienko so zaoblenými rohmi.

Lia sa zmocnila zvláštna úzkosť pri pohľade na vesmírny koráb, s ktorým sa mal pustiť za pasy, ktorý musel ovládnuť, zdolať jeho spurnú silu, aby sa to umelé zariadenie z kovu, elektronických okruhov a energie mohlo stať poslušným pomocníkom človeka. Nový nepriateľ... treba odkryť všetky jeho slabiny a urobiť z neho nového spoločníka vo veľkom dobývaní vesmíru.

— Predpokladám, že motor v spodnej časti zaberá väčšinu miesta...?

— Mýliš sa: všetko bolo stavané tak, aby tam mohli žiť štyri osoby niekoľko mesiacov. Pri skúšobných letoch budeš však sám.

Lio obišiel raketu a skúmavo ohmatával chladný kov.

— Nezvyčajne tvrdá zliatina, — vysvetľoval Eric. — Ak by došlo k vysokému treniu s cudzími telesami, rýchlosť sa automaticky zníži.

— Treniu? Vo vzduchoprázdne? Žartuješ?

— Vôbec nie. Ak uvážiš, že za dve sekundy budeš na Marse, zhlukne sa okolo teba množstvo meteoritov a ako magnet pritiahneš najmenšie čiastočky hmoty.

Lio sa pozrel na svojho priateľa.

— Nuž, veľmi ma nepovzbudzuješ...

Eric sa zašklábil.

— To veru nie. Zdá sa mi, že „bos“ ťa posiela v ústrety samovražde. Model bol vyvinutý napochytro a neposkytuje všetky záruky bezpečnosti. Myslím, že hneď pri prvom lete ťa čakajú mrzutosti; len dúfam, že nebudú mať katastrofálne následky. Osobne som trval na všetkých bezpečnostných prvkoch, ktoré som sám overoval. Žiaľ, poznáš spôsoby Spoločnosti: prototyp je ledva dokončený, a už sa musí začať so skúškami — aj keď

zdravý rozum veľí inšie. Cieľom je, aby stroj preukázal verejnosti čo najskôr všetky záruky bezpečnosti. A to na úkor skúšobných pilotov, ktorých vek podľa mňa veľmi nebezpečne klesá. Akoby som počul Hoslina: „Jeden zameškaný deň vo výrobe znamená tisícky strojov, o ktoré svet bude ukrátený.“ Pritom sa zabudne zmieniť o miliónoch, čo sa za ten deň nedostanú do jeho vrečka. Život pilota má menšiu cenu...

— Časový korektor je inštalovaný? — prerušil ho Lionel, ktorý už poznal priateľove názory o riaditeľovi SMED.

Eric vzdychol, akoby bol sklamaný, že nemôže pokračovať vo svojich výstrahách.

— Áno. Vieme už dávno o časovom a priestorovom skresľovaní, táto odchýlka sa citeľne prejavila už na strojoch typu A-27. Z tejto strany ti nič nehrozí.

— Určite, — pripustil Lio, — bolo by logickejšie, keby sa začalo so skúškami naprázdno...

— Nemožné: pri testovaní Lumi-1 je prítomnosť človeka absolútne nevyhnutná. Počítač by odmietol riziko, aké budeš musieť podstúpiť ty.

— Čo tým chceš povedať?

Eric sa uprene zahľadel na svojho priateľa:

— Elektronický mozog dokáže správne viesť kozmickú loď len do tej miery, do akej sú východiskové analýzy pozitívne: ak je dajaký prvok čo len byťku chybný alebo neposkytuje dostatočnú záruku bezpečnosti, počítač samočinne preruší okruhy.

— Viem. A ďalej?

— A ďalej? — zopakoval Eric s trpkým úškl'abkom. — Nech by sa počítač Lumi-1 naprogramoval akokoľvek, elektronický mozog by nikdy nedal povolenie na štart: správny elektronický mozog by nepripustil, aby táto lietajúca truhla odštartovala.

3. KAPITOLA

Pred vážnou tvárou hlásateľa sa v dvojexpozícii objavila dôverne známa silueta Lumi-1.

— Milí televízni diváci, od štartu nás delia už len sekundy. Práve som zazrel pána Hoslina, ktorý mi potvrdil, že tento experimentálny let nepotrvá dlhšie ako tri dni. Keď pilot, mladý Lionel Kancel, overí, že

prototyp je naozaj schopný prekonať rýchlosť svetla, vráti sa so strojom na kozmickú základňu SMED. Ak sa pokus vydarí, nasledujúci týždeň sa uskutočnia ďalšie skúšky, takže do konca roka sa pravdepodobne dozvieme odpoveď na znepokojujúcu otázku: sme jediné rozumné tvory vo vesmíre? Už niekoľko storočí vieme, že Zem je jediná obývaná planéta slnečnej sústavy. Ale okolo vzdialených súhvezdí krúžia také isté planéty, ako sú naše. Niektoré sú pravdepodobne obývané... Želáme si, aby sa tento prvý pokus stal úvodom do série víťazstiev nad priestorom a časom...

Eric vypol plastický televízor a prekrývajúce sa obrazy hlásateľa a Lumi-1 sa stratili.

— Želám si len, aby sa Lio vrátil zdravý! — zahundral.

Lio si starostlivo obliekol kozmickú kombinézu vyrobenú zo zložitej zmesi látok, ktoré dokonale chránia kozmonautovo telo pred vplyvmi zvonku.

„Skvelé,“ vravel si Lio, hľadiac s uspokojením do zrkadla. „V takom výstroji sa môžem vystaviť najväčšej zime i najprudším horúčavám...“

Ozvalo sa bzučanie. Lio zvesil slúchadlo a na obrazovke sa objavila tvár riaditeľa Spoločnosti.

— Čakáme len na vás! Lekárske skúšky, ktorým ste sa podrobili dnes ráno, ukazujú, že ste vo skvelej telesnej forme. Ozaj, nezabudnite na skafander.

— Myslel som, že kabína Lumi-1 je pretlaková.

— Samozrejme, že bude, — odvrkol pán Hoslin podráždene. — Bezpečnostné opatrenia sme zdvojnásobili. So základňou budete udržiavať spojenie vnútornými slúchadlami... Dobré. Ste pripravený?

— Už idem.

Keď vyšiel z budov Centra a zamieril k odpaľovacej rampe, rozbehlo sa k nemu zo dvadsať novinárov a trojité kamery svetovej spoločnosti Tele-Relief zaostřili na mladého kozmonauta svoje objektívy.

— Myslíte, že Lumi-1 prekoná rýchlosť svetla?

— Lionel Kancel, absolvovali ste špeciálnu prípravu na tento pokus?

— V čom spočíva hlavné riziko vášho pokusu?

— Lionel, ak táto prvá cesta bude úspešná, kedy bude možné začať s predajom Lumi-1?

Riaditeľ SMED odtlačil novinárov a prílepil sa na mladého kozmonauta. Záujem tlače sa okamžite presunul na neho.

— Pán Hoslin, kedy pomýšľate dať do predaja prvé modely Lumi-1? Tučný pán neodpovedal a posadil Lia do reaktívneho bauta, ktoré veľkou

rýchlosťou vyrazilo k vzdialenej siluete Lumi-1.

Vo vozidle sa riaditeľ SMED obrátil s vážnou tvárou k mláďencovi:

— Pamätáte si dobre plán prvého letu?

— Myslím len naň, pán riaditeľ. „Plán letu meniteľný podľa prípadných reakcií stroja.“

— Nezabudnite na základnú schému. Musíte ju prísne dodržiavať. Najmä v prvej fáze pri uvádzaní stroja na obežnú dráhu. Nesmiete prekročiť rýchlosť pätnásť kilometrov za sekundu.

— Vlastne klasický štart.

— Správne. Potom, keď vám dám pokyn, uvediete do činnosti atómový motor a naberiete smer na Jupiter, zvyšujúc postupne rýchlosť na desať tisíc kilometrov za sekundu.

— To je rýchlosť stonásobne vyššia, ako bola rýchlosť A-27!

— Stroj ju musí zniesť bez poškodenia. O hodinu navediete Lumi-1 na desaťnásobne väčšiu rýchlosť. Po dvadsiatich štyroch hodinách už budete na úrovni Jupitera a nebudeme môcť udržiavať s vami spojenie: naše rádiové vlny by šli k vám veľmi dlho. Vystrelíte zelenú raketu, ktorá exploduje vo vzdialenosti asi sto tisíc kilometrov od Ganyméda. To bude znamenie, že je všetko v poriadku.

— Rozumiem.

— Zvýšite rýchlosť na dvestopäťdesiat tisíc kilometrov za sekundu a nasmerujete kormidlo na Pluto.

Lio sa na chvíľu zamyslel.

— Korekcia letu bude jednoduchá: necelých desať stupňov, keďže v tej chvíli budú Jupiter a Pluto takmer v konjunkcii.

— Presne tak. Radar vám presne označí polohu planét. Preletíte Pluto.

— Bez zelenej rakety?

— Raketu vystrelíte. Na Plute nie je síce obývaná základňa, ale automatické stanice inštalované na poslednej planéte slnečnej sústavy ako aj umelé satelity obiehajúce okolo nej pravdepodobne zachytia zelenú žiaru výbuchu a o deväť hodín, keď sa rádiové vlny donesú na Zem, nám to sprostredkujú.

— A potom?

— Potom bude nasledovať najkratšia, ale najdôležitejšia časť pokusu. Vyženiete kozmické reaktory do rýchlosti nad tristo tisíc kilometrov za sekundu, zreteľne nad túto hranicu, aby ste naraz prevýšili rýchlosť svetla. Niekoľko minút udržíte Lumi-1 na rýchlosti päťsto tisíc kilometrov za sekundu, potom naraz znížite na dvesto tisíc kilometrov za sekundu.

— Tým sa končí experiment?

— Áno. V tejto rýchlosti zapnete brzdné rakety, až kým sa nedostanete prakticky do nulovej rýchlosti, aby ste mohli urobiť polobrat.

— Akou rýchlosťou sa mám vrátiť na Zem?

— Ak pri ceste tam sa nevyskytnú nijaké ťažkosti, vrátite sa rýchlosťou dvesto tisíc kilometrov za sekundu. Za necelý poldeň budete pri Zemi... Nemáte ďalšie otázky?

— Nemám.

Lio zaťal zuby a vystúpil z biauata, ktoré už chvíľu stálo pred ligotavým Lumi-1.

Len kozmonautova tvár pocítila sviežosť rána: ostatok tela dokonale chránila kombinéza.

Riaditeľ SMED sa zmohol na neistý úsmev a podal Lionelovi ruku.

— Idem. Spoločnosť vkladá do vás všetky nádeje.

Okolo Lumi-1, ktorý od Kozmického centra delilo asi desať kilometrov a ktorý sa podobal na obyčajnú zvislú čiaru postavenú na betónovom podstavci, pracovalo niekoľko technikov.

— Eric!

— Dobrý deň, Lio. Chcel som osobne skontrolovať loď pred štartom. Muži v azbestových kombinézach odstúpili od stroja a nasadli do spoločného auta.

— Musím už ísť, Lio, — povedal Eric a krčovito sa usmial. — Nech sa stane čokoľvek, pamätaj si, že na mňa sa môžeš spoľahnúť. A čo je hlavné, buď opatrný... Tvoj život má väčšiu cenu ako ten prekliaty experimentálny stroj.

Lionel tuho stisol priateľovu pravicu.

— Nemusíš sa znepokojovať, všetko pôjde dobre.

Z malého nákladného auta sa vysunul hydraulický rebrík a priložil sa k Lumi-1. Lionel si napravil skafander a začal liezť hore. Prv než vošiel do lode, ešte raz sa pozrel na Zem, videl biauato riaditeľa SMED, ako uháňalo ku vzdialeným budovám Kozmického centra.

A zavrel za sebou dvierka vesmírnej lode.

Už niekoľko dní dôverne poznal vnútro pohodlnej kabíny. Znova a znova opakoval pohyby, ktoré má vykonávať, no dnes už nešlo len o cvičné letové situácie.

Pokojne sa pripútal na sedadlo. Cez široké panoramatické okno videl, ako voz s technikmi odchádza nazad ku Kozmickému centru, ktorého ozrutné budovy sa odrážali na pozadí sivastej oblohy.

Lio sa natiahol a zapol atómové reaktory na predhriatie. Ich pravidelné vrčanie ho upokojilo.

Po niekoľkých minútach sa rozsvietila obrazovka a pred splývavým zástupom technikov a novinárov sa objavila známa Ericova tvár.

— O minútu štart, — oznámil bezfarebným hlasom. — Ručná operácia. Overte bezpečnostné ciferníky.

Lio prebehol pohľadom po kontrolkách: ak by sa rozsvietil čo len jeden červený gombík, raketa by zostala prikovaná pri zemi. Vyzeralo, že je všetko v poriadku.

— 4... 3... 2... 1...0!

Lio stlačil štartovací gombík.

4. KAPITOLA

Pred očami Lia, ktorý vďaka vyrovnávacom zemskej gravitácie vôbec nepociťoval zrýchlenie, defilovali zoskupenia oblakov. Huk atómových motorov takmer nebolo počuť.

— Prechod do obežnej dráhy: 2... 1 ...0 — hlásil Eric. Lio vypol motory.

— Všetko v poriadku, — povedal potichu svojmu priateľovi.

Pred ním sa nepostrehnuteľne pomaly krútila Zem, obrovská hnedá a modrastá masa prerušovaná utkvелými obrazcami žiarivo jasných mrakov.

Ericovu tvár na obrazovke vystriedala tvár riaditeľa SMED.

— Lionel, teraz pristúpte ku skúške. Sme nútení prerušiť rádiové hlásenia; pokyny poznáte.

Lionel na nič iné nemyslel. Hypnotickým učením si ich opakoval celú noc a z bezpečnostných dôvodov mal v kozmickej lodi poruke aj diktafón, ktorý by mu ich v prípade potreby pripomenul.

— Do skorého videnia, Lionel. Pozor na signál... 4... 3... 2... 1... 0! Lio potlačil rukoväť atómového motora. Sykot reaktorov sa mierne zvýšil. Zazrel vzdialený rožok Mesiaca, ako zapadol za okraj palubného okienka. Obrazovka zhasla, bola už vlastne zbytočná. Pilot skontroloval ukazovatele rýchlosti: 40 kilometrov za sekundu. Obklopovala ho vesmírna tma popretkávaná tisíckami nehybných bodov, hviezd.

„Odteraz budem sám,“ pomyslel si so štipkou úzkosti. „Zdá sa, že všetko funguje normálne.“

Zľahka zatlačil páku. Atómový motor zavrčal a vzápätí začal písať s

takou intenzitou, že to čoskoro prekročilo hranicu počuteľnosti. Na ukazovateli rýchlosti sa pomaly striedali číslice: „100 kilometrov za sekundu... 120... 160... 200...“ Pri rýchlosti 1000 km/sek začala blikať oranžová kontrolka.

„Relé kozmického motora.“

Rýchlo sa pozrel na ciferníky. Všetko bolo normálne.

Kozmická energia, skrotená pred necelými dvoma storočiami, mala v podstate umožniť zrýchlenie blížiac sa k rýchlosti svetla.

Lionel sa pritlačil pevnejšie na sklonené sedadlo: proces napojenia kozmického motora miesto atómového motora sa overil na dnes už klasickom modeli vesmírneho korábu A-27, ale prevodový pomer do pomalších obrátok určený pre Lumi-1 bol oveľa vyšší a miera bezpečnosti voľnejšia.

Nebolo cítiť ani trhnutie: pískanie jednoducho vystriedalo príjemné, oveľa tichšie bzučanie.

„Bezchybné!“ povedal Lio.

Teraz mal rýchlosť 1600 km/sek. Napojenie motorov prebehlo bez ťažkostí.

Obrazovka sa rozjasnila a Lio spoznal Erica.

— Správa odoslaná o ôsmej hodine a päťdesiatej tretej minúte parížskeho času, 17. februára 2313. Radary na Zemi dokonale sledujú dráhu Lumi-1. Interferometre vás nespúšťajú z dohľadu. Nezabudnite na vystrelenie zelenej rakety v blízkosti Jupitera a hneď nato na miernu korekciu dráhy. Naša správa vás dostihne, keď už budete za Marsom. Ide pravdepodobne o naše posledné spojenie s vami.

Ticho. A potom ešte:

— Veľa šťastia, bratku! A Eric mu zakýval.

Tento prejav sympatie bol ocenený — novinári spoza technického chrbta zatlieskali. Obrazovka zhasla.

Lio sa pozrel na atómové hodiny lode: vzhľadom na časový posun mu Ericova správa prišla o desiatej hodine a dvadsiatej siedmej minúte.

Opäť sa pozrel na ukazovateľ rýchlosti: 2300 kilometrov za sekundu.

„No,“ pomyslel si náhle, „ak sa má stať nehoda, nech sa stane hneď!“

Pomaly, ale pevne pritiahol k sebe páku kozmického motora.

3000 kilometrov za sekundu... 3300... 3700... 4100... 5000 kilometrov za sekundu!

Lio s vypätými zmyslami prebehol očami po ciferníkoch vesmírnej lode. Pri najmenšej výstrahe, pri najnepatrnejšom náznaku podozrenia by zľahka

odtisol páku od seba a zmiernil by rýchlosť. Ale nič sa nedialo: odhliadnuc od pravidelného vrčania, ktorému normálne pribúdalo na intenzite, polozenie vesmírneho korábu mu pripadalo rovnako dobré, akoby sa s vypnutými motormi šinul po jednoduchej obežnej dráhe okolo Zeme.

5600... 7200... 8000...

Lio sa nemohol ubrániť pocitu hrdosti: bol jediný kozmonaut, čo letel takou rýchlosťou. Posledné experimentálne stroje Spoločnosti minulý mesiac šli sotva nad 2200 km/sek.

„Čo si ten Eric vymýšľal!“ vravel si v duchu a div sa tomu nezasmial. „Ten Lumi-1 vyzerá celkom dokonale! Je ovládateľný ako obyčajný medzikontinentálny aerobus!“

8800...9700...9900...

Lio zručne udržiaval rukoväť, až kým ukazovateľ rýchlosti nezostal ako prilepený na 10 000 km/sek.

Vydýchol si:

„A máme to. Len opatrne. Teraz mi zostáva len ľahko sa kĺzať k Jupiteru. Prekonal by som aj túto rýchlosť, ale radšej budem dodržiavať letový rozvrh, inak by sa mohlo stať, že astronómovia z Ganyméda by premeškali pozorovanie zelenej rakety.“

Lio sa odpútal a prešiel kabínou ku komore.

„Umelá gravitácia je dokonale navodená...“

Posadil sa k automatickému bufetu a zvolil si bohaté jedlo. Po obede skontroloval, či registrátory pracujú normálne a zaznamenávajú všetky potrebné informácie o chode rakety (tieto údaje sa budú starostlivo študovať po jej návrate na Zem).

Potom, na výzvu diktafónu: „Šestnásť až dvadsaťštyri hodín povinný odpočinok,“ šiel overiť zariadenie blokovania rýchlosti, ktoré by sa v prípade nebezpečenstva automaticky uvoľnilo. Vystrel sa na ležadlo, starostlivo sa pripútal a s pokojným srdcom zaspal aj bez pomoci hypnotického zariadenia.

5. KAPITOLA

Prebudilo ho tlmené zvonenie — zbytočný poplach, keby totiž hrozilo bezprostredné nebezpečenstvo, ozvalo by sa prenikavé zvonenie. Lio sa pozrel na atómové hodiny: bola poľnoc parížskeho času. To zvonil

automatický budík.

Vo vesmírnej lodi bolo všetko pokojné. Obloha čierna ako žúžol', posiatá tisíckami hviezd. Slnko za Lumi-1 vyzeralo už len ako veľká jagavá bodka. Počítač kilometrov ukazoval 518 miliónov kilometrov.

„Dobre letím,“ povedal si Lio a odpútal sa. „Práve som prekročil pás asteroidov. Čiže zariadenie rádiového navádzania a odpudivosti fungovalo skvele. Pred druhou hodinou po polnoci Jupiter bude na dohľad. Tým, že som hneď od prvej hodiny vytláčal kozmické motory na maximum, som oproti letovému programu v značnom predstihu.“

Obrazovka bola teraz definitívne nemá. Radar však čoskoro zistil blízkosť planéty — Jupiter.

Niekoľko minút pred druhou sa za palubným okienkom ukázala obrovská masa najväčšej planéty slnečnej sústavy. Vyzeralo, že loď sa rúti strmhlav na ňu.

„Dočerta! Preletím tesne popri Jupiteri a budem mať len sekundu na odpálenie rakety...“

Lumi-1 letel okolo planéty vo vzdialenosti asi 500 000 kilometrov. Lio zazrel niektoré z dvanástich satelitov; na jednom z nich, na Ganyméde, bola vedecká základňa poverená pozorovaním preletu stroja.

Mladý kozmonaut dosť zvedavo — aj keď tento pohľad už dobre poznal — pozeral na červenú škvrnu, na kontinent, ktorý sa práve vtedy spevňoval, a na široké pruhy škodlivých plynov, uháňajúce veľkou rýchlosťou po tej obrovskej a neprajnej guli.

„Ganymédes na dohľad... Dajme sa do toho!“

Stlačil zelený gombík. Svetelná kontrolka potvrdila, že raketa explodovala, ako bolo určené, pätnásť alebo dvadsaťtisíc kilometrov od vesmírnej lode, ktorá ju vyhodila do priestoru a odvrhla ako zbytočnú vec.

Z Jupitera sa čoskoro stal len hnedastý hrášok, ktorý sa tiež stratil za okrajom obrazovky.

Lio sa opäť natiahol na ležadlo. Srdce mu náhlivo bilo.

— Podarilo sa! — zvolal.

Pri každom z pokusov sa ho zmocnil rovnaký pocit: dokázať niečo, čo pred ním nedokázal ešte nikto, dosiahnuť dnes rýchlosť, akú ešte nikto nedosiahol, a navyše, zísť za doteraz neprekročené hranice slnečnej sústavy.

„Atómový motor... Opatrne.“

Lio ešte skontroloval svorky svojej kombinézy. Nasadil si pevnejšie prilbu a pokojným pohľadom prešiel po všetkých ciferníkoch v kabíne:

ukazovatele bezpečnosti už nevykazovali také vysoké hodnoty. V prípade nehody by technici SMED museli nájsť aspoň záznamovú skrinku, keď už nie kozmonautovo telo. Preto aj Lio zapol diktafón; urobil to skôr preto, aby si dodal sebavedomia, ako kvôli tomu, aby sekundu po sekunde opísal priebeh letu.

— Sú dve hodiny dvanásť minút, 18. februára 2313. Na palube všetko v poriadku. Rýchlosť 10 000 km/sek. Postupne ju zvýšim až na 250 000 km/sek...

Lio jemne pritiahol k sebe páku atómového motora. Zvuk motorov bol prenikavejší.

— Rýchlosť 55 000 km/sek. Nič zvláštne.

Naozaj, v Lumi-1 vyzeralo všetko pokojne.

Keď sa na ukazovateli objavilo 180 000 km/sek, Lio zistil, že na čele sa mu perlia veľké kropaje potu. Ruka na páke sa mu začala trhať chvieť. Ústa mladého kozmonauta sa napáli v nervóznom úškľabku, zato jeho hrud' zaplavil nevýslovný pocit hrdosti. Vlastný hlas sa mu vrátil čudne zmenený, keď pod skafandrom povedal:

— 200 000 kilometrov za sekundu. Moja rýchlosť sa v tejto chvíli rovná dvom tretinám rýchlosti svetla.

Pripadal si ako fantastický bolid rútiaci sa vesmírom. Potom sa však vrátil ku skutočnosti a zablokoval rukoväť, aby si na pár sekúnd odpočinul.

„Opatrne,“ povedal si, „veľmi neriskuj... Zatiaľ sa všetko dobre vyvíja. Neunáhľuj sa...“

Pohľad na atómové hodiny mu prezradil, že z rýchlosti 10 000 km/sek na 200 000 km/sek prešiel za necelú štvrt'hodinu. Pozorne prezrel ciferníky.

„Všetko normálne. Meteorické trenie je o niečo nad prahom bezpečnosti. Zariadenie na priestorovú korekciu sa nepohlo. Podtlak... nabíjanie atómových motorov...“

Uchopil rýchlostnú páku. Ruka sa mu už netriasla, znovu sa kontroloval. Pomaly uviedol vesmírny koráb do rýchlosti 250 000 km/sek a prenechal riadenie automatickému pilotovi, ktorý by sa odistil pri najmenšej poruche. Lio si uľavene vydýchol:

„Ericove obavy boli neopodstatnené. Lumi-1 sa zdá dokonalý. Pravda, je tu ešte fotónový motor...“

Vstal a urobil v kabíne niekoľko krokov. Cez okno kabíny hviezdy vyzerali nehybné, zanovito ustrnuté. A predsa vesmírna loď už siahala po rýchlosti svetla. Boli tri hodiny nad ránom.

O piatej ho tlmené zvonenie upozornilo, že treba pristúpiť ku korekcii

letovej dráhy. Podarilo sa to bez toho, aby bolo nevyhnutné znížiť rýchlosť korábu, presne podľa predpokladov...

Krátko pred ôsmou hodinou sa rozsvietila zelená kontrolka a Lio priskočil k sedadlu: na palubnej doske sa zapla radarová obrazovka. Zistila prítomnosť nejakej planéty.

Pluto na dohľad!

Kozmonaut nevidel celkom dobre stálicu, bola temná, lebo Slnko bolo veľmi ďaleko a neosvetľovalo ju.

Uspokojil sa s tým, že preskúmal let lode vzhľadom na rýchlosť stálice, ktorá sa približovala veľkou rýchlosťou.

„30 miliónov kilometrov... 18 miliónov... 4 milióny... dva a pol milióna... milión...“

Rýchlo stlačil zelený gombík, takmer zároveň sa rozsvietila kontrolka.

„Fíha! Vyslal som signál, keď som už preletel Pluto! V takej rýchlosti ťažko vystihnúť moment, keď sa loď nachádza blízko planéty...“

Rýchlosťou 250 000 kilometrov za sekundu Lumi-1 preletel za hranice slnečnej sústavy...

Lio si ľahol nazad na ležadlo a až po chvíli sa jeho rozbúšené srdce upokojilo.

Nakoniec sa rozhodol:

„Alea jacta est... Nastal čas.“

Zapol diktafón:

— Je osem hodín a sedem minút, 18. februára 2313. Uplynul už vlastne deň, čo som opustil Zem. Napojím kozmický motor na fotónový motor.

Lio pomaly pritiahol páku k sebe.

260... 270... 280... 285 000 km/sek.

Teraz by všetko malo ísť plynule, zrýchlenie má byť silné a rovnomerné.

„Musím výrazne prekročiť rýchlosť 300 000 km/sek.“

Lio rázne potiahol páku.

290...296.. 297...298 000...

Začala blikať ružová kontrolka.

Lio pustil rukoväť kozmického motora a chopil sa kormidiel fotónového motora...

Zmocnil sa ho závrat, prišlo mu zle... Potom nič... Akýsi šialený rev prichádzajúci z... korábu? Alebo zo samej pilotovej duše?

Keď sa prebral, jeho prvý pohľad patrilo ukazovateľu rýchlosti: 340 000 km/sek!

Srdce mu poskočilo od radosti, no až potom zbadal, že jeho ruka zvierá rukoväť.

365 000... 415 000...

Červená kontrolka sa prudko rozžiarila. Za ňou druhá... tretia. Kabínou sa rozľahlo prenikavé zvonenie.

Liovi sa zdalo, akoby sa jeho telo vyprázdňovalo... mal ten istý pocit, ako keď minulý mesiac v noci dostal na ceste poruchu monoauta...

Úplná, nevyvrátiteľná istota, že sa nedá nič robiť...

Katastrofa.

Lio sa krčovitou usmial; bolo to až príliš krásne, keby všetko šlo bez chyby. Eric ho právom vystríhal...

Prekvapilo ho, ako jasne si uvedomuje situáciu. Neprel'akol sa. Len sa jednoducho pokúšal zatlačiť rukoväť fotónového motora dopredu: poslušne sa vrátila do pôvodnej polohy. Ale ukazovateľ potvrdzoval stále vyššiu a vyššiu rýchlosť: 480 000... 510 000... 560 000 km/sek.

Lio by bol sto ráz radšej, keby sa ovládacia páka zasekla. Zatlačil by ju zo všetkých síl. Teraz však nič nebolo zablokované, a napriek všetkým pohybom zostávala páka neúčinná.

Lia to veľmi nevzrušilo.

„Ak je niečo pokazené, to ešte nie je dôvod, aby nefungoval ostatok.“

To je smola...

Bez veľkej nádeje Lio skúšal hýbať pákami kozmického motora... atómového motora... Márne.

„Teda tak je to,“ precedil ľahostajne pomedzi zuby, „rýchlosť svetla možno prekročiť, ale len v jednom smere... Nazad sa nedá... A zdá sa, že rýchlosť po prekonaní tejto hranice rovnomerne narastá... Ale aj tak to nemôže ísť donekonečna.“

700 000... 800 000... Milión kilometrov za sekundu!

Na ukazovateli rýchlosti sa objavila modrá štvorka.

„Štvornásobok rýchlosti svetla...“

Potom akoby sa rýchlosť ustálila; až na niekoľko výnimiek červené kontrolky vytrvalo blikali. Lio namrzene zastavil poplašné zvonenie.

„Koráb už nefunguje. Ani jedna riadiaca páka nezaberá. Viem to. Nemusím si to ani opakovať.“

Začal chodiť po kabíne.

„Zdá sa, že gravitácia zostala normálna. Našťastie...“

Za okienkom nebolo vidieť nijaké súhvezdie. Vôkol panovala hlboká tma. Lio si hlboko vzdychol.

„Lumi-1 sa nezastaví... Rýchlosť sa nedá usmerniť... Ale to nie je beznádejný prípad! Musí existovať spôsob, ako sa z toho dostať!“

Za pol hodiny Lio preskúmal problém zo všetkých strán. Najväčšmi ho udivovalo, že si nezúfal, hoci dobre vedel, v akom je položení; stratený, nepatrný prášok v objatí nekonečných priestorov. Slepý, nekontrolovateľný meteorit, naverímboha vystrelený do kozmu.

„Zásoby na jeden mesiac... A ak? Ak sa mi podarí dostať sa k inej planéte, do inej slnečnej sústavy?“

Nádej vzápätí pohasla: riadiace páky nefungovali, akoby sa ten prekliaty fotónový motor chopil vlády nad korábom a úplne sa vymanil spod kontroly riadenia.

„Napokon,“ zasmial sa, „moje úvahy nemajú zmysel: pri tej rýchlosti by mi trvalo rok, kým by som sa dostal k najbližšej hviezde. Ibaže... Ibaže by som zvýšil rýchlosť? Ale za daného stavu!?“

Páky však už ani najmenej neovplyvňovali rýchlosť, ktorá sa podľa všetkého ustálila medzi štvornásobkom a päťnásobkom rýchlosti svetla: jeden a pol milióna kilometrov za sekundu. Pri takej rýchlosti by zvládol vzdialenosť Zem-Mars za necelú minútu...

Mars... Zem... Preňho to už boli zakázané planéty. Lio bol odsúdený, aby blúdil vesmírom...

Milý Eric,

ak raz — o tom však, žiaľ, silno pochybujem — nájdeš tento list, dozvieš sa, aké boli moje posledné chvíle v tom prekliatom korábe. Si môj jediný priateľ, ktorému môžem zveriť svoj palubný denník; rozhodol som sa, že si ho budem viesť deň čo deň, keď som pochopil, že Zem viac neuvidím...

Po polhodine Lio prestal písať a pomyslel si, že tento jeho príbeh by nemal čítať nikto iný...

Vložil tri prvé stránky denníka do veľkej obálky a veľkými písmenami na ňu napísal:

DO VLASTNÝCH RÚK ERICOVI FORLANOVI, 41, AVENUE
SECRÉTAN, PARÍŽ — CENTRUM, 19

Už chcel obálku založiť, ale nakoniec si to rozmyslel:

„Radšej si ju nechám pri sebe... Človek nikdy nevie, čo sa môže stať...“

Táto činnosť zbavila Liovu myseľ na chvíľu narastajúcej úzkosti a vrátila mu trochu sebavedomia. Sadol si k riadiacim pákam: rýchlosť o niečo klesla, necelý milión kilometrov za sekundu.

„Nepochopiteľné!“ vyhlásil pokrčiac plecami.

Tachometer prezrádzal, že od odletu zo Zeme prekonal 27 miliárd kilometrov a zanechal Pluto ďaleko za sebou, vo vzdialenosti štyri razy menšej.“

„Poludnie. Samozrejme podľa času vo Francúzsku.“ Ale nebolo mu do smiechu. „Aj tak sa mi treba naobedovať.“

Už vykročil k zadnej časti kabíny, keď sa ešte pozrel na radar, ktorý...

Kozmonauta sa zmocnil rovnaký pocit prázdna, ako pred chvíľou. „Marí sa mi...“

Urobil krok nazad a vytreštil oči.

Na detekčnom radare naskočil nejaký bod... nezvratný dôkaz, že Lumi-1 smeroval k nejakej hviezde...

6. KAPITOLA

— Snívam! Planéta... 28 miliárd kilometrov od Slnka! A náhodou smerujem práve k nej.

Podvedome skontroloval smerovacie obrazovky: Lumi-1 sa odchyľil o niekoľko stupňov od pôvodnej letovej dráhy.

„Je táto hviezda taká veľká, že priťahuje môj koráb? Dost' pravdepodobné, a navyše je ešte ďaleko.“

Prekvapene vykrikol — rýchlosť klesla až na 200 000 km/sek.

„Dostal som sa do normálneho priestoru, a ani som to nezbadal!“

Vonku tmu vystriedal svit tisícok hviezd. Lia zaplavil pocit nezmyselnej nádeje:

„Planéta! Letím k nej... To všetko vyzerá, akoby...“

Neodvážil sa dopovedať. Už ani nedúfal, že koráb začne znova fungovať: červené kontrolky ďalej pravidelne blikali a každý ďalší pokus pilota presviedčal, že Lumi-1 nereaguje na príkazy riadiaceho systému.

„Určite ma navádzajú z tej planéty.“

Usiloval sa triezvo uvažovať, aké tvory by mohli žiť na tomto nebeskom telese stratenom kdesi vo vesmíre.

„V takej vzdialenosti od Slnka je predsa oblasť absolútnej zimy a večnej

noci.“

Jeho predstavivosť pracovala naplno, no Lio sa radšej vrátil ku skutočnosti.

Napäto sledoval informácie radaru, v ktorom rozmery planéty jednotaj narastali.

„Vzdialenosť: šesť miliónov kilometrov.“

Pozeral okienkom, či neuvidí niečo bližšie.

„To je sila zvyku: stálica nie je osvetlená. Keby som zazrel aspoň nejakú tmavú masu, čo by zakrývala hviezdy a pohybovala sa po okružnej dráhe...“

Rýchlosť sa pravidelne zmenšovala: 80 000... 25 000... 6000 km/ sek.

„Hľa! Už ju vidím!“

Lionel zvrátil obočie, jeho oči okamžite zachytili niečo nenormálne. Objavil sa žltkastý svetelný kruh, ktorý žiaril slabým svetom okolo drobného čierneho bodu, akoby zdroje svetla boli len na jeho okrajoch. Keď sa Lumi-1 priblížil na 400 000 kilometrov, hviezda už vyzerala ako Mesiac v splne.

„Akiste nemá väčší priemer ako 3000 kilometrov.“

V tomto zjave bolo čosi znepokojujúce a tajomné: svetelný kruh žiaril naďalej a uzatváral čierny disk.

„Vyzerá to, akoby za planétou bol skrytý svetelný zdroj, iba ak...“

Pozrel sa na radar a znovu vykrikol od ohúrenia: teraz sa dva výrazné body zreteľne od seba oddelili.

„Dvojitá hviezda!“

Ale aj tak Lio nechápal, odkiaľ len mohlo byť to matné svetlo vychádzajúce spoza prvej tmavej masy. Akokoľvek, Lumi-1 sa smiešne nízkou rýchlosťou blížil rovno k nebeskému telesu.

„To mi pripomína... Už viem! Zatmenie! Tento jav som videl, keď Mesiac prechádzal popred Slnko. Ale tu je žiara oveľa slabšia.“

Lio si všimol, že letová dráha korábu sa pozvoľna odkláňa od najbližšej tmavej hviezdy.

„Obľúťm ju... a potom konečne uvidím tú druhú, čo podľa všetkého žiari.“

Lumi-1 preletel pomaly vo vzdialenosti niekoľkých kilometrov okolo tmavej stálice, ktorej tvar sa nepochopiteľne menil.

Lio onemel od úžasu: pohľad, ktorý sa mu ponúkal, mu vzal reč. Jeho teórie, narýchlo zostavené pri pozorovaní nezvyčajného javu, vychádzali navnivoč a ustupovali pred takmer neuveriteľnou skutočnosťou. Stálica,

okolo ktorej práve letel, nemala tvar gule, na guľu sa podobala len pred niekoľkými minútami, keď ju videl spredu. Bola to dovnútra zakrivená kupola, ako priliehavá čiapočka či nevel'mi hrubá lamela, akýsi tanier obrátený vonkajšou, vypuklou a tmavou stranou k ďalekému Slnku, od ktorého letel kozmonaut; jeho dutá osvetlená strana vydávala silnú žiaru.... Druhá hviezda?... planéta?!

„Presne naopak, ako som predpokladal!“ zvolal v duchu Lio nevychádzajúc z údivu nad tým, čo videl. „To, čo som práve obletel, je akési umelé slnko a z jeho vnútra vyžarujú lúče na to, čo som považoval za svetelné teleso, hoci v skutočnosti ide o planétu!“

Popletený Lio sa pozrel na čísllice na radare: dve hviezdy boli vzdialené jedna od druhej asi 100 000 kilometrov, pričom tá druhá, skutočná planéta, bola vskutku asi taká veľká ako Mesiac.

Pohľad na túto časť kozmu bol veľkolepý a nezabudnuteľný. Lionel by teraz svoje polozenie už nevymenil za nijaké kráľovstvo. Lumi-1 preletel popri osvetlenej kupole, umožňujúcej kozmonautovým očiam pohľad do svojho vnútra zaliateho silnou žiarou, a mieril k osvetlenej planéte.

Lionel nechcel veriť vlastným očiam; ako sa vesmírny koráb blížil k planéte, odkrývali sa pred ním stále nové a nové podrobnosti.

„Mrakové zoskupenia! Oceány... svetadiely! Obývaná planéta, to je nad slnko jasnejšie.“

Odzrazu sa však Lia zmocnila pochybnosť: Lumi-1 sa vzdľaľoval od oboch hviezd. Vari...

„A predsa nie! Oblietam planétu! Som na obežnej dráhe!“

Liovým očiam sa núkal pohľad na zatmenie, aké v živote nevidel: zachádzajúc za planétu, zazrel žiariacu kupolu, ako sa pozvoľna strácala, tienená tentoraz skutočne guľovitou masou hlavnej stálice.

Ale tým sa jeho údiv ešte nevyčerpal: radar nanovo zistil prítomnosť ďalšieho nebeského telesa, ibaže oveľa menšieho než boli dve predchádzajúce.

„Mesiac? Umelý satelit?“

Lio vyvalil oči a ihneď pochopil:

„Kozmický koráb!“

K Lumi-1 sa blížila obrovská kovová tuba navlas podobná cigarám, aké na Zemi fotografovali výskumníci. Na širokom kovovom boku Lio zreteľne videl rad pravidelných osvetlených okienok. Bol pripravený na to, že z vesmírneho stroja sa podchvíľou môže vynoriť jeden z tých lietajúcich tanierov, z ktorých odborná tlač robievala atraktívny argument cez pokojné

dovolenkové obdobie.

Naspodku čudesnej lode sa roztvorila široká preliačina, ale nič sa v nej neobjavilo. Nuž a bol to práve Lumi-1, čo k nej zamieril.

„To je ono,“ pochopil Lio a už sa ani nenamáhal, aby upokojil svoje rozbúšené srdce, „naviedli ma dajakým neznámym spôsobom až k tej zdvojenej hviezde a miesto toho, aby ku mne vyslali na prieskum lietajúce taniere, pritiahnu ma do...“

Chcel povedať „do ľavovej papule“, no po zbežnom prepočte usúdil, že nehoda jeho lode sa určite nedala vyvolať na takú veľkú vzdialenosť. Liovi už vlastne nehrozilo dajaké vážne nebezpečenstvo: keď si už myslel, že je s ním koniec, blysla mu neočakávaná iskierka nádeje. Prečo by mu nastražili pascu? Pomalá smrť v korábe, čo má naverímboha blúdiť vesmírom, je vari lepšia ako dotyk s inou civilizáciou?

Bol to chúlостivý úkon, lebo ubehli dlhé minúty, kým Lumi-1 vnikol do útrob obrovského korábu a pristál na kovovej rampe. Spodok sa ticho zasunul a oddelil vnútro cudzieho korábu od neprajníckeho kozmického priestoru.

Lio sa v duchu spýtal, či by nebolo lepšie, keby si ľahol a pevne sa pripútal. Možnosti pozorovania by sa však takto značne obmedzili.

„Smiešne... V takejto situácii!“

Znepokojil ho nečakaný otras: Lumi-1 sa na rampe pohol, pretože pás, na ktorom spočíval, sa dal do pohybu.

V cigarovitej lodi — mohla byť sto alebo dvesto metrov dlhá — svietilo mdlé svetlo a Lio len veľmi matne rozlišoval detaily. Pred Lumi-1 sa rozostúpilo niekoľko priehľadných priečok, až zastal v samom prostriedku širokánskej prázdnej miestnosti.

Po niekoľkých sekundách, keď sa už Lio v duchu spytoval, kam ho to ďalej ponesie, otvorili sa v stene skryté dvere a k jeho stroju vykročilo zo desať bytostí oblečených v dlhých bielych tunikách.

Lio nevidel zreteľne ich črty, musel naťahovať krk, aby cez okienko obrátené dohora videl siluety pohybujúce sa niekoľko metrov pod ním a pod jeho korábom.

Biela silueta položila pod Lumi-1 čosi ako dlhý kufrík, z ktorého sa vynoril mechanický rebrík. Lio zreteľne počul, že ktosi po ňom lezie hore.

Za okienkom sa objavila bytosť a na zarazeného kozmonauta sa usmiala ženská tvár, aká nepochybne mohla patriť len pozemšťanovi.

Dievčina — lebo nech by bola akokoľvek nepozemská, Lionel ju nemohol nazvať inak — urobila niekoľko nepochopiteľných posunkov,

ukazujúc na jeho hlavu.

„Čo? Čo mi chce povedať? To má byť gestikulačný jazyk?“

Previnilo sa poklopkať po čele:

„Som ale hlupák! Skafander! Chce, aby som si sňal skafander!“

Okamžite to urobil, visiac očami na dievčine. Naznačila, že treba otvoriť.

„Otváranie!“

Lionel začína strácať hlavu, také veľké bolo jeho prekvapenie a radosť. Uzatváracie zariadenie Lumi-1 uvoľnil rýchlo a bez obáv, veď dievčina vonku nemala na sebe nijaký zvláštny výstroj a aj princíp látkového spaľovania mala podľa všetkého taký istý ako pozemšťania.

Zabudol aj na vonkajšiu teplotu. Prekvapil ho chlad, veď tridsať hodín prežil v prehriatom prostredí, hoci to nespozoroval.

Dievčina si Lionela figliarsky premeriavala.

— Vítam ťa na Alti, statočný kozmonaut, — oslovila ho jasným zreteľným hlasom čistou francúzštinou bez akéhokoľvek cudzieho prízvuku.

To už bolo priveľa. Lionel otvoril ústa, chcel odpovedať, ale od údivu stratil reč na niekoľko sekúnd.

— Som Lina, — doložila neznáma dievčina.

— Ja... Teší ma! — vyblábol navela Lionel. — Ja som... Volám sa...

— Lionel Kancel, aj to vieme...

7. KAPITOLA

— Ale mohli by ste mi vysvetliť...?

— Maj chvíľu strpenie! — odvetila dievčina v bielej tóge. — Len čo prídeme na Alti, všetko sa dozvieš.

Ďalších deväť bytostí, rôzneho veku, ale v rovnakých odevoch, obkolesilo kozmonauta a odvieadlo ho do inej miestnosti k akémusi čudesnému stroju: podobal sa na kovovú armatúru. Na jednej z bočných túb, čo tvorili v náznakoch steny tejto zvláštnej kletky, do ktorej vošli, jeden z mužov nastavoval posuvnú strelku mikrometra. Ružovkastý jas vytvoril po povrchu piatich plôch ľahkú clonu pred vonkajším priestorom.

— Mohli by ste mi prezradiť, kde vlastne sme? — spýtal sa Lio roztrpčene.

— V jednom z mnohých kozmických korábov, ktoré sú teraz umelými

družicami Alti, — vysvetlila tá, ktorá sa predstavila ako Lina. — A o chvíľu budeme na planéte Alti, kde sa dozvieš odpovede na všetky svoje otázky.

— O chvíľu? To... To rovnobežnostenné zariadenie je teda vesmírny koráb?

— Nie. Transmat.

— Čože?

Lionel nedokončil otázku: medzitým nepozemšťan poverený prípravou štartu nastavil ďalšie posuvné strelky a stlačil gombík vstavaný do tuby. Lia neudivilo strohé cvaknutie, ale zmena prostredia, ktorú pocítil aj napriek tomu, že po ďalšom zásahu operátor; ružové svetlo zhaslo.

— Ak dobre rozumiem..., — začal Lio.

— Áno, — prerušila ho Lina. — Tento prenášač hmoty prekonal s nami vzdialenosť 100 000 kilometrov v zlomku sekundy. Teraz sme na Alti.

— Nezmysel! Na akom princípe pracuje ten... prístroj?

— Transmat analyzuje a rozkladá molekuly predmetov alebo bytostí, čo sa v ňom nachádzajú. Potom ich znovu skladá do pôvodnej formy na volacom mieste.

Vystúpili z kovového priestoru a zamierili k širokánskemu sklenému výklenku, kde ich, ako sa zdalo, čakalo niekoľko skupín nepozemšťanov v pestrofarebných tógach.

— Sadni si, — povedala mu Lina.

Lionel sa posadil do priesvitného kresla, ktoré sa pružne podvolilo tvaru jeho tela. Asi sto Alt'anov vyzerajúcich skôr láskavo ako zvedavo utvorilo okolo neho kruh. Vyčkávali. Lionel prekvapene skonštatoval, že veranda bola postavená na úrovni mora a poskytovala pohľad do morských hĺbín, zanikajúcich v zelenkastom prísвите, i na hladinu s miernymi vlnami, čo sa z času na čas ticho roztrieštili o sklenú stenu a prskali žiarivo bielu penu.

Nad neďalekým obzorom, po ktorom tiahlo niekoľko sivých mrakov, svietil ozrutný kotúč, no jeho žiara bola znesiteľná voľnému oku — slnko, alebo podoba slnka zo desať ráz väčšieho, ako ho vidno zo Zeme. Nebolo vidieť nijakú pevninu, ale vzhľadom na povrchovú skromnosť telesa, na ktorom sa práve zhmotnili, čiara, za ktorou sa oceán strácal, zdala sa byť veľmi blízko. Osvetlenie vyzeralo také isté ako na Zemi — vari byťku slabšie... ale nie, skôr modravejšie...

„A tá príťažlivosť,“ hútal vykoľajený Lio. „Niet nijakého podstatného rozdielu v porovnaní so zemskou gravitáciou... Tu nechápem...“

— Teraz sa môžeš pýtať na všetko, čo chceš, — povedala Lina a sadla si

oproti nemu.

Ohromený Lio nevedel, kde začať. Medzi zhromaždenými zašumelo, ich mrmot znel takmer výhražné, takže sa navel'a spýtal:

— Ako to, že hovoríte po francúzsky?

— Hovoríme rovnako dobre po francúzsky ako po anglicky, po španielsky, po taliansky a desiatkou iných jazykov, čo sa bežne používajú na vašej Zemi, — odvetila Lina s úsmevom. — Už niekoľko storočí nám naše technické prostriedky umožňujú zachytávať všetky zvukové alebo obrazové signály vysielané na vašej planéte. Vlastne odjakživa poznáme len vaše jazyky a k Zemi nás viažu putá, o ktorých zatiaľ nemáš tušenie. Zem nám nie je ani tak modelom, ako sestrou, od ktorej čerpáme informácie a preberáme veľa životných návykov, pretože predpokladáme, že nevyhnutne dôjde k stretnutiu našich dvoch civilizácií — a ak hovorím, že k stretnutiu, musím to upresniť: k opätovnému stretnutiu.

— K opätovnému stretnutiu?

— Áno, — prisvedčila Lina. — Ak si necháš porozprávať o našich dejinách, tvoja zvedavosť bude hneď uspokojená; navyše tým predídeš množstvu otázok, ktoré by si zasa vyžadovali ďalšie, oveľa zásadnejšie.

— Počúvam ťa.

Lionel mimovoľne začal Line tykať. Dievčina sa rozhliadla po zhromaždení, akoby si chcela vyžiadať súhlas všetkých vesmírčanov v tógach, prešla si dlaňou po hnedých, nakrátko ostrihaných vlasoch, a uprene hľadiac na Lionela jasnými očami, začala rozprávať:

— Predstav si Zem spred jedenást' tisíc rokov.

— Zem?

— Áno. Neprerušuj ma. Dobre si počul: Zem, tvoju rodnú planétu. Vy si ešte dosiaľ myslíte, že v tej dobe žilo na vašej zemeguli len zopár jaskynných ľudí, ktorí ustavične zápasili s neprajnou prírodou a žili z lovu, zbierania plodín a rybolovu, pretože nemali vyspelé prostriedky; nuž a to vôbec nie je pravda.

Lina si všimla ohúrený výraz kozmonauta a poopravila sa:

— Alebo je to pravda len čiastočne. Ak zodpovedá pravde, že v niektorých častiach Európy sa udržali primitívne kmene, veľká väčšina obyvateľ'ov Zeme v tom období žila na rozsiahlom kontinente, ktorý v podstate dnes už nejestvuje — bola to mierne zakrivená pevnina siahajúca od dnešných Antíl po severnú Afriku.

— Atlantída!

— Správne, názov kontinentu sa zachoval v našom jazyku prakticky

nezmenený. Naši spoloční predkovia sú teda pozemského pôvodu. Atlantíd'ania. Rozširovať sa o stupni ich technického pokroku by bolo zbytočné: môžeš si tu preštudovať množstvo dokumentov, z ktorých sa dozvieš všetky podrobnosti o polohe Atlantídy, o jej mestách, spôsobe života... Táto skvelá civilizácia, prekvitajúca dlhé tisícročia, nadobudla poznatky, aké si dnes neviete ani predstaviť, a to v oblasti kozmickej, nukleárnej i biologickej. Až okolo roku 7000 pred vašim letopočtom — aby som sa vyjadrila v normách Zeme — naše automatické observatórium na obežnej dráhe okolo Marsu nám signalizovalo bezprostrednú blízkosť bludného bolidu, ktorý na svojej slepej dráhe musel nevyhnutne prísť do styku so zemským povrchom.

— Kométa? — prerušil ju Lionel.

— Nie. V dlhých dejinách Atlantídy sa neraz stalo, že kométy sa stretli so Zemou, no Zem tým nijako neutrpela. Veď roku 1910, čiže pomerne nedávno, sa vaša planéta stretla s nebeským telesom, ktoré nazývate Halleyovou kométou. Nie, bola to bludná hviezda, aerolit s priemerom sedem kilometrov, teleso vážiace niekoľko tisíc miliárd ton, meteor, ktorý sa vynoril z bezodných hlbín kozmu a neodvratne sa ocitol v gravitačnom poli Slnka. Z hľadiska vesmírnej mechaniky to nebolo nič nezvyčajné, ibaže vďaka náhode, jednej z tých nešťastných náhod, čo zavše pozmenia dejiny a hviezdne dráhy, mu stála v ceste Zem. Z veľmi presných prepočtov overených nespočetnými skúškami sa 250 miliónov pozemšťanov obývajúcich v tej dobe Atlantídu dozvedelo hroznú pravdu: o necelé dva mesiace bolid zasiahne tangenciálnym, ale zato katastrofálnym spôsobom náš kontinent. Pomer jedna k miliónu pripúšťa možnosť stretnutia takých dvoch veľkých telies vo vesmíre na celé miliardy rokov.

Napriek tomu v slnečnej sústave už k nemu došlo, potvrdzuje to jej piata planéta, ktorá sa pravdepodobne rozpadla pod nárazom ešte väčšieho meteoritu, potvrdzuje to Saturnov prstenec, ktorý bol za dávnych dôb akiste poctený podobným stretnutím. Takéto nekonečne zriedkavé javy postihovali vždy len stálice, na ktorých nikdy nejestvoval život. Vtedy však neľútostný žreb vybral si za obeť Zem — och, pravdaže, naša planéta nemala byť zničená celá, ani zďaleka, ale Atlantídu mala zasiahnuť pohroma plnou silou, tomu sa nedalo vyhnúť. Urobili sa vážne opatrenia. Následky kolízie sa nedali predpokladať, preto sa štát rozhodol na zásadný krok: evakuovať obyvateľstvo Atlantídy na vesmírnych koráboch vyrobených napochytre vo veľkých sériách. Časť nášho ľudu chcela zostať na Zemi a len opustiť ohrozené územie; títo ľudia zanechali svoje mestá a

údolia, všetko, čo dlhé stáročia tvorilo naše priemyselné a kultúrne dedičstvo.

Lina sa na chvíľku odmlčala a Lio, uchvátený jej rozprávaním, postrehol v tvári dievčiny vážny výraz.

„Udalosti, čo sa odohrali tak dávno, že ľudia si už na ne ani nespomenú...“ hútal Lio. „Aj tak sú to väčšmi jej dejiny, ako moje.“

Za priehlľadnou kupolou ozrutné slnko vrhalo do mora myriády prchavých iskiev. Zhromaždenie sústredene a pozorne načúvalo, Lina pokračovala:

— Odísť. Áno, ale kde previezť niekoľko miliónov bytostí? Na ktorú planétu? Podľa zistení automatických sond sme vedeli o ďalších slnečných sústavách, ale, žiaľ, ani jedna z ich stálic nebola obývateľná. Lionel, prekonať rýchlosť svetla ešte nič neznamena: dôležitejšie je prostredníctvom neho — pretože to je naozaj len prostriedok, nech to znie akokoľvek fantasticky — objaviť planéty, na ktorých sú predpoklady založiť a rozvíjať život. Lež zo zoskupenia šesťdesiatich hviezd okolo Slnka ani jedna slnečná sústava neposkytovala naozajstné útočisko. Preto niekoľko miliónov Atlantíd'ánov odletelo na týchto fantastických prostriedkoch. Naši astronómovia vedeli, že podaktoré planéty obiehajúce okolo druhého slnka Sír'ia môžu poskytnúť ľuďom obývateľné útočisko. Niekoľko tisíc korábov vyrazilo smerom na podvojnú sústavu Sír'ia aj so všetkým biologickým a energetickým materiálom schopným premeniť akúkoľvek mŕtvolu stálicu na obývateľnú planétu. Nastala zrážka medzi bolidom a Zemou. Nebola až natoľko katastrofálna, ako sa predpokladalo, ale náš kontinent zosadol o niekoľko sto metrov pod hladinu oceánu, ktorý sa sám vzdul od prudkých lejakov; atmosferické poruchy po tejto udalosti boli také vážne, že zemský povrch sa niekoľko týždňov topil vo vytrvalých dažďoch. Hladiny oceánov vystúpili o niekoľko desiatok metrov. Zmenili sa tvary podaktorých svetadielov. Stovky Atlantíd'ánov našli útočisko mimo našej vlasti a pokúsili sa znovu vystavať civilizáciu podobnú tej, čo prekvitala u nás. Bola to dlhá a ťažká úloha: technika a umenie starej vlasti sa časom vytratili z pamäti. Len spomienka na potopu zostala viac menej nedotknutá, takže mnoho náboženstiev, čo sa potom zrodilo, sa o nej zmieňuje. Potomkovia tých, čo sa uchýlili na východ, založili o niekoľko storočí po pohrome egyptskú a mezopotámsku civilizáciu, kým tí, čo našli útočisko na brehoch strednej Ameriky, sa vydali hľadať tých, čo katastrofu prežili, podniknúť dlhú cestu okolo zemegule západným smerom. Tak sa na Zemi zrodili nové civilizácie, kým vo vesmíre ostatní Atlantíd'ania

zariaďovali planétu, na ktorej žalostne stroskotali.

— Tým chceš povedať...

— Áno, bola to hviezda, na ktorej sa teraz nachádzame a ktorú naši predkovia pomenovali Alti. Ale vráťme sa nazad do obdobia, keď koráby vystrojené všetkým, čo bolo treba na zariadenie planéty, vydali sa hľadať nový obývateľný svet. Po niekoľkých dňoch letu sa koráby z nepochopiteľných dôvodov jeden po druhom zastavili: naši predkovia sa s úzkosťou spytovali na príčinu poruchy. Počas príprav výpravy sa všetka pozornosť sústredila na vybavenie vesmírnych korábov, no všetky subfotónové motory vyrobené vo veľkých sériách mali ten istý nedostatok — ukázalo sa, že chyba sa vo vzduchoprázdne nedá odstrániť: bolo nutné postaviť atómové elektrárne, aby sa vyvinul kozmický motor, čiže nájsť planétu, na ktorej by sa mohli dočasne usadiť, pristúpiť k nevyhnutným opravám. Najbližšia bola Alti, jedenásta a posledná planéta slnečnej sústavy, ku ktorej sa bolo treba pomaly vrátiť.

— Jedenásta?

— Áno, — prisvedčila Lina s úsmevom. — Naša sústava má jedenásť planét, a nie deväť, ako sa dodnes nazdávate na Zemi. Alti je vzdialená 24 miliárd kilometrov od Slnka, čiže štyri razy ďalej ako Pluto, posledná planéta pozorovateľná zo Zeme. Tak všetky atlantídске koráby núdzovo pristáli na Alti, malej planéte s jednou družicou, kdesi na samom konci slnečnej sústavy. Na šťastie masa toho vesmírneho telesa je taká značná, že dokáže ovplyvniť dráhy Neptúna a Uránu! Vďaka tomu sa na Alti udržuje hustota, ktorá sa prakticky rovná hustote Zeme.

— Tak je to! Naozaj som si všimol... Ale atmosféra... more... a to slnko?

— Máš nejako naponáhlo! Samozrejme, na Alti vtedy nebolo nijakého svetelného zdroja ani mora — a len vodíková a metánová, čiže nedýchatelná atmosféra. Skončila som pri núdzovom pristátí atlantídských vesmírnych korábov. Pri pristátí s pokazenými motormi sa značná časť korábov poškodila. Naši predkovia mali dve možnosti: buď opraviť kozmické motory použiteľných korábov — čo by si vyžiadalo viac mesiacov — a vydať sa hľadať novú planétu, pričom by ostatní Atlantídania ostali na Alti, alebo zostať spolu a uvažovať o dočasnom zariadení planéty Alti. Druhá možnosť, ktorá sa ešte pre niekoľkými mesiacmi javila nemysliteľnou, sa zrazu stala prijateľnejšou. Veď vedci s výpočtami v rukách dokázali, že na Alti sa dá žiť aj niekoľko rokov. Načo potom hľadať dajakú inú vzdialenú planétu, keď bola súca aj Alti, vtedy ešte súčasť nášho starého slnečného systému? A bolo rozhodnuté. Postavili

sa chemické reaktory a za niekoľko mesiacov premenili atmosféru Alti na dýchatelnú zmes vodíka, kyslíka a dusíka, podobnú vzduchovému obalu našej rodnej Zeme. Súčasne provizórne generátory poskytli osídleným zónam potrebné svetlo, lebo planéta, tak ďaleko od Slnka, bola ponorená do úplnej tmy. Čoskoro sa prejavil nedostatok vody. Bolo sa treba zamyslieť nad kondenzáciou časti atmosféry; z jej dažďov sa potom zrodili oceány, ktorých hladina sa starostlivo kontrolovala. Už obrobené oblasti boli ušetrené vďaka silným výbušniam, ktoré zmenili povrch Alti na vrchy a planiny podľa želania. Minulo sa viacero generácií, a nie rokov, ako sa pôvodne predpokladalo, kým sa úspešne uskutočnili tieto obrovské premeny. Potomkovia Atantíd'anov sa zamerali na to, aby premenili Alti na svoj malý raj, a rozhodli sa vytvoriť umelé slnko, hviezdu, čo by nahradila množstvo nevyhovujúcich umelých lúčov, ktoré síce boli potrebné pre rast plodín, no planéte poskytovali len matné a nevýrazné svetlo. Snom všetkých bolo vytvoriť podmienky podobné podmienkam na Zemi: vyvolať striedanie dní a nocí. A tento sen, ako vidíš, sa stal dnes skutočnosťou.

— To prekonáva aj fantáziu! Ako...?

— To je jednoduché: okolo Alti krúžila malá družica, ľudia sa pustili do gigantických prác, deň čo deň rakety s trhavinami pretvárali našu prirodzenú družicu na obrovskú dutú kupolu s vyše tisíc dvesto kilometrovým priemerom... Vnútro toho naozajstného parabolického zrkadla bolo vystlané bunkami so schopnosťou zachytávať kozmickú energiu.

— Kozmickú energiu?

— Áno. Naša obežnica na slnko je jednoduchou zbernou nádržou kozmickej energie, ktorá sa mení na tepelnú energiu. Nie je taká silná ako pravé Slnko, ale jej účinok je prakticky rovnaký. Naše malé slnko žiari len pre nás.

— A... táto neuveriteľná zmena sa udiala bez nepriaznivých dôsledkov na obežnú dráhu Alti okolo Slnka?

— Najchúlostivejšou operáciou bolo znehybnenie kozmického zrkadla. Lio si rýchlo predstavil mapu slnečnej sústavy a v duchu k nej pridal dvojitú hviezdu pozostávajúcu z Alti a jej umelého slnka.

— Už viem! — zvolal. — Vaše zrkadlo je z jednej strany ožiarené, ale Zemi a Slnku vždy ukazuje svoju odvrátenú tvár!

— Správne, — poznamenala Lina. — A zároveň zakrýva Alti, ktorá je za ním.

— Preto naši astronómovia nikdy neodhalili túto planétu, hoci je osvetlená.

— Pravdu povediac Alti je príliš malá a príliš ďaleko, aby bola viditeľná aj tými najsilnejšími teleskopmi zo Zeme. Ved' už len Pluto, ktorý je trochu osvetlený, je ledva postrehnuteľný najdokonalejšími prístrojmi vašich vedcov!

Akokoľvek, po chvíli premýšľania Lionel usúdil, že umelá dvojica nezodpovedá zákonom vesmírnej mechaniky.

— Predpokladám, že Alti nie je v kozme znehybnená, — povedal Lio.

— Nie, — odvetila Lina, — Alti i jeho obrovské zrkadlo obieha okolo Slnka — okolo tvojho Slnka — ale doba obehu predstavuje takmer tisíc rokov...

— Rok na Alti zodpovedá desiatim storočiam na Zemi!

— Prevzali sme váš kalendár, a to tým skôr, že deň na Alti je taký istý ako na Zemi.

— Niečomu tu nerozumiem! — zvolal Lionel a vystrel prst k dievčine. — Že Alti obieha okolo nášho Slnka, to sa dá pochopiť. Že sa Alti krúti okolo vlastnej osi, aby sa striedali dni a noci, to je logické. Ale aj vaše umelé zrkadlo sa musí krútiť okolo Alti, ako to bolo predtým, keď bolo obyčajnou družicou; inak by váš nebeský pár protirečil Keplerovým zákonom!

Ako Lio vášnivo vykladal, Lina sa začala zoširoka usmievať.

— Máš pravdu, — povedala. — Vidím, že ti nič nejde a že si si veľmi dobre osvojil vedomosti, ktoré má mať absolvent UZIR z Kozmonautického centra. Prebytok kozmickej energie, ktorú zachytáva naše slnko, zamedzuje tomu neželateľnému javu tým, že vytvára kompenzovanú gravitáciu. Vďaka nej sa naše slnečné zrkadlo udržiava znehybnené v istej polohe vzhľadom na planétu. Okolo Slnka obehne za tisíc rokov a k Zemi je vždy obrátené zatemnenou stranou, zakrývajúc Alti, ktorá sa krúti za ním, pred zrakmi pozorovateľov.

Lionel prikývol na znak súhlasu.

— Os otáčania je však zvislá, — upresnila Lina, — takže na Alti neexistujú ročné obdobia. Teplá zóna je vystavená večnému letu, váš kalendárny systém sme prevzali len preto, aby náš vývoj šiel rovnomerne s vašim.

— To ešte však nevysvetľuje, prečo hovoríte práve po francúzsky, — povedal náhle Lionel. — Ešte si mi neodpovedala na moju prvú otázku!

Lina sa znova usmiala.

— To je pravda. Ale vysvetlenie je jednoduché: dennodenne zachytávame vysielanie zo Zeme. Nie na Alti, kde pozorovanie Zeme je vylúčené, lež na okrajoch nášho kozmického zrkadla, kde sú inštalované silné audiovizuálne prijímače. Vďaka zrýchleným vlnovým signálom okamžite vieme o všetkých aktuálnych udalostiach na Zemi. Popri vlastnej kultúre Alti sa u nás súčasne rozvíja kultúra Zeme, lebo vaša zemeguľa zostáva pre nás rodnou planétou, s ktorou raz budeme musieť nadviazať kontakt!

Lio nevedel potlačiť prekvapenie:

— Tvrdíš to, ale vyzeráš nejak smutne!

— Ak mám povedať pravdu, — pokračovalo dievča rozpačito, — toto nie je náš prvý pokus o nadviazanie kontaktov so Zemou: pokúsili sme sa o to už niekoľko tisícročí pred našim letopočtom. Rozdelené národy Zeme sa zmietali v nekonečných náboženských a sociálnych bojoch. Uskutočňovali sa veľké dobovacie plány. Nechali sme veciam voľný priebeh... Načo zasahovať a nútiť národy, aby žili podľa nás? Radšej sme ich nechali, aby sa vyvinuli a samé od seba našli cestu mieru... a tiež cestu vesmíru.

— Nuž, stalo sa! — zvolal Lionel.

— To je čiastočne pravda, — povedala vážne Lina.

— Čiastočne? A to už ako?

— Vaše vesmírne možnosti by vám sotva umožnili dolet na Alti. Dostal si sa sem, ale len s našou pomocou: pochopili sme, že na tvojom korábe sa vyskytla vážna porucha. Rozhodli sme sa pritiahnúť ťa na Alti, ku ktorej si letel, hoci si o tom nevedel.

— Čiže porucha bola skutočná?

— Myslíš, že sme ju vyvolali na diaľku? Nie, čakali sme, kým sa tvoj koráb nedostal do blízkosti našej planéty, aby sme ho mohli vtiahnuť na obežnú dráhu! Musíš uznať, že z hľadiska vesmírnych možností veda na Zemi ešte nie je dokonalá. Pokiaľ ide o zachovanie mieru, je pravda, že niekoľko storočí Zem nepoznala konflikty.

Lionel neprerušil ticho, čo zavládlo. Naozaj nevedel, ako to Lina myslela...

— Veľmi sa obávame, — priznala sa, — že keď sa vrátiš, môžu na Zemi vypuknúť vážne nepokoje, občianska vojna...

„Keď sa vrátim!“ pomyslel si Lio a srdce sa mu roztláкло. „Teda tu nie som vážnom!“

Posledné hodiny boli tak nabité udalosťami, že takáto možnosť mu ani nezišla na um. Ved' postoj Alt'anov nenasvedčoval, že by mal zostať vážnom na tejto planéte.

— Vidíš, že dokonale poznáme situáciu na Zemi, — pokračovala ustarostené Lina, — a pochybujeme, že každý z jej obyvateľov sa bude tešiť z nadviazania kontaktu medzi našimi civilizáciami.

— Prečo nie?

— Uvažuj, Lionel; dôjde k obchodným výmenám. Zem nám bude poskytovať, čo potrebujeme, hlavne poľnohospodárske výrobky, pretože naše umelé slnko nie je také, aby sa mohli dorábať na Alti.

— Určite! — zvolal nadšene Lio. — A zato je pravdepodobné, že my zasa budeme využívať vaše fantastické poznatky, čo, ako sa zdá, ste nadobudli — pravdaže, ak sa nepostavíte proti tomu.

— My? Pravdaže nie! Však? — povedala Lina a pozrela na Alt'anov v tógach, ktorých tváre nadobudli vážny výraz. — Ale je celkom možné, že naše vynálezy by vniesli podstatné zmeny do vašej civilizácie. No prezrad' mi, Lionel, čo si pred chvíľou myslel pod tými fantastickými poznatkami?

Lio sa na okamih zamyslel: na Alti všetko vyzeralo také nezvyčajné, dokonalé... Umelé slnko? Na Zemi by nebolo veľmi užitočné, veď tam riadi kolobeh ročných období prirodzená obežnica.

—No, — strhol sa Lio, — napríklad už len ten prenášač hmoty!

8. KAPITOLA

Neutíchajúce vrčanie vytrhlo Lia zo spánku. Udivilo ho, ako pozvoľne a príjemne prechádzal do skutočnosti. Na Zemi sa prebúdzanie budíkmi nikdy nezaobišlo bez náhleho vytrhnutia zo spánku napriek najdôvtipnejším mechanizmom moderných hodín i chýrnej elektronike, ktorej ultrazvuk — ako tvrdil výrobca — „prebúdza tak príjemne, že človek nedokáže presne označiť moment, kedy sa prebral do skutočnosti“...

Lio otvoril oči a usmial sa: ležal vystretý niekoľko centimetrov nad zemou, akoby bol nejakým zázrakom zavesený. Vystrel ruku a natiahol rukoväť, ktorou sa ovládal vankúš vyplnený odpudivým vzduchom. Za tri sekundy sa zľahka položil na zem, akoby sa pod ním pomaly vyprázdnil neviditeľný pneumatický matrac. Vstal a skonštatoval, že nie je ani byľku stĺpnutý.

Niekoľko metrov pred ním bola priehľadná stena vajcovitého tvaru a odkrývala pohľad na podmorské hlbiny, aké Lionel videl len zriedka: hladina oceánu siahala do polovice a predeľovala dve úplne odlišné

prostredia. Pri Lionelových nohách sa rozprestieral nezvyčajný modrozelený svet neznámych rastlín a rýb: niekoľko hrdzavkastých chalúh s dlhokánskymi výhonkami, čo sa strácali v modrastých tmách, tancovali ako živé tvory v hotovom lese čulých a jasavých rýb, ktorých pohyblivé chvosty pripomínali chvostíky morských koníkov.

Vyššie, na úrovni Lionelovej tváre a nad vlnkami, čo ticho narážali na priehľadnú stenu, rozprestierala sa pokojná hladina oceánu, ponad ktorú sa prehánali modré oblaky.

V diaľke Lio zazrel štít hory, ktorú doteraz nevidel, hoci jeho oči skúmali celú šírku obzoru morskej hladiny.

„Namojveru... Hladina klesá! Čoskoro bude najnižší stav odlivu!“

O niekoľko minút Lio už videl zubaté pobrežie — hladina vody pozvoľne zostupovala pod kupolu.

Mladý pozemšťan sa obrátil a obdivne si prezeral jednoduché vnútorné vybavenie: v byte, ktorý mu prideliť včera večer, v lone tohoto podzemného domu, ktorého jediný východ viedol na more, boli oproti stene so vstavaným rámom transmatu tri pohovky nezvyčajného tvaru a z materiálu pôsobiaceho takým výrazným dojmom nehmatateľnosti, že boli takmer neviditeľné.

V okružnej miestnosti sa ozval nevtieravý, čistý zvuk zvončeka a Lio zbadal pri transmate optický telefón celkom podobný týmto zariadeniam na Zemi. Zapojil kontakt.

— Lio? — oslovila ho Lina. — Ako sa ti spalo?

— Senzačne! — priznal sa, — ale vaše metódy odpočinku sú prinajmenšom nezvyčajné. Včera večer som mal pocit, že som fakír: miesto hlavnice mať pod sebou prázdno, to nezasväteného veľmi neupokojuje...

— Čo povieš na malú rannú prechádzku po Alti?

— Pešo?

Lina sa nezdržala smiechu nad znepokojeným výrazom spolubesedníka.

— Prečo nie? Alt'ania nevynašli transmat preto, že by opovrhovali chôdzou! Ale nemusíš sa znepokojovať, máme aj pomalšie dopravné prostriedky.

Lionel sa začudoval:

— Veď ste vynali spôsob, ako sa premiestniť okamžite...

— No a čo? Byť kozmonautom a mať k dispozícii najrýchlejšie dopravné prostriedky vari znamená, že si zavše nemôžeš vyjsť na prechádzku na bicykli...?

— Tam čo vidíš hrebene tých hôr, to sú najbohatšie miesta našej planéty. Tam sa našli najdôležitejšie rudy, ktoré sme použili na vystlanie povrchu nášho kozmického zrkadla.

Lionel dopil pohár... — Ako len nazvala Lina ten nápoj? Skutočný nektár! — a pozrel sa, kde ukazovala.

— V baniach sa ťaží pod holým nebom?

— Baňou je táto hora, — upresnila Lina. — Alebo skôr to, čo z nej ostáva. Pred osemtisíc rokmi bol povrch Alti veľmi jednotvárný a len kde-tu posiaty krátermi. Tvar planéty dostal úplne nové kontúry a zmenil svoje zloženie. Keď naše detektory objavili na týchto miestach rudy, začali sa ihneď veľké práce a povrch planéty bol obrátený naruby ako rukavica. Pohorie je svedkom tejto prevratnej doby. Vzniklo ako haldy v severnom Francúzsku, z neupotrebitelnej hlušiny, čo zostala po vyťažení rudy.

— Predpokladám, že ste objavili prírodné bohatstvá na iných miestach, keď sa tu už neťaží.

— Správne, — prisvedčila. — Ale veľmi ich nevyužívame. Všetku energiu planéta čerpá zásadne z nášho kozmického zrkadla, ktoré predstavuje nevyčerpatel'né možnosti.

Lionel zamyslene vstal a jeho pohľad sa preniesol do sály, v ktorej pokojne obedovalo niekoľko desiatok Alt'anov, popíjajúc posilňujúce nápoje, ktoré si sami miešali pomocou tlačidiel vstavaných priamo do stola.

Lio sa pozeral po dajakej štrbine, ktorou by sa vhadzovali mince.

— Ja... Lina, — vyjachtal, — môžeš za mňa zaplatiť? Alt'anské peniaze...

— ... neexistujú, — dopovedala Lina pobaveno.

— Akože?

— Nie. Tento výmenný prostriedok bol na našej planéte už dávno zrušený, každý si berie, čo potrebuje, každý používa všetko, čo je k jeho dispozícii, a to slobodne a bez toho, aby niekto od neho niečo žiadal.

Lio zostal ohúrený.

— Ale... ako je to možné?

— Každý pracuje. Každý obyvateľ planéty si vybral povolanie, ktoré zodpovedá jeho záujmom i potrebám Alti. Preto má právo užívať všetko, čo je na tejto planéte.

Lionel sa na chvíľu zamyslel, potom zahundral:

— Nemožné... Zneužívaniu nemôže byť konca...

— Akému zneužívaniu? — zvolala Lina a ukázala na Alt'anov v sále. —

Hocikto z nich sa môže nadžgať po krk, ale ktože by chcel ochorieť a jesť viac, ako vládze? Okrem toho vďaka bohatej rozmanitosti našich jedál a poľnohospodárskych výrobkov zmizla akákoľvek predstava o honosných alebo chudobných jedlách. Každý si zostavuje svoj jedálny lístok podľa chuti, a nie podľa svojich možností. A kto by sa chcel obliekať lepšie ako ostatní, keď podnebie hlavného kontinentu dovoľuje chodiť vo voľných tunikách, aké nosili starí Gréci? Pohodlie? Každý má naporúdzi najnovšie technické vymoženosti, ktoré sa hneď aplikujú a zavádzajú do všetkých interiérov. Doprava? Okrem transmatu si každý môže vybrať z množstva pozemských dopravných prostriedkov. Oddych? Každý Alt'an má naporúdzi nekonečné možnosti rekreácie; väčšinou využíva svoj voľný čas na prehlbovanie poznatkov z oblasti, ktorá ho zaujíma a v ktorej pravdepodobne patrí medzi odborníkov.

Lionel sa zamračil a pochybovačne pokrútil hlavou.

— Vari mi nechceš nahovoriť, že podaktorí z vás to nezneužívajú. Väznice musia byť plné Alt'anov, čo...

Lina vybuchla smiechom:

— Väznice! Ani väznice už neexistujú! Väzenie je zariadenie svedčiace o slabosti krajiny. Naša krajina už prekonala toto štádium! Keď musí vládnúť poriadok, keď treba trestať, znamená to, že sú možnosti dopúšťať sa trestných činov.

— Chceš povedať, že tu takých možností niečo?

— Nieto. Každý si uvedomuje svoju povinnosť a zodpovednosť. Keby sa niekto u nás dopustil nízkeho činu, vyvolalo by to asi takú vlnu pohoršenia, že vinníka by prešla chuť dopustiť sa ho ešte raz.

— Morálny zákonník...

— Vedomie jednotlivca, pre ktorého zmysel pre kolektív tvorí pevnú hrádzu proti prípadným zločinom.

— A to je možné?

Lionel zaboril hlavu do dlaní. Lina ho chytila za ruku a povedala mu presvedčene:

— Aj na Zemi je to možné. Alebo aspoň bude...

Lionelove ústa sa skrivilili trpkosťou. — Ako ti mám veriť? Ved' tak veľmi sa od vás líšime!

— Sme potomkovia vašich predkov, — povedala Lina.

9. KAPITOLA

Lio sa dotkol ružovej priehľadnej steny. Vzápätí pocítil čudný, pružný a zároveň tuhý odpor.

— Prenášač hmoty je jednoducho fantastický vynález! — zvolal s úsmevom.

Lina nastavila posuvné nite. Ozvalo sa tiché pískanie.

— Transmat na umelé slnko je obsadený, — vysvetlila. — Len čo cestujúci vyjde von, automaticky nás to prevezie na kozmické zrkadlo.

Už tri altánske týždne chodil Lionel po planéte v spoločnosti Liny, ktorá mladému pozemšťanovi vytrvalo robila sprievodkyňu. Musel si prezrieť všetko: automatické montážne továrne, v ktorých skupiny odborníkov pravidelne vyvíjali nové prístroje, obrovské plantáže vedené dokonalými robotmi, rozsiahlu kozmickú základňu, na ktorej boli sústredené obrovské cigary i malé turistické či výskumné taniere.

Odrazu sa v miestnosti ozvalo ľahké cvaknutie a vo vonkajšom priestore nastala z čistá jasna tma.

— Sme na mieste, — oznámila Lina.

Pohybom prsta uvoľnila clonu a Lionel potlačil výkrik údivu: ocitli sa v prenášači hmoty na slnku Alti, čiže v okamihu prekonalí vzdialenosť niekoľko desaťtisíc kilometrov.

Pred nimi sa rozprestierala mohutná masa planéty — ale aj tak oveľa menšia ako Zem — osvetlená mierne žltkastou žiarou. Jediný obývaný kontinent planéty, na ktorom boli ešte pred tromi sekundami, bol už len sivou škvrnou tu i tam prekrytou nepravidelnými obrazcami oblakov. Jeden z altánskych výskumníkov, súdiac podľa tmavej a jagavej tógy astronómov, podišiel k nim a vyzval ich, aby vyšli z transmatu.

Gigantický dóm z plexiskla chránil tento obývaný ostrovček pred zimou a prázdnom zvonku.

— Vitajte pod kupolou, — povedal muž. — Nachádzate sa šesťdesiatitisíc kilometrov od Alti, presne na okraji umelého kozmického zrkadla. Pod vami sa rozprestiera plocha jeden a pol milióna kilometrov štvorcových, z ktorej naše slnko vysiela na planétu nepretržité lúče. Táto operácia sa kontroluje z tejto stanice, kde odborníci obsluhujú zariadenia, ktoré automaticky upravujú ultrafialový obsah fotónov produkovaný kozmickou energiou.

— Uf! — zvolal Lionel. — Toto vysvetlenie mi stačí! Alt'an sa

ospravedlnil:

— Náš technický jazyk je oveľa dokonalejší, svoje myšlienky musím tlmočiť do francúzštiny, a to je dosť ťažké. Za vami, — pokračoval, — je astronomická stanica, ktorá zachytáva všetky signály zo Zeme. Ostatne, ak si to chceš sám overiť...

Alt'anský teleskop musel byť zjavne dokonalejší ako prístroje na Zemi: boli to dve tmavé dosky, jedna obrátená do kozmu, druhá dovnútra dómu. Alt'an pohýbal niekoľkými rukoväťami a na obrazovke sa objavil dôverne známy obraz Slnka. „Moje Slnko!“ pomyslel si Lionel s pyšným pocitom. O dve sekundy zemeguľa zaujala celý povrch tmavej dosky, ktorá sa odrazu osvetlila.

— Zem, tvoja vlasť, — povedal Alt'an. — V skutočnosti je vzdialená dvadsaťštyri miliárd kilometrov. Vidíš ju, aká skutočne v tejto chvíli je, pretože naše prístroje nevyužívajú svetlo hviezd ako princíp pozorovania. Takmer všetky rádiové a televízne signály sa zaznamenávajú priamo tu. Služba robí z týchto informácií výber, ktorý sa potom prenáša na Alti.

Lionel bol zmätený.

— Pozri! — povedal Alt'an.

Zamieril ku glóbusu tvarovanému do faziet a stlačiť presným pohybom jednu z nich, spustil nezvyčajný mechanizmus: z glóbusu začali vystupovať plastické obrazy, sprvu boli rozptýlené, no postupne v miestnosti naberali správne tvary. Začala sa zaostrovať obrovská silueta hlásateľa svetovej spoločnosti Tele-Relief.

— ...Stále sme bez správ z Lumi-1, transfotónového experimentálneho stroja, ktorý sa pred mesiacom stratil za Plutom. Riaditeľ SMED pán Hoslin odmieta akékoľvek vyhlásenie. Pred chvíľou sme sa dozvedeli, že priletel zo Zeme na svoj súkromný umelý satelit, kde sa akiste bude venovať astronomickým pozorovaniam, aby sa osvetlili prípadné príčiny poruchy, ktorá sa dnes javí ako eventualita...

Alt'an prerušil vysielanie a obrátil sa k Liovi s výrazom, v ktorom bolo cítiť výsmech i zhovievavosť:

— Teraz už vieš, prečo poznáme tak dobre Zem, ktorá sa pre Alt'anov stala akýmsi vzorom.

Lionel si vo svojom vnútri priznal, že technické možnosti hostiteľov sú na vyššej úrovni.

„Kozmickú energiu poznali už v dobe, keď na Zemi žili len primitívni ľudia,“ hútal. „Ak by došlo ku kultúrnym výmenám medzi našimi dvoma sesterskými civilizáciami, Zem by na to v nijakom prípade nedoplatila...

Takéto stretnutie!“

— Kde by si chcel ísť? — spýtala sa ho Lina.

Lionel chytil spoločníčku za ruku; dievčina sa trochu začervenala.

— Chcel by som toho ešte toľko vidieť! Chcel by som., tak veľmi by som chcel zostať...

Chcel povedať „pri tebe.“

— Na Alti...! — povedal však nakoniec, hromžiac v duchu na svoju nesmelosť.

— Musíme sa vrátiť na Alti a zísť do výskumného centra — tvoj vesmírny koráb bude už určite opravený.

— Ako vidím, počítas pevne s tým, že sa vrátim na Zem... — povedal trpkou.

Lina vyhrkla:

— Keby si vedel, ako sa mýliš, Lio! — povedala vyčítavo. — Robím všetko, aby...

— Aby...

Vstala:

— Čo keby sme šli nazad na planétu korábom? Leteli by sme pol hodiny... Aby som ti dokázala, že nepoužívame len transmaty.

— A chôdzu!

Ale odrazu zvažnel:

— Sľúbila si, že mi ukážeš továreň.

— Naozaj! — spomenula si Lina. — Musíš vidieť, ako sa vyrába prenášač hmoty. Poďme!

Veselo chytila Lionela za ruku a ťahala ho k tunelu, ktorý akoby sa v oblúku zabáral do tenkej steny kozmického zrkadla.

Nasadli do korábu, ktorého rozmery urobili na Lionela veľký dojem, a pomaly obleteli umelé slnko. Prudká žiara metalizovaných faziet, čo zachytávali kozmickú energiu a premieňali ju na svetlo, ťahala oči.

— Do vnútra steny nie je prístup, — vysvetľovala Lina. — Niekedy, najmä po náraze meteoritu, sa stane, že sa poruší jedna z miliárd faziet. K opravám sa pripúšťajú len kozmonauti v špeciálnych kombinézach.

Od povrchu Alti ich delila už len malá vzdialenosť.

— Lina, tento vesmírny koráb je veľkolepý, transmat však predstavuje taký pokrok, že sa nemôžem ubrániť otázke, načo ste si ponechali aj tieto starožitnosti!

— Keď sa chceme pohybovať v kozme, na to potrebujeme koráby, pretože možnosti okamžitej zmeny miesta sa obmedzujú len na planétu

Alti — kam nemôže transmat, treba použiť iný prostriedok!

— Chápem. Na to som nepomyslel... A čo keby sa transmat postavil na Zemi, — blyslo mu odrazu, — myslíš, že by fungoval?

Lina si lišiacky premerala priateľa.

— Ako to mám vedieť? Treba to raz vyskúšať!

Alt'anský výskumník ukázal Lionelovi dutú tubu:

— Ako vidíš, transmat pracuje na pomerne jednoduchom princípe a jeho konštrukcia, samozrejme za predpokladu, že budú poruke potrebné materiály, nemôže inžiniera na Zemi postaviť pred neriešiteľné ťažkosti.

Už niekoľko hodín Lionel študoval plány a výskumník mu ich trpezlivo komentoval.

— Čiže transmat je v podstate telefonický prístroj, — vravel Lionel. Ibaže namiesto zvuku sa prenáša hmota.

— Správne. A to pomocou dvanástich túb tvoriacich rovnobežnostennú základňu. Gombíkom sa ovláda clona izolujúca transmat od vonkajšieho prostredia. Tým je pripravený na svoju funkciu. Všetko, čo sa v ňom nachádza, sa automaticky preniesie do druhého transmatu. ktorý sa úplne zhoduje s pôvodným, pretože naše prístroje sa vyrábajú sériovo. Izolačný prvok — ružová stena — znemožňuje náhodný vstup iného cestujúceho, ktorý by si za miesto určenia bol zvolil práve tento transmat. Pomocou posuvných nití, ktoré — ako si povedal — slúžia ako selektívny telefonický ciferník, si možno zvoliť miesto určenia... Ach, prepáčte!

Výskumník prešiel popred Linu a zamieril k optickému telefónu, na ktorom sa objavil obraz Alt'ana.

— Áno, tu sú. Rozumiem... Dávam vám ich!

Obraz sa zotrel.

— Volalo Kozmické centrum, — vysvetľoval výskumník. — Raketu Lumi-1 práve opravili, a vás oboch, Linu i teba, tam očakáva delegácia planéty. Keby ste ráčili do transmatu... Máš ešte nejaké otázky, Lionel?

— Nie. Ďakujem ti. Všetko mi je úplne jasné.

— V každom prípade pred odchodom na Zem ti odovzdáme písomné podrobné plány pre inžinierov na Zemi.

— Ak mám hovoriť za seba, — povedal Lio, — myslím, že by som dokázal zopakovať všetky údaje potrebné na konštrukciu transmatu...

Stisli si ruky — alt'anské zvyklosti boli napodobeninou pozemských tradícií — a Lina zapla zatváranie transmatu ružovkastými clonami.

— Kde je vaše Kozmické centrum?

— Na pobreží severného oceánu, čiže u protinožcov Altí.

— U protinožcov?

— Nijaké obavy! Vo chvíli sme tam!

O sekundu už obaja vystupovali z transmatu Kozmického centra. Podišiel k nim Alťan s veselou tvárou:

— Som Frank, zodpovedný vedúci Kozmického centra. Milý Lionel, technici SMED ti zverili veľmi dômyselne zostavený stroj, no niekoľko týždňov na jeho zdokonalenie by nebolo zaškodilo.

Stisli si ruky.

— To isté mi pred odletom povedal môj najlepši priateľ. Išlo o vážnu poruchu?

Alťan sa uškrnul.

— Dovolili sme si vybaviť tvoj Lumi-1 niektorými zlepšeniami. Predpokladám, že SMED nebude mať nič proti tomu.

— Bude vám veľmi vďačná... Nazdávam sa, že keď nadviažeme s Altí pravidelné kontakty, Zem bude vašou veľkou dlžníčkou.

Lionel sa odhodlal k otázke, ktorá ho páčila na jazyku:

— Kedy mi bude stroj k dispozícii?

— Nuž, — začal Frank, — predsa pozajtra! Lina sa zahľadela na Lia veľkými jasnými očami:

— Nechcela som ti to ešte povedať, Lio, ale Rada našej planéty určila deň tvojho odchodu.

Mládenec sa znepokojene pozrel na Linu.

— Pravdaže, pôjdeš sám... ako posol mieru, — doložila rozpačito.

10. KAPITOLA

Lionel sa unavene zvalil do kresla z priehľadného materiálu. Hodnú chvíľu sa zamyslene pozeral na more: bolo bledšie ako more na Zemi a jeho hladina zapĺňala celý obzor.

Súmrak... Zrkadlo na kozmickú energiu, tá obrovská červenkastá šošovka sa pozvoľne krivila na modrastej hladine mora. Jej lúče prenikajúce cez hustú vrstvu umelej atmosféry o takomto pokročilom čase už neťahali oči.

Lionel blúdil pohľadom po oceáne a pozoroval nebojácne ryby, ako sa hlavami otierali o silnú sklenú kupolu bytu, v ktorom žil už asi mesiac.

„Veru,“ povedal si zatrpknuto, „ledva som objavil raj, a už ma posielajú

nazad na Zem...“

Lionel sa cítil dobre na tejto planéte, hoci nebola jeho, v byte, ktorý bol síce strohý, ale aj tak útulný, a v ktorom strávil tak málo dní.

Pozrel sa na chronometer:

„Ešte hodinu...“

Lionelove oči vpíjali obraz Alti. Chcel si odnieť spomienku na tieto hory núkajúce jeho očiam svoje nepravidelné tvary zrumenené od posledných lúčov umelého slnka, chcel si odnieť spomienku na tie šíre planiny, na ktorých sa vo veľkom množstve pestovali plodiny nevyhnutné pre živobytie týchto vyhnančov...

Vzdychol si:

„Skrz-naskrz nové hory. Planiny, ktorých pôdu bolo treba upraviť... zem, ktorá je tri až štyri razy hustejšia ako na zemeguli... Keby mi bol niekto predtým povedal, že umelý svet ma väčšmi očarí ako moja rodná planéta...“

Na obrazovke sa sformoval obraz Liny, Lionel sa pozeral na jej tvár a odrazu si uvedomil, že k tomu svetu ho nepúta ani tak Alti, ako táto dievčina.

Zapojil kontakt.

— Dobrý deň, Lio, — povedala so smutným úsmevom. — Môžem sa prísť s tebou rozlúčiť?

— Čakám ťa.

— O desať minút som pri tebe.

Ledva Lio skrútol gombík, obrazovka sa znova rozžiarila. Lionel spoznal jedného z členov Rady Alti.

— Dobrý deň, Lio. Si pripravený?

— Nemám toho veľa, čo by som pripravoval. Lina ma uistila, že všetko, čo sa má previezť na Zem, je už v Lumi-1.

— Áno. Obleč si kombinézu. Za štvrt' hodiny sa dostav do prijímacej haly.

Lionel zbledol:

— Štvrt' hodiny? Ved' odlet má byť...

— O päťdesiat minút, to je pravda. Ale uvedom si, že Rada Alti ťa chce pred odletom poučiť. Do videnia o chvíľu!

Lio horúčkovo vybral zo vstavanej skrine kozmickú kombinézu, v ktorej priletel na Alti — no v tom zhone nezbadal, že z nej vypadla pod kreslo obálka.

V pozadí miestnosti sa transmat náhle zafarbil do ružova. Rozbehol sa k

rovnobežnostenu a zapol prijímacie zariadenie.

— Lio!

— Lina!

Dievčina si ihneď všimla užasnutý výraz na kozmonautovej tvári.

— O niekoľko minút odchádzam. Chcel som ti povedať, spýtať sa ťa... Prídeš niekedy na Zem?

— Len čo váš prezident a jeho Rada uznajú dobrú vôľu Alt'anov a súhlasia s nadviazaním stykov s nami.

— Urobím, čo bude v mojich silách... Prečo si nechcela ísť až ku kozmickému zrkadlu a pozrieť sa na môj odlet?

Váhala:

— Tam by sme neboli sami. Radšej sa s tebou rozlúčim tu. Budem sledovať odlet na plastickom televíznom prijímači.

— Tu?

— Samozrejme. Byt, ktorý si mal k dispozícii počas svojho pobytu na Alti, je môj.

Lionel nechcel veriť vlastným ušiam. Teraz už lepšie chápal, prečo sa cítil tak príjemne v miestnostiach, kde všetky predmety — aj keď ich nebolo veľa — niesli v sebe čosi z priateľkinej osobnosti.

— A ešte niečo, — povedala vzchopiac sa. — Zapamätal si si volacie číslo Alti pre prípad, že by pozemšťania pristúpili na skúšanie transmatu, čo si berieš so sebou?

— Tých šestnásť čísel? 129145 ... hm...

Obrazovka optického telefónu sa rozžiarila a objavila sa na nej vážna tvár:

— Je čas, Lionel. Čakáme ťa. Vojdi do transmatu. Lio poslúchol.

— Lina! To číslo... Je napísané na plánoch, čo beriem so sebou?

— Áno! Ale môžeš si ho ľahko zapamätať: je... Očervenela ani rak.

— Je zostavené z čísel zodpovedajúcich písmenám abecedy.

— Písmenám abecedy? Ktorým?

— Naším menám— 129145: Lina, 1291514512: Lionel. Steny transmatu sa zafarbili na ružovo.

— Lina! — kričal Lionel.

Ale vlny, čo ich oddeľovali, už vytvorili neprekonateľnú clonu aj pre zvuk.

Lionel si nejasne spomínal na prejav, ktorý na jeho počesť, rovnako ako v deň jeho priletu, predniesol zástupca Rady Alti, ktorá mala svoje sídlo na kupole. Zapamätal si iba toľko, že sa má ihneď spojiť s prezidentom

Zjednoteného sveta Edwardom Snowlym, že len on môže nadviazať rozhovory so Zemou a že na ňom spočíva zodpovednosť za budúce vzťahy medzi Alti a jeho rodnou planétou.

— Zvonku ti nepríde nijaká pomoc, — povedal Alt'an. — Je na tebe, aby si prvý nadviazal s nami kontakt pomocou transmatu, ktorý si odnášaš. Ak Zem odmietne, prestaň s nami počítat'.

— Prečo? Alt'ania sú od prírody takí hrdí?

— To nie. Ale vedecká pomoc, ktorá sa núka Zemi na využitie, jej ešte nemusí byť po vôli. Nikto nemôže podnikat' niečo, čo by sa priecilo želaniamu nejakého národa žiť podľa vlastných predstáv.

Lionel sa mal veru hlbšie zamyslieť nad týmto upozornením! A vyčítat' z neho zamlčanú hrozbu zo strany tých, ktorých záujmy boli v príkrom rozpore so všeobecným rozšírením prenášačov hmoty!

Lionela sprevádzala čestná stráž, dvojstup chladných Alt'anov v bezchybne čistých tógach, ktorí ho doviedli k transmatu v prijímacej hale.

Keď vstúpil pod kupolu umelého slnka, zbadal zodpovedného vedúceho Kozmického centra, ktorý k nemu podišiel so širokým úsmevom na tvári.

— Frank!

— Som rád, že ťa opät' vidím, Lionel! Pozri sa!

Lumi-1 sa týčil v odpaľovacom tuneli obrátenom smerom von a blýskal sa ako nový.

— Šťastnú cestu, — doložil Frank. — Nemusíš sa obávať nijakej poruchy. Keď vstúpiš do rakety, spojenie s Alti už nebude možné: súradnicové údaje Zeme sú však presné. O necelú hodinu budeš na rodnej planéte!

Chytil kozmonauta za obe ruky a chlapsky ich stisol.

— Radi ťa medzi nami opät' uvítame, Lio. Veľa zdaru v tvojom poslaní!

Lionel sa ešte raz pozrel na rozjasnenú sféru Alti ožiarenú kozmickým zrkadlom, na ktorého okraji sa nachádzal.

Len čo vstúpil do Lumi-1, uvítali ho priateľsky všetky tie páky, s ktorými sa tak dôverne zoznámil.

O niekoľko sekúnd sa transfotónový vesmírny koráb stratil z dohľadu alt'anských astronómov. Bez najmenších ťažkostí prekonal rýchlosť svetla...

11. KAPITOLA

Lionel bol pevne pripútaný na sedadlo pilota a nepocítil ani náznak znepokojenia: jeho dôvera v technickú vyspelosť Alt'anov bola bezvýhradná.

V6... V7... V11... jedenásť ráz rýchlejší ako svetlo. Tri milióny kilometrov za sekundu!

Mal pevný pocit, že Lumi-1 má ešte nepredstaviteľnú energetickú rezervu.

O necelú hodinu sa na obrazovke radaru objavil pohyblivý tmavý bod.

„Pluto! Musím si dávať pozor... Nesmiem premeškať Zem!“

Keď ustálil stroj do normálnych intervalov, mal sotva za sebou sféru Marsu, ktorého hrášok sa pozvoľna zmenšoval za vzdalujúcim sa korábom.

Lionel pozorne sledoval ukazovatele:

„Zem: 48 miliónov kilometrov... 46... 41. Rýchlosť: 270 000 kilometrov za sekundu... 240 000... Skvelé! Odpudivé kozmické motory reagujú na najnepatrnejší pohyb páky!“

Bez nich by bol Lio len ako bolid, čo nedokáže zabrzdiť svoj let do prázdna.

„Zem!“

Modrastá zemeguľa naberala skutočnú podobu.

„Znížiť rýchlosť... Zaradiť sa na obežnú dráhu...“

Čoskoro sa pod znehybneným Lumi-1 rozostreli známe obrysy planéty.

Lionel sa odpútal a rozbehol sa k okienku, aby vychutnal pohľad, o ktorom si už myslel, že sa mu viac nenaskytne.

„Hľa... To je signál?“

Na obrazovke radaru sa objavila tmavá bodka.

„Spojovacia družica! Teraz, alebo nikdy... Bez presných súradníc sa na Zem nedostanem, a tento spojovací systém už nefunguje. Veru sa mi nechce pristávať naslepo a padnúť niekde doprostred Tichého oceánu!“

Približovací manéver trval dlho. Zato spojovacia družica koráb bezpečne zistila, lebo Lio zbadal, ako sa na nej roztvorila vyrovnávacía komora, keď sa Lumi-1 priblížil asi na sto metrov.

„Je menšia, ako by som si bol myslel,“ blyslo Lionelovi. „Určite to je súkromný satelit.“

A vzápätí sa v ňom zahniezdila pochybnosť:

„A čo ak je to...?“

Jednotlivci, čo vlastnili súkromné satelity, sa dali spočítať na prstoch.

Ostatne, všetky turistické orbitálne družice boli pod kontrolou...

— SMED! — vyhrkol Lionel.

Lumi-1 sa už vnáral do palubnej komory satelitu, keď sa na jeho kovovom povrchu vynorili charakteristické iniciálky.

Lio vypol motory svojho korábu a dovtedajšiu gravitáciu vystriedala okamžite umelá gravitácia družice. Liovo srdce div nevyskočilo od vzrušenia: opäť je medzi ľuďmi Zeme... tá sláva, možbyť už čoskoro.

V úzkom vnútornom priestore, do ktorého sa položil Lumi-1, sa rozľahlo charakteristické syčanie vnikajúceho kyslíka. Priestor zaplavilo jasné svetlo, červené bezpečnostné kontrolky zhasli, potvrdzujúc, že vytvorená atmosféra je dýchatelná. Odsunuli sa obrnené dvere a na Lia zakýval tučný muž.

Kozmonaut vystúpil z Lumi-1 a hneď toho muža spoznal: riaditeľ SMED!

— Dobrý deň, Lionel! Neviete si predstaviť, aký som šťastný, že vás opäť vidím!

So širokým úsmevom na perách pán Hoslin pristúpil k Liovi, familiárne ho objal okolo pliec a voviedol do priestranej prepychovej kabíny.

— Také šťastie...! Taká šťastná náhoda...! Lionel, už sme neverili, že vás ešte uvidíme! Len ja som si uchovával nádej, lebo som veril svojmu Lumi-1... a aj vám! Ale sadnite si, milý priateľ, — pokračoval unesene. — Zbadal som koráb a ihneď som upovedomil Zem, že sa vraciate. Vedel som, že to zvládnete! Veď ste náš najlepší pilot, dočerta! A parádna mašinka! No tak, Lionel, spamätajte sa!

Muž s červenou tvárou však vzápätí prejavil viac zvedavosti ako radosti:

— Nuž, povedzte mi... čo ste robili celý ten mesiac? Kde ste boli? Ako pracoval Lumi-1?

Štedro si ulial vzácneho alkoholu a s výrazom tajnostkárstva a lačnej zvedavosti nachýlil sa k Lionelovej tvári:

— Istotne mi máte čo porozprávať!

Lionel si upil kávy a ohúrený riaditeľ ďalej dobiedzal nekonečnými otázkami.

— To všetko znie priam nepravdepodobne! Jedenásta planéta slnečnej sústavy! A obývaná bývalými Atlantíd'anmi, ktorí sú vo vývoji ďalej ako my! A... aké sú tie fantastické vynálezy, o ktorých ste vraveli pred chvíľou a ktoré by mohli spôsobiť prevratné zmeny a zlepšiť život na Zemi?

— Ťažko ich spočítať, pán riaditeľ! Je to predovšetkým prevratný prostriedok, ktorý by konečne vyriešil dopravné problémy!

— Čože? Čo to vravíte?

Pán Hoslin vstal, zbledol — a Lionel si len vtedy uvedomil, ako trestuhodne sa preriekol. Vzápätí sa mu v pamäti vybavili slová alt'anského radcu: „Spojiť sa s prezidentom Zjednoteného sveta Edwardom Snowlym...”

Samozrejme! Aký bol naivný! Vyriešiť problém dopravy! Vari to bol skutočný cieľ riaditeľa Spoločnosti? Situácia sa teraz Lionelovi ukázala v pravom svetle: skutočným cieľom pána Hoslina bolo zachovať jeho masovú výrobu individuálnych strojov, lebo z ich predaja mu plynuli veľké zisky, jednoducho zlepšovať modely, aby rýchlo vyšli z módy výrobky z predchádzajúcich rokov, aby sa ľuďom predávali rýchlejšie, bezpečnejšie a pohodlnejšie vozidlá! Vynález transmatu bol pre pána Hoslina pohromou, a navyše patent naň nepatril jemu. Keby každá rodina a každý podnik vlastnil svoj transmat, stroje SMED by sa čoskoro stali zbytočné... To by znamenalo riaditeľov krach...

Lionel cítil, ako ho zvierajú dve silné ruky. Hlas priam reval:

— Lionel Kancel, odpovedzte mi: o akom vynáleze to hovoríte, čo má vyriešiť problémy dopravy?

Lio sa vymanil zo zovretia:

— Prepáčte, ale o tomto probléme môžem hovoriť len priamo s prezidentom Snowlym.

— Hm? Čo to má znamenať?

Riaditeľ dychčal ako uštvané zviera, potom lapil dych; sánka sa mu sťažka vysunula dopredu a na tvári mal taký výraz, aký Lio uňho ešte nevidel. Na masťom čele sa perlili veľké kvapky potu. Silene sa usmial a spýtal sa už pokojnejšie:

— No tak, Lionel, vy mi nedôverujete? O čo vlastne ide?

— Zbytočne naliehate. Je mi ľúto, pán riaditeľ, — uzavrel stroho Lionel.

— Zem vie o mojom návrate, a len čo budem v Prezídiu...

— S tým nepočítaj!

Značná telesná váha nebránila riaditeľovi SMED, aby sa nevrhol k obrneným dverám... za ktorými stáli dve telesné strážne atletických postáv.

— Chopte sa ho! Injekciu pentonalu, rýchlo! A prekutajte Lumi-1, ako sa len dá!

Lio sa nezmohol ani na jeden pohyb; akoby bol prikovaný k zemi... a potom nič.

Čo sa stalo? Lionel sa poľahky dovtípil, čo nasledovalo: najprv ho pravdepodobne podrobili dôkladnému výsluchu, a potom už pán Hoslin vedel o všetkých podrobnostiach jeho expedície na Alti, pričom sa predovšetkým oboznámil s nebezpečenstvom, čo by pre Spoločnosť vyplynulo zo všeobecného zaužívania transmatu. Lionel odpovedal na otázky v podvedomí a nemohol z pravdy nič zatajiť.

— Vy dvaja pôjdete s Lumi-1 a zostanete na obežnej dráhe niekoľko kilometrov od relé.

— Áno, pán riaditeľ!

— Vezmite so sebou tohl'a.

Pán Hoslin vytiahol z trezoru starostlivo zabalený balíček.

Keby dvaja nohsledi riaditeľa SMED boli vedeli, že ten na pohľad nevinný balíček je silná časovaná bomba, dozaista by neboli poslúchli.

„Je to veľmi nebezpečné... Okrem mňa nikto iný nesmie vedieť, že ten prekliaty pilot objavil neznámu planétu. Načo som len upovedomoval Zem o návrate Lumi-1 a o privítaní Lionela Kancela; teraz som mohol odpratať s tým korábom jeho, a nie dvoch svojich pomocníkov... Ale čože...!“

Zháčil sa:

„Prenášač hmoty... A čo keby som si ho nechal pre vlastnú potrebu...? Nie. Aj jediný exemplár by bol priveľmi nebezpečný. Bude lepšie, ak sa ten vynález navždy zničí.“

Na obrazovke radaru sa objavil prerušovaný záblesk.

„V poriadku. Lumi-1 je zničený. Čistá práca. Ešte mi zostáva niekoľko minút na vyhútanie spôsobu, ako zabrániť pilotovi, aby nám uškodil... a pritom ho nezlikvidovať...“

Optický telefón v kabíne dlho zvonil, pokým sa na obrazovke objavila tvár samého prezidenta Snowlyho.

— Haló? Hoslin? Si tam? Čo sa stalo? Zachytili sme výbuch v zóne tvojej súkromnej družice.

— Je to pravda, Edward, — povedal riaditeľ Spoločnosti.

Obaja boli v rovnakom veku a spájala ich spoločná minulosť na školách zrýchleného intelektuálneho rozvoja a medzinárodného riadenia. Náhoda chcela, aby obaja pracovali na najexponovanejších miestach Zjednoteného sveta.

Prezident si ihneď všimol zronenú tvár bývalého spolužiaka.

— Hrozná udalosť... neuveriteľné nebezpečenstvo... Edward, Zemi hrozí

nebezpečenstvo!

— Čo to táraš?... Hovor zrozumiteľnejšie! Čo to bolo za výbuch?

— Lionel Kancel zničil Lumi-1, našu jediná nádej na cestu k hviezdám. Objavil vyvinutú civilizáciu na Alfe Kentaura. Chcel som vedieť o tom viac. Hneď som sa dovätípil, že má niečo za lubom. Bol taký sebavedomý, nevraživý, povýšenecký... Dopálilo ma to. Vrhol sa na mňa, pobili sme sa. Podrobil som ho skúške sérom pravdy. Hotová katastrofa, Edward! Kentaurčania sa spojili s mojím pilotom; jeho úlohou je vo vhodnej chvíli sabotovať všetky strategické body, aby sa mohli zmocniť Zeme. Viac som z neho nedostal. Ten mládenec znamená veľké nebezpečenstvo pre svetový mier. Teraz sa už na Alfu Kentaura nedostaneme, Lumi-1 je zničený. Žiadam ťa o pomoc. Pošli mi špeciálnu bezpečnostnú brigádu, nech si vezme na starosť zatknutého.

— Skoro si sa s tým vysporiadal, — povedal pokojne, ale dosť nedôverčivo Snowly. — Vieš takisto dobre ako ja, že pentonal sa podľa zákona neuznáva. Aj jeho používanie je zakázané.

„Našťastie!“ myslel si riaditeľ SMED, „inak by sa súdy dozvedeli pravdu.“

— Ide však o osud Zeme, — pokračoval nahlas. — Ten človek musí zostať vo väzení. Treba ho postaviť pred súd a odsúdiť. Čo je však horšie, že bude zaiste zapierať. Len vďaka ľsti sa mi podarilo zistiť, že skrýva hrozné tajomstvo.

— Upokoj sa, — povedal Snowly. — Tvoj pilot pôjde pred súd. Pred spravodlivý súd. A ak je vinný, nijako to neodtají. Na to máme neomylnú metódu...

— Akú?

— Vieš to rovnako dobre ako ja, Hoslin, je to onírium.

Tretia časť
PRENÁŠAČ HMOTY

1. KAPITOLA

V najvzdialenejšom múre jeho cely, pri ktorom stál jediný stolík, sa otvorilo okno a z neho sa oproti stoličke vysunulo pariace sa jedlo.

Amplión zaškrečal:

— Váš obed. Večera sa podáva o devätnástej hodine, raňajky o siedmej, hodinu po budíčku. Okrem tlmeného nočného svetla sa o dvadsiatej druhej hodine vypínajú všetky svetlá. Žiadame vás, aby ste dbali na pokyny, ktoré dostanete, čím uľahčíte prácu strážnikov. Privolávací gombík stlačte len v krajne nevyhnutnom prípade. Veríme, že vaše dočasné uväznenie sa skoro skončí.

Lionel si sadol k stolu a začal jesť.

„Ten zradca Hoslin mi musel nadávkovať drogu veľmi dômyselne, keď si teraz nie a nie spomenúť, čo sa odohralo po tom, ako som priletel na jeho satelit,“ hútal stále Lio. „A predsa to nie je ťažké uhádnuť: keď sme pristáli na Zemi, bezpečnostná brigáda ma previezla do justičného paláca, kde za niekoľko hodín šikovne zostavili priebeh mojej skúšky v oníriu!“

Lio sa trpkou usmial:

„A keď si ešte pomyslím, že druhú úlohu dali tomu, čo ma obžalúva a čo sa pre potreby svojej osoby premenil na ministerského predsedu! To skôr jeho by mali preveriť oníriom!“

Pozeral sa po úzkych stenách cely, a keď dojedol, položil podnos doprostred stola. Okno sa opäť samočinne otvorilo a zvyšky Lionelovho jedla poputovali zložitými tunelmi späť do väzenskej kuchyne.

„Ale čo si tu môžem počať?“ vravel si v duchu. „Ani dočasní väzni, ako som ja, nemajú nijakú moc a nemôžu nikoho obvinieť. Zostáva mi len čakať do procesu, ktorý má byť za necelý mesiac. Onírium však poskytlo jasný dôkaz mojej viny, takže dôkazy o mojej nevine budem môcť poskytnúť už len v mesačných väzeniach, v doživotnom vyhnanstve.“

Zlostne tresol päťou po stole:

„Doparoma! Ako som len mohol podpísať ten dokument?“

Zaboril hlavu do dlaní a v duchu si premietol celý film svojho umelého sna.

„Už to mám!“ zvolal. „Podali mi drogu ešte raz! Tesne predtým, ako som sa podpísal, pocítil som jasne pichnutie na ľavom predlaktí. Čiže v tej chvíli mi dali skutočnú injekciu.“

Bolo to celkom logické, a predsa Lio zapochyboval:

„Ale ako by sa to mohlo stať...? V sále boli desiatky ľudí a upierali na mňa oči. Keby mi boli dali injekciu, to by každý videl! Ostatne, len čo sa pokus začne, podľa zákona nikto sa nesmie dotknúť obvineného, aby nedošlo k poruchám vo sne. Navyše obe predlaktia som mal spútané popruhmi. Iba ak...“

Lio vstal, zmietajúc sa v pochybnostiach:

„Ale... to je nepravdepodobné. Akými cestičkami by to riaditeľ Spoločnosti bol dokázal? Pravdaže, táto možnosť by všetko vysvetlila... Keďže onírium dokáže ovládnuť pamäť i pohyby obvineného a vedci môžu vytvoriť určité onirické prostredie, ktoré je presvedčivejšie ako to prirodzené, nie je až také nelogické, že pomocou relé — zapojeného potajomky a istotne nie bez vedomia pána Hoslina — na niekoľko sekúnd utlmil činnosť horného laloku môjho malého mozgu... a zatiaľ nejaký štatista účinkoval miesto mňa, a ja som sa nemohol ani hnúť... Zostáva mi len toto riešenie, musím teda čakať až do procesu a premietania záznamu môjho sna, aby sa ukázalo, či mám pravdu. A to ešte bude treba presvedčiť porotcov, čo je práve dosť ťažké, pretože obrazový záznam podáva len informáciu o viditeľných dejoch a v nijakom prípade nemôže dokázať vnútorné zásahy do mojej mozgovej kôry a do malého mozgu.“

Lio bez vôle urobil niekoľko krokov po uzavretej miestnosti. Umývací kút. Posteľ. Stôl. Stolička. Štyri holé steny... Lio si nerobil nijaké ilúzie: bolo vylúčené dostať sa z väzenia, v ktorom platili neúprosné predpisy. Okrem jednej miestnosti navyiac ani na Mesiaci nebude mať väčšiu slobodu, ale tam väzni majú aspoň bohatšiu stravu, viac odpočinku a rozptýlenia, lebo sa od nich vyžaduje viac práce; veď postaviť jedenástu obrovskú kupolu, do ktorej v roku 2314 majú umiestniť nové hlavné mesto Mesiaca, nie je maličkosť... Môžbyť pridelia Lionela k dopravnej službe, pretože jeho bývalé povolanie...

„Veď tu hovorím do sveta!“ zvolal zlostne. „Nesmiem dopustiť, aby ma odsúdili a previezli na Mesiac!“

Ako odpoveď na jeho úvahy sa obrnené dvere zrazu otvorili a v nich sa objavil neznámy strážnik. Pokynul Liovi, aby vyšiel z cely.

— Čo sa robí?

— Čas odpočinku. Čo si vyberiete?

— Vybrať si? A čo si tu môžem vybrať?

— Ph! — odvrkol strážnik, — či ja viem? Veď máte na výber zo desiat možností: šport v telocvični, záujmovú dielňu, sálu spoločenských hier, amfiteáter s trojrozmernou televíziou...

— Nech to bude teda televízia, — zahundral Lionel.

Strava sa podávala každému zvlášť, takže hodinový odpočinok bol za celý deň jedinou príležitosťou väzňov byť spolu; ale Liovi nebolo do reči so susedmi, usiloval sa sústrediť všetku svoju pozornosť na televízne spravodajstvo.

Vtom ho myklo: v strede obrazovky sa objavil plastický obraz riaditeľa SMED. Hlas komentátora vravel:

— Práve sme sa dozvedeli, že vybuchli dielne Vesmírneho centra kozmického výskumu. Pán Hoslin, čo si myslíte o explózii, ktorá zničila takmer celú vašu továreň?

Riaditeľova tvár vyzerala vážne. Odmeraným hlasom odvetil:

— Boli uskutočnené všetky bezpečnostné opatrenia. Preto ani nemusím čakať na výsledky vyšetrovania a môžem potvrdiť, že išlo o zločin. Úplne boli zničené práve tie dielne, v ktorých boli všetky výrobné nákresy Lumi-1. O niekoľko mesiacov mohol byť hotový ďalší stroj. Takto však sabotáž oddiali zostrojenie Lumi-2 najmenej o dva roky. Osobne som presvedčený, že náš pilot Lionel Kancel sa nejakým spôsobom, ktorý zatiaľ ešte neviem vysvetliť, spojil buď s bytosťami z vesmíru, alebo s pozemšťanmi, ktorí majú tento úklad na svedomí.

— To je predsa lož! — zakričal Lionel na celú sálu. — Práve ja som sa stal obeťou úkladov!

Všetky pohľady sa upreli na neho a tu i tam sa ozvali posmešné hlasy:

— Nenamáhaj sa!

— Len pomaly, bratku, a čo onírium?

— Čo tak kričíš? Ešte ti uveríme! Strážnik ho donútil, aby si sadol:

— Nehnevaj sa, starký, ale ak to urobíš ešte raz, nabudúce ťa nechám v cele.

— Ticho tam! — ozývali sa väzni.

— Najhoršie na tom je, — pokračoval Hoslin v plastickom televízore, — že nám to definitívne preťalo cestu ku hviezdám; nebyť toho, nadviazali by sme spojenie s tými bojachtivými Kentaurčanmi. Počet ľudí schopných zostrojiť ďalší transfotónový stroj je obmedzený. Dúfam len, že medzi nimi nie sú páchatelia dnešného výbuchu...

„Podliak!“ zahromžil Lionel pomedzi zuby. Teraz obviní aj Erica, aby mu znemožnil vyvinúť nový Lumi! Alebo ho radšej dá jednoducho odpraviť tými istými metódami...”

Lio vstal a podišiel k strážnikovi.

— Nemôžem sa z väzenia spojiť s priateľom?

— Ľutujem. Vo vašom prípade sme dostali veľmi prísne pokyny.

— Akože? To mám čakať, kým ma niekto nepríde pozrieť?

— Nie. Do procesu nesmiete nadviazať styk s nikým zvonku, — upresnil strážnik.

Po tejto správe Lio zostal ako omráčený. No netrvalo dlho a bol mu jasný zmysel toho opatrenia: keby mal styk s domnelými „spoluvinníkmi“, pomocou kódu by mohol Kentaurčanom uľahčiť obsadenie Zeme! Smiešne dohady! Ako mohli súdy prehltnúť také neotesané obvinenia riaditeľa Spoločnosti?

— Môžete ma odviesť nazad do cely? — spýtal sa nakoniec zunovane. Tam sa mu bude lepšie premýšľať ako v hlučnom prostredí amfiteátra. Keď Lio, bok po boku so strážnikom, prechádzal po chodbe, všimol si záujmovú dielňu, v ktorej sa väzni s poskromným nadšením venovali vyrezávaniu dreva.

Lio div nevykrikol: riešenie. Ako je to možné, že na to nepomyslel skôr?

Pred celou požiadal rozhodným hlasom:

— Musím sa ihneď rozprávať s riaditeľom väznice. Mám preňho dôležité správy.

— Chod'te do cely. Pozriem sa, čo sa dá robiť.

V cele začal Lionel horúčkovo kresliť akési schémy. Práve zostavoval zoznam materiálu, keď ho vyrušil amplión:

— Lionel Kancel. Vašej žiadosti sa vyhovuje. Hovorte.

— Ja... Kedy by som sa mohol rozprávať s riaditeľom?

— To som ja, — povedal vyrovnaný a istý hlas. — Môžete spokojne hovoriť, pán Kancel. Náš rozhovor je súkromný. Ste napojený priamo na moju pracovňu. Z bezpečnostných dôvodov sa s väzňami priamo nestýkam.

— Kde mám záruku, že ste naozaj riaditeľom väznice? Neviditeľný partner sa ticho zasmial:

— Kto by sa podľa vás mal vo väzení rozprávať s väzňom, ako ste vy?

— Mám svoje dôvody, aby som ničomu nedôveroval, — povedal Lionel.

— V tom prípade dôvody našej nedôvery voči vám sú ešte vážnejšie. Nedávna sabotáž v dielňach SMED veru neposlúži dokazovaniu vašej nevin... Čo si vlastne želáte?

Lio sa nadýchol:

— Pán riaditeľ, viem, že by som sa daromne dovoľával svojej nevin. Všetky fakty svedčia proti mne...

— Zlý začiatok, — poznamenal stroho riaditeľ. — Deväť väzňov z desiatich žiada rozhovor so mnou a presviedča ma o svojej nevine, atď. Ak je to aj váš úmysel...

— Nie! — zaprotestoval Lionel. — Naopak, chcem vám dokázať svoje dobré úmysly: aby som vás presvedčil, že s výbuchom vo Vesmírnom centre nemám nič spoločné, som ochotný zostrojiť fotónový motor.

Mlčanie.

— Kedy?

— Hneď. Prípadne vo svojom voľnom čase, večer, v záujmových dielňach.

— To nejde. Nie sme továreň...

— Viem. Kostra Lumi-1 sa môže vyrobiť v ktoromkoľvek podniku. Najcitlivejšie je zostavenie vnútorného zariadenia motora. Viem, že v SMED sú technici, čo by sa ihneď dali do práce. Čo by sa vám mohlo stať, keby ste mi tu dovolili pokračovať vo výskumoch z oblasti, na ktorú som sa špecializoval?

— Čo? To predsa znamená, že by sa k vám dostávali nebezpečné alebo výbušné materiály. Netúžim byť svedkom, ako ústredné väzenie vyletí do povetria.

— Predpokladám, že prísne kontrolujete všetky výrobky, ktoré poskytujete väzňom. Keby bolo medzi nimi niečo nebezpečné, vedeli by ste to.

Opäť ticho.

„Váha,“ myslel si Lio. „Táto ponuka však hovorí v môj prospech. A aké by boli riaditeľove zásluhy, keby sa mi podarilo zostaviť základné časti fotónového motora!“

Spojenie bolo dokonalé. Po chvíli Lionel počul tiché vzdychnutie, ktoré veľa napovedalo o úporných úvahách riaditeľa väznice.

Šušťanie papierov... A nakoniec ústupčivý, ale rozhodný hlas:

— Čo presne potrebujete?

2. KAPITOLA

— Výborne! — zvolal veselo riaditeľ väznice. — Lionel Kancel sa správa výborne!

Na obrazovke optického telefónu Hoslinova tvár vystrúhala rozpačitý

úsmev.

— Ale aj tak ho držte pod dohľadom, — povedal Hoslin. — To chlapčisko je neuveriteľne pokrytecké!

— Celkom možné. Ale napriek tomu som presvedčený, že to, čím je teraz vo väzení zaujatý, aj vás nanajvýš zaujme a prispeje k tomu, aby ste uverili, že o jeho dobrých úmysloch nemožno pochybovať.

— Čo robí? — spýtal sa Hoslin znepokojene.

— Zostavuje v našich dielňach kozmický motor Lumi-1.

— Čože?

Riaditeľ SMED vstal a prudko očervenel.

— Čo to vravíte? To nie je možné!

— Chcel som vás prekvapiť. Domnieva sa, že nájde základné časti...

— V tom mu treba zabrániť!

Riaditeľ väznice sa naňho zadivene pozrel.

— Prečo? Myslel som, že strata všetkých vašich plánov sa vás hlboko dotkla. Veď ak tvrdíte, že uplynú dlhé mesiace, kým vaši technici vyrobia nový prototyp... Ak sa tomu mládencovi podarí...

— Ostatne, to nedokáže! — vyhrkol Hoslin bez seba. — Lionel Kancel vám nastavil pascu! O fotónových motoroch prakticky nič nevie a pri práci sa nezaobíde bez špeciálnych nástrojov.

— No... Už sme mu dodali výrobky zvonku, — priznal sa riaditeľ väznice už menej isto.

— Ako? A kedy?

— Pred týždňom. Ale nič nebezpečné! Domnieval som sa, že tým urobím... Už asi desať dní pracuje v záujmovej dielni. Povolil som mu viac hodín denne. Myslíte, že by som mal...?

— Idem k vám í Vezmem si osobný helicob a o desať minút som tam.

Lionel opatrne spojil dve prvé tuby. Srdce mu bilo ako zvon. V dielni bola väčšina väzňov, pozerali, ako si bývalý kozmonaut počína.

Zo skupiny strážnikov, čo sedeli na stoličkách pozdĺž stien a debatovali, vystúpil Sergio a zamieril k Liovi.

— Som zvedavý, — povedal, — načo sú tie dýzy.

— Hm... To je dosť zložité.

— A prečo ich takto spájate?

Lionel neodpovedal. Bol zaujatý zostavovaním čudného rovnobežnostenu.

— Naozaj mi neprezradíte, načo sú tie posuvné nite?

„Lina a Lionel,“ hundral si mládenec. „129145... Nie. Najprv čakacie zariadenie. Len aby linka bola voľná... ak to bude fungovať!“

Sergio podišiel k stroju a dotkol sa prstom túb.

— Lionel, pozor. Zdá sa mi, že...

V pozadí miestnosti sa odsunuli obrnené dvere a dvaja muži vtrhli dnu.

— Hoslin! — zvolal Lio.

Všetky zraky sa obrátili k prichádzajúcim a Sergio vykročil k riaditeľovi väznice. Lionel chvatne nastavil obe posuvné nite a stlačil gombík.

— Čo je to?

Všetci prítomní ako obarení sledovali sústavu túb, ktorá sa premenila na ružovkastý rovnobežnosten.

Vnútro prenášača hmoty sa definitívne izolovalo od ostatného prostredia a Lio stlačil druhý gombík.

— Poručeno osudu!

Väzenskou dielňou sa rozliehali výkriky ohúrenia: lúče transmatu sa stratili a vnútro rovnobežnostenu zostalo prázdne.

3. KAPITOLA

— Lina! Eric! To nie je možné!

— Lio! Myslel si na to! Podarilo sa ti to! Ja som to vedela! Linina tvár pod dokonalým účesom zružovela od vzrušenia. Lionel vystúpil z transmatu a objal dievčinu. Čosi vyjachtal. Hrdlo sa mu zovrelo, nevedel si to vysvetliť.

— Kde to sme? Ako ste sa sem dostali? Ja... Myslel som si, že som na Alti...

Eric objal priateľa.

— Sme u mňa, — povedal Eric. — V mojej vilke neďaleko Paríža. Lionel zaklipkal očami: bol vo veľkej obývacej hale, v ktorej bol inštalovaný transmat. Práve vďaka tomuto prístroju si hneď neuvedomil, že je v Ericovom obydľí. Okrem toho Lio skôr očakával, že jeho pokus stroskotá alebo že sa dostane priamo na Alti, ako tento skok na neďaleké predmestie.

— Ale ako to, že je tu aj Lina?

Altanka mala na sebe svetlú meňavú tógu. Od svojho príchodu na Zem pravdepodobne ešte nebola vonku.

— Všetko ti vysvetlím, — povedala. — Sadni si.

„Nie,“ vravel si Lio, „tentoraz to nie je sen. Som zachránený, som v bezpečí... mimo väzenia, tam nevedia obsluhovať transmat, nenájdú ma...“

Lina uprene hľadela na svojho priateľa a žiarila radosťou. Lionel jej úsmev vrátil.

Eric sa chvíľu zdržal vo vedľajšej miestnosti a onedlho priniesol občerstvujúce nápoje.

Naveľa sa Lionel zvalil do kresla.

— Počuj, starký, nemáš nejaký slušnejší oblek? Vidí sa mi, že tá vezenská uniforma mi veľmi nepristane.

— Najprv vypi tohľa. Potrebuješ to!

Lio si zhlboka vzdychol a nečakane sa rozosmial.

— Bol najvyšší čas! Keď si pomyslím, že som sfúkol rovno spod nosa Hoslina a riaditeľa väznice! Rád by som videl, ako sa teraz tvária! To je najmodernejší kúsok, aký som mohol vyviesť riaditeľovi Spoločnosti!

— Len sa nevystatuj, — povedal Eric pokojne. — V očiach obyvateľstva takáto zrada nijako nepomôže tvojmu prípadu! Je takmer isté, že Hoslin využije tvoje zázračné zmiznutie, aby dokázal svetu, že si sa spolčil s... s Kentaurčanmi...

— S Kentaurčanmi? Eric, predsa...

— Viem, — povedal a zasmial sa, — Lina mi všetko vysvetlila!

— Veríš jej?

— Že či! Pred necelou štvrt'hodinou sme boli ešte na Alti! Veľa nechýbalo, a nebol by si našiel nikoho doma!

— Na Alti?

— Áno, — odvetila Lina. — Ale nemala by som začať po poriadku?

— Počúvam ťa.

— Keď si sa vydal na Zem, všetci obyvatelia našej planéty hodinu po hodine sledovali tvoj let. Sprvu, keď sme sa dozvedeli o výbuchu a o tvojom zatknutí, nevedeli sme, čo si máme myslieť. Rada Alti nám čoskoro vysvetlila vážnosť situácie, bola presvedčená, že riaditeľ SMED ťa zdržal, dal zničiť Lumi-1 a rozšíril, že si sa spolčil s vymyslenými Kentaurčanmi, aby ti znemožnil odhaliť pred svetom existenciu mierumilovnej civilizácie, ktorá je blízka civilizácii Zeme — a to všetko len preto, že prijatie transmatu na vašej planéte by ho neodvratne zruinovalo. Ale bolo treba niečo urobiť, keď pre nič iné, tak už len preto, aby si sa dostal spod ťarchy obžaloby, ktorú na teba uvalili. Nieкто sa musel vydať na Zem a podniknúť všetko, aby tvoja nevina bola jasná. Tento Alt'an sa však nesmel prezradiť, lebo obyvatelia tvojej planéty sa nezdajú byť zvlášť naklonení

vesmírčanom.

— A ten Alt'an?

— To som ja, — povedala Lina. — Keď som sa pozerala na tvoj odlet, našla som pod pohovkou list. Vypadol ti z kombinézy a bol adresovaný Ericovi Forlanovi, tvojmu najlepšiemu priateľovi.

— Správne, — priznal Lio. — Bola na ňom aj jeho adresa.

— Práve ona mi pomohla nadviazať tajný kontakt s dôveryhodnou osobou. Pomocou transmatu, ktorý mi umožňoval byť v neustálom spojení s Alti, som sa vydala na Zem a pristála som na nej o necelú hodinu na neobývanom mieste. Po prvý raz som sa dotkla rodnej Zeme mojich predkov. Vďaka tomu, že dokonale poznám francúzštinu a francúzske mravy, nikto si ma nevšimol. Pre istotu som si obliekla divadelný kostým, čiže klasický komplet, takže som vyzerala ako normálna pozemšťanka. Vesmírny stroj som ukryla na kraji lesa, vyšla som na diaľkovú cestu a stopovala som. Vďaka adrese na liste som o hodinu bola u Erica a všetko som mu rozpovedala.

— V rozhlase hovorili len o tebe, — ozval sa Lionelov priateľ. — Môžeš si myslieť, že som skôr uveril Lininmu rozprávaniu ako Hoslinovým verziám. Stačilo, aby mi predviedla transmat, čo priviezla so sebou... navyše to bol dôkaz, že náš pán riaditeľ zosnoval fantastickú kombináciu, aby ti pomohol stráviť zvyšok života vo väzeniach na Mesiaci. Spadol by mu kameň zo srdca, lebo keby sa ten skvelý vynález rozšíril, bol by zo dňa na deň na mizine. Ešte v ten deň, ako si priletel na Zem, plastická televízia navečer oznámila, že na druhý deň ťa podrobia skúške oníriom. Zdalo sa, že tu už nič nezmôže. Nepochybovali sme, že Hoslin nájde spôsob, ako sfalšovať onírium, aby s konečnou platnosťou dokázal, že si vinný. Museli sme skúsiť niečo chytrejšie, ako ho pretromfnúť...

— Viem... — povedal Lionel. — Upozorniť ma, aké nebezpečenstvo mi hrozí. Varovať ma, že som v oníriu. Nedovoliť, aby som urobil dáku hlúposť! Ale ako sa vám podarilo zapojiť Linu do môjho sna? Ved' nebola súčasťou pôvodného sna vytvoreného v oníriu!

— Nie. Preto bolo treba vyrobiť tu, v podzemí, za necelých tridsať hodín druhé, núdzové onírium s jednou úlohou: jednoduché zariadenie, ktoré by sa zapojilo na Linu a umožnilo jej votrieť sa do tvojho sna. Stačilo nastaviť naše onírium na rovnakú frekvenciu, akú malo onírium v justičnom paláci.

— Ale ako ste za taký krátky čas dokázali zostrojiť také zariadenie, a k tomu ešte pre jednu osobu?

Eric ukázal na transmat v pozadí miestnosti.

— Prekonali sme viac ráz cestu zo Zeme na Alti, kde nám vynikajúci technici poskytli všetko potrebné. Žiaľ, naše pokusy vyšli naprázdno! Naše impulzy na diaľku, silnejšie ako podnety skutočného oníria, ťa podľa našich predstáv priviedli k zostavenému obrazu Liny mimo mesta. Tam sme prevzali kontrolu nad oníriom a Lina prenikla do tvojho sna, aj keď frekvenčný posun zavše zapríčinil prekrytie obrazov.

— Správne.

— Nám to veľmi neprekážalo, lebo táto anomália ti mohla nasadiť chrobáka do hlavy. Žiaľ, štátni technici čoskoro prišli na to, že ich rekonštrukciu ruší cudzie napojené zariadenie. Vo chvíli, keď Lina vstupovala do styku s tebou, vypojili onírium.

— A upadol som do bezvedomia.

— Nanešťastie pozmenili frekvenciu tak, že si sa prebudil v helicobe. Trvalo nám hodnú chvíľu, kým sme chytili novú vlnovú dĺžku. Objavili nás. Ak sme ťa chceli varovať, museli sme sa vzdať opatrnej taktiky. Bolo treba jednať rozhodne, ísť jednoducho za tebou do tvojej pracovne. To je vysvetlenie, prečo sa Lina, akoby zavesená vo vzduchu, objavila znova. Rušením sa technikom podarilo zabrániť, aby Lina zasiahla tvoje zvukové zóny. Preto si pomáhala mimikou. Zato jej fyzická podoba, dokonale napodobená v tvojom sne, bola dôkazom, že všetko ostatné sú iba bábkys.

Eric unavene mávol rukou:

— Otrocká práca, a predsa nepriniesla svoje ovocie, lebo ti neznemožnila podpísať tú nezmyselnú zmluvu.

— To je pravda, — pripustil Lionel. — Je tu však menšia nejasnosť, dúfam, že ju na svojom procese vysvetlím a zároveň dokážem vinu riaditeľa SMED.

— Na tvojom procese? — začudovala sa Lina. — To nemyslíš vážne! Teraz, keď si voľný...

— Mám odísť na Alti? Opustiť navždy Zem ako vyhnanec a pripustiť pred celým svetom, že som vinný? A nechať všetkých v klamlivom presvedčení, že Kentaurčania raz prepadnú zemeguľu? Nikdy! A Hoslin bude beztrestne pokračovať vo svojich obchodoch s individuálnymi vozidlami! A Zem nebude vedieť, že iná planéta by rada spolupracovala a nadviazala styk s vlast'ou, ktorú musela opustiť pred tisíckami rokov. A nikto nebude vedieť o transmáte, ktorý by navždy vyriešil problémy dopravy.

— To stačí! — vyhrkol Eric. — Očakával som túto odpoveď. Ale dúfam, že si uvedomuješ, že ty tu nič nezmôžeš...

— Ale žiaľ, urobili okolo mňa priveľa hluku! Ak odtiaľto vytiahnem päty, do piatich minút je po mojej slobode... Eric, budeš sa musieť presťahovať a pod iným menom najat' dom, kde by sme mohli postaviť tento transmat.

— Presťahovať transmat? Prečo?

— Tvoj optický telefón už istotne kontrolujú. Tvoj dom bude prvý, kde urobia prehliadku. Som presvedčený, že bezpečnostné brigády s robotmi-policajtni sú do večera v tvojej vile. Do večera musia zmiznúť všetky stopy druhého oníria.

— Máš pravdu. — pripustil Eric. — Ale čo ti tu zostáva? Len skrývať sa. Eric sa na chvíľu odmlčal, potom potichu doložil:

— Pokiaľ ide o mňa, mám ešte voľné ruky. Viete čo? Stavíme všetko na jednu kartu...

4. KAPITOLA

Dve spojené veže Prezídia.

V jednej z nich, na samom vrchu, sa nachádzala pracovňa prezidenta Edwarda Snowlyho, trochu ťažkopádneho Anglosasa. Zdalo sa, že sa zmieta v prudkom vnútornom boji:

— Haló, áno... Dobrý deň, starký... Dôležitý hovor? Ale to je vaša práca, pán prvý tajomník! Práve mám na linke ministra dopravy a zástupcu vedeckej kolónie na Venuši. Vari nechcete, aby som viedol naraz tri hovory...? Čo?

Podlhovastá prezidentova tvár sa ešte viac pretiahla od údivu.

— Ach tak! — povedal nakoniec. — Nech počká!

O niekoľko minút Edward Snowly skončil posledný hovor a stlačil kláves.

— Dobrý deň, pane. Vraj máte pre mňa dôležitú a neodkladnú správu.

— Je to pre mňa veľká česť, pán prezident. Volám sa Eric Forlan.

— Viem, — povedal Snowly a usmial sa. — A ste jeden z najchýrnejších technikov SMED. A chcete mi niečo povedať o vašom priateľovi Lionelovi Kancelovi, ktorý včera večer ušiel. Počúvam vás.

— Nuž... — začal Eric váhavo. — Chcel by som vás požiadať o rozhovor medzi štyrmi očami. Závisí od toho svetový mier.

Prezident sa nedôverčivo poškrabal po čele.

— Prečo by sa ten rozhovor nemohol uskutočniť hneď?

Ericova tvár sa rozjasnila vďačnosťou.

— To je skvelé, pán prezident! Kedy môžem prísť?

Snowly sa úsečne, nie však zlomyselné zasmial:

— Nerozumeli ste. Chcel som povedať hneď, po linke optického telefónu. Eric vzdychol:

— To sa nedá. Chcem vám predložiť jasné dôkazy o Lionelovej nevine.

— Ukážte ich pri procese!

— Tie dôkazy majú svetoborný význam. Čiže týkajú sa aj vás. A žiadajú si neodkladné riešenie. Prosím, aby ste mi láskavo venovali pozornosť, pán prezident, prosím vás úctivo, aby ste mi verili.

— Nuž, mladý muž, verte, že to by som veľmi rád! Ale vy ste priateľ zradcu Zeme — alebo aspoň človeka, ktorý sa doposiaľ za zradcu považuje. Prijmem vás osobne, a vy ma môžete zavraždiť nejakou skrytou zbraňou, potom, ako v oníriu zablokujete z Prezídia energetické zdroje celej planéty, aby ste umožnili Kentaurčanom ovládnuť ju.

— Ozaj, zabudol som ešte povedať, že... že budem musieť vziať so sebou dosť objemný balík.

Snowly sa dal do úprimného smiechu.

— No prosím! A vy chcete, aby som vás za takých podmienok prijal?

— Áno, pán prezident. Ostatne nič sa vám nemôže stať, to dobre viete. Vaša bezpečnostná služba dôkladne preskúma obsah môjho balíka. Okrem toho ma môžete prijať v miestnosti uzavretej pancierovým sklom a vonku môže byť pripravená vaša bezpečnostná brigáda.

— Správne. — vyhlásil Snowly. — A tak by som to aj urobil.

— Teda prijímate?

— Povedal som: urobil by som, a nie: urobím, mladý muž.

Nastalo ticho. Eric sa nadýchol.

— Pán prezident, usilujem sa o to len preto, že prípad Lionela Kancela má pre osud Zeme rozhodujúci význam. Všetko, z čoho ho obvinili, je lož. Ale pravda sa nesmie rozniešť. Ja... chcem vzniesť vážne obvinenie. Ak to urobím do telefónu, vystavím sa nebezpečenstvu smrti. Navyše to obvinenie by vyznelo ako neopodstatnené.

Zdalo sa, že Snowly premýšľa.

— Vážne obvinenie? To znamená, že podozrievate nejakú významnú osobu?

Eric neodpovedal.

— Táto vec ma veľmi zaujíma, — zahundral Snowly. — Ak vás prijmem,

tak len zo zvedavosti — chcem si overiť, či máte na mysli toho istého človeka ako ja.

S figliarskym úsmevom prezident zalistoval vo svojom záznamníku schôdzok:

— Zajtra ráno o pol desiatej.

— Počúvam vás, Eric Forlan. Hráť s vami otvorenú hru a môžem vás uistiť, že sme sami a že nás nepočúvajú nijaké nepovolane uši. Sami vidíte, že meter hrubá priečka z pancierového plastexu neznamena nijakú prekážku. Počujete ma dobre?

— Skvele, pán prezident, — odvetil Eric z druhej strany priehľadnej steny.

Bol v úzkej holej miestnosti a mal so sebou iba svoj balík. Snowly bol na druhej strane zdvojenej miestnosti tiež bez akéhokoľvek zariadenia.

— Upozorňujem vás, — pripomenul Ericovi, — že pri najmenšom podozrivom pohybe stlačím tento gombík: v priebehu sekundy vtrhne k vám bezpečnostná brigáda a okamžite vás zlikviduje.

— Viem.

Eric si zotrel z čela kvapku potu.

— Pán prezident, poznáte verziu, ktorú údajne potvrdilo onírium: Lionel Kancel bol mesiac vo vesmíre, vďaka Lumi-1 nadviazal styky s Alfou Kentaura a spolčil sa s jej obyvateľmi, aby im uľahčil obsadenie Zeme.

— Hm, hm... — pritakával Snowly.

— Teraz pripusťme, že Lumi-1 nebol dokonalý — ja to viem najlepšie, sám som robil konečné úpravy — a Lionel, namiesto toho, aby mieril ku hviezdám, z nepochopiteľných dôvodov preletel doteraz známe hranice našej slnečnej sústavy. Na jeho korábe sa vyskytla porucha, takže blúdil vesmírom, až ho pritiahla neznáma hviezda, umelý svet, na ktorom sa rozvíja skvelá a mierumilovná civilizácia. Predpokladajme ešte, že títo vesmírčania sú ochotní spolupracovať so Zemou a poskytnúť jej ideálny dopravný prostriedok, prostriedok celkom jednoduchý, praktický, čistý, ultra-rýchly, vhodný na všetky situácie, slovom nečakaný prostriedok, ktorým by sa naraz vyriešili všetky naše ťažkosti s prepravou ľudí a tovaru na Zemi. A ak sa Lionel Kancel vráti s takým strojom na Zem, kto asi je tým jediným človekom schopným urobiť všetko, aby sa ten všeliek zničil, schopný zničiť Lumi-1 a zosnovať najpodlejšie úklady, aby sa kozmonaut dostal do doživotného väzenia na Mesiaci?

Na prezidentových perách sa objavil zhovievavý úsmev.

— Veľmi zaujímavé... Pozorne vás sledujem... Zostáva však ešte vysvetliť, prečo Lionel Kancel v oníriu podpísal tú osudnú zmluvu, a predovšetkým ukázať mi ten nezvyčajný prístroj, ktorý by natoľko vyviedol z miery... Slovom, nazdávam sa, že máme na mysli tú istú osobu...

Eric sa usiloval ovládnuť chvejúce sa ruky a za priečkou z plastexu začal otvárať objemný balík a spájať tuby, vysvetľujúc prezidentovi každý pohyb.

— Ak Lionel podpísal tú zmluvu, urobil tak — hoci sa to nezdá — proti svojej vôli. Prejavy jeho vôle prekazil úkladným spôsobom človek, ktorého vinu chcem dokázať. Jeho meno a moc mu zaručujú na našej planéte taký vplyv, že všade má otvorené dvere, onírium nevynímajúc... Pán prezident, teraz istotne chápete, prečo som nástojil, aby ste ma prijali osobne. S takým tajomstvom sa možno zdôveriť len takej významnej osobnosti, ako ste vy. Bolo by dobre, keby sa táto záležitosť udržala v tajnosti až do Lionelovho procesu. Ste najpovolanejší posúdiť to...

— Najpovolanejší... — zopakoval Snowly. — Ak to možno tak povedať, — doložil s úsmevom.

— Spomínate proces, ale ako môže dôjsť k procesu, keď váš priateľ ušiel?

— Musí k nemu dôjsť, lebo Lionel nie je z tých, čo by utekali pred zodpovednosťou. Je ochotný všetko objasniť, ak sa dáte mojim pokusom presvedčiť, preto by som vás rád požiadal, aby ste ešte o niekoľko minút predĺžili náš rozhovor, lebo si musíme ešte ozrejmiť veľa vecí...

— Prosím. Viete, kde je Lionel Kancel?

Eric neodpovedal, len ešte skontroloval spoje transmatu, ktorého rovnobežnosten pokrýval takmer celú úzku miestnosť.

— Ste svedok, pán prezident, že tu nie je? Snowly sa hlasno rozosmial:

— Určite! Prezídium chráni niekoľko sto mužov, váš priateľ sa sem nemohol nijako dostať!

— O desať sekúnd bude deväť hodín a štyridsať minút. Som obyčajný technik, pán prezident, a nemám s čarodejníctvom nič spoločné. Pozerajte sa dobre dovnútra toho prístroja.

O tri sekundy sa rovnobežnosten zafarbil do ružova...

— Dočerta! — zvolal Snowly, keď sa za plastexovou stenou vynorila ďalšia osoba.

5. KAPITOLA

— Pán sudca žiada ticho, — oznámil z ampliónu jednotvárný hlas. Tisíce ľudí, ktorým sa pošťastilo dostať miesto v obrovskom amfiteátri justičného paláca, vzápätí zmĺkli.

Sudca vstal. Bol to ten istý chudý muž vo fialovej tóge, čo dal zatknúť Lionela.

— Pojednávanie je otvorené. — oznámil. — Dnes máme preskúmať prípad Lionela Kancela, mladého kozmonauta, ktorého riaditeľ SMED pán Hoslin obžaloval z velezrady voči Zemi. Tuhľa je zoznam obvinení vznesených proti nemu...

— Dovoľujem si protestovať, pán sudca, — povedal Lionelov obhajca, keď sa skončil dlhý výpočet. — Môj klient tu nie je prítomný a okolnosti jeho zmiznutia sú dostatočne podozrivé...

— Podozrivé? — vykrikol Hoslin a vstal za chrbtom prokurátora republiky. — Útek z väzenia pomocou diabolského prístroja je práve ďalším dôkazom jeho viny a sprisahania sa s vesmírčanmi!

— Ešte vám nebolo udelené slovo. — poznamenal sudca. — Neunáhľujte sa v uzáveroch. Nie sme v stredoveku a nesúdime bosoráctva. Ostatne, podľa informácií, ktoré som dostal, obžalovaný sa procesu zúčastní.

Medzi prítomnými nastal šum.

— Pán sudca, v tom prípade žiadam o odloženie pojednávania, — povedal Lionelov obhajca. — Mám právo rozprávať sa so svojím klientom...

— Správne. — odvetil sudca. — V každom prípade sa obžalovaný môže hájiť sám. Uvidíme, či si želá, aby sa jeho prípad prejednával dnes. Zatiaľ udelíme slovo obhajobe. Prvý svedok v prospech obžalovaného.

Obecenstvo uprelo zraky na mládenca, ktorý istým krokom vošiel do siene.

— Voláte sa Eric Forlan. Máte devätnásť rokov. Ste vedúcim technickej služby SMED v oddelení vesmírneho výskumu.

— Áno, pán sudca.

— Obžalovaný je váš priateľ. Čo môžete uviesť na jeho obranu? Eric si odkašlal a začal vyrovnaným a zreteľným hlasom:

— Môj priateľ Lionel Kancel sa stal obeťou úkladu. Lumi-1, na ktorého konštrukcii som sa podieľal, nebol dokonalý. Niekoľko hodín po štarte

tento koráb dostal poruchu a priam zázrakom sa mu podarilo pristáť na neznámej planéte vzdialenej 24 miliárd kilometrov od Zeme.

Vrava v sieni prehlušila rečníka. Amplióny márne vyžadovali ticho. Znalec astronómie vedľa sudcu vstal a uchopil mikrofón:

— To je neopodstatnené tvrdenie. Naše prostriedky detekcie hviezd by nám boli umožnili lokalizovať tú hypotetickú planétu.

— Nepochybné, — pokračoval Eric, — ale len v tom prípade, keby túto planétu pred zrakmi pozorovateľov zo Zeme jednostaj nezacláňal obrovský umelý satelit, ktorý ju z jednej strany dokonale skrýva pred našou zemeguľou a z druhej strany slúži ako kozmický reflektor — alebo slnko, ak tak chcete.

Sieňou sa rozliehali poznámky. Znalec zdvihol ruku a odvetil:

— Lumi-1 je zničený, preto, aspoň nateraz, si nemôžeme overiť na mieste vaše tvrdenia. Nazdávam sa však, že odbiehame od hlavného predmetu pojednávania. Kam vlastne mierite?!

— Istotne nie až na Alfu Kentaura. Chcem len predostrieť, že táto planéta je jedenástou planétou našej slnečnej sústavy a je obývaná bývalými pozemšťanmi pôvodom z Atlantídy, ktorí odišli z našej zemegule asi pred osemtisíc rokmi.

Medzi poslucháčstvom to zovrelo.

— Luhár!

— Táraj!

— Fantasta!

Znalec obdaril Erica skeptickým úsmevom, sadol si, adresujúc ešte obecenstvu:

— Predpokladám, že v tom prípade si obžalovaný dal tú prácu a priviezol nám aj ukážku tých nebeských tvorov!

Sieňou otriasol príval smiechu.

— Pravdaže, — odvetil pokojne Eric. — Tuhľa je tá ukážka.

Tisíce úst odrazu zmĺklo. Ohúrené obecenstvo pozeralo, ako sa k pódiu blíži dievčina v bielej tóge. Dav sa začal ohlášať zadiveným mrmlaním. Žalobca využil situáciu:

— Mladý muž, porota nenaletí na také primitívne prestrojenie! Viete dobre, že to v nijakom prípade nie je dôkaz!

— Veď ani som ešte neskončil, — pokračoval Eric. — To dievča, obyvateľka planéty Alti, prichádza zo znamenitej, inteligentnej a mierumilovnej civilizácie, ktorá tak pokročila vo vývoji, že jasne prekonáva terajšie možnosti Zeme. Môjho priateľa Lionela Kancela hneď

na začiatku zvlášť zaujal vynález, ktorý je u nich bežný a na Zemi by znamenal prevratnú zmenu v doprave. Volá sa prenášač hmoty.

Hoslin na lavici žalobu zbledol a nervózne sa prikvačil o talár jedného z advokátov.

Jeden zo znalcov posmešne prehodil:

— Prenášanie hmoty na diaľku je vylúčené! Yulsteinova teória predvádzaná minulý rok dokazuje ...

— Dovolíte? — prerušil ho Eric. — Akiste nebudete mať nič proti tomu, aby sme to predviedli. Lebo, rozumie sa, doniesol som na pojednávanie aj zariadenie, ktoré priviezla na Zem Alťanka Lina.

Kým Eric ľahostajne zostavoval stroj, obecnstvo prevrhovalo stoličky a sieňou sa rozliehal pekelný hurhaj. Naveľa mocný Hoslinov hlas prekričal celý ten zmätok:

— Pozor! To je pasca! Nedajte sa nachytať! To je nebezpečný experiment!

Obecnstvo mimovoľne vyprázdnilo prvé rady a bezpečnostná brigáda urobila okolo Liny a Erica tesnejší kruh.

— Začnite, — povedal pokojne sudca.

— Ale... pán sudca... — zahrnel Hoslin, — neviete, aké katastrofálne následky...

— Viem oveľa viac, ako si myslíte. Nech sa obecnstvo prizerá a porotcovia nech dávajú dobrý pozor.

Lina vytiahla z vrečka tógy miniatúrnu vysielacčku a niečo do nej potichu povedala. Vzápätí sa prázdny priestor transmatu premenil na obrovskú ružovú škatuľu. O sekundu sa jej steny rozptýlili a sieňou sa rozľahol výkrik všeobecného ohromenia. Z transmatu vystúpil Lionel Kancel a povedal:

— To bola prvá verejná skúška prenášača hmoty z planéty Alti. To je prevratný a jednoduchý vynález, ktorý odteraz nahradí nadmerné množstvo individuálnych dopravných prostriedkov zatarasujúcich zemeguľu. Žiaľ, tento prostriedok úplne ochromí najrozsiahlejšie priemyselné odvetvie, aké sa kedy na Zemi vyvinulo, a to výrobu dopravných prostriedkov. Toto je prenášač hmoty, ktorý podnietil riaditeľ SMED, aby proti mne zosnoval úklady. Aký bol jeho cieľ? Uväzniť ma a navždy znemožniť nadviazanie kontaktov s planétou Alti a jej obyvateľmi, ochotnými priateľsky spolupracovať s obyvateľstvom Zeme.

Riaditeľ Spoločnosti, v tvári celý červený, sedel bezvládne na stoličke, no ešte sa pozbieral a vstal:

— Boli ste svedkami najpodarenejšieho triku, ktorý doposiaľ nemá páru a ktorý vám predviedol najšikovnejší eskamotér! Obyčajný optický klam! — zvolal. — Vari sa porota nechá presvedčiť nejakým jarmočným fíglom?

— Okamih! — povedal Lionel. — Hocikto môže vyskúšať ten prístroj, ktorý dost' jasne dokáže moju nevinu a zároveň vinu pána Hoslina. Inak pre vašu informáciu uvediem, že pred štyrmi dňami sa pokus uskutočnil pred očami osoby, ktorej autoritu nemôže poprieť nikto z prítomných — ten človek zariadenie vyskúšal, overil si moje tvrdenie a prišiel svedčiť v môj prospech.

— Kto to je? — spytovali sa hlasy zo siene.

— Prezident Zjednoteného sveta Edward Snowly osobne.

Obecenstvo vybuchlo ďalším výkrikom úžasu a všetky pohľady sa opäť upreli k dverám. Lež do siene nevošiel Snowly, ale dôstojník bezpečnostnej brigády. S vážnou tvárou náhlivo pristúpil k sudcovi a niečo mu pošepol do ucha.

Znovu zavládol hurhaj, prítomní opäť dávali najavo svoje pochybnosti. Sudca zdvihol ruku a ihneď bolo ticho.

— Mám pre vás hroznú, ale, žiaľ, pravdivú správu: pred necelou polhodinou zavraždili v budove Prezídia prezidenta Zjednoteného sveta Edwarda Snowlyho...

6. KAPITOLA

Neozval sa nijaký výkrik, nikto ani nemukol; nastalo mrazivé, skl'učujúce ticho a nehybný dav divákov uprene sledoval pódium súdu, na ktorom ustrnuli všetci prísediaci.

Lionel prvý vstal a podišiel k hlavnému mikrofónu:

— Žalujem riaditeľa SMED pána Hoslina z vraždy prezidenta Snowlyho.

Obvinený vstal so strhanou tvárou:

— To chlapčisko potratilo rozum!

— Kdežeby, — riekol pokojne Lio. — Pred štyrmi dňami sme s Ericom navštívili prezidenta Snowlyho, aby sme mu predviedli transmat a presvedčili ho o vážnosti situácie. Na záver nášho rozhovoru mi Edward Snowly potvrdil, že proces bude dnes a že sa na ňom zúčastní, ale že pár hodín predtým sa ešte spojí s riaditeľom SMED a pokúsi sa dostať z neho priznanie. Odhováral som ho, ale Snowly a Hoslin sa poznali a prezident

asi chcel pred procesom ešte vypočut' starého priateľa. Na pojednávanie mali prísť vedno. Posledným, kto sa v úplnej tajnosti stretol so Snowlym, je Hoslin.

— Tie tvrdenia sú vonkoncom neopodstatnené! — skríkol nový obžalovaný.

— Pozor, pán Hoslin, — poznamenal sudca. — Pred niekoľkými dňami sa prezident osobne so mnou spojil. Povedal mi o návšteve, ktorú mal, a o experimente s prenášačom hmoty — preto som proti pokusu nebol ani tu, pred tribunálom. Vedel som, že pri ňom nehrozí nijaké nebezpečenstvo.

— Čudné spôsoby, — poznamenal prokurátor. — Odkedy sa sudcovia miešajú do prípadov s takým osobným záujmom? Akiste viete, že ste porušili zákon a že vážne následky...

— Viem. Ale keď predmetom procesu je osud Zeme, blaho miliárd ľudí, nazdávam sa, že porušenie zákona je veľmi skromnou obeťou v porovnaní s nenapraviteľnými dôsledkami, čo by postihli Zem, keby pravda nevyšla najavo. Akokoľvek, — obrátil sa k riaditeľovi SMED, — nech pôvodcom vraždy je ktokoľvek, smrť prezidenta Snowlyho vám nijako nepomôže, pretože ešte predtým mi povedal, o čo ide.

— Nemal som dnes schôdzku s prezidentom!

— Trvám na svojej žalobe, — povedal Lionel.

— Spojte sa okamžite s Prezídium, — navrhol Hoslin. — Keď som v ňom bol, museli ma predsa vidieť desiatky strážnikov! To dostatočne dokáže moju nevinu!

— Nikto vás nevidel do Prezídia vojsť, ani z neho vyjsť, — pokračoval Lionel. — Ako riaditeľ SMED máte právo používať v Paríži osobný helicob. So Snowlym ste sa spojili optickým telefónom a potom ste sa vzdušnou cestou dostali priamo do jeho pracovne. Prezident vám otvoril sklenú stenu. A takisto ste aj odišli: nikto vás nevidel, nikto vás nespoznal.

Sudca prebehol očami po depeši a potvrdil to:

— Snowlyho našli v jeho pracovni, bol zavraždený nožom na rezanie papiera. Sklená stena zostala otvorená, pretože vrah ju zvonku nemohol zavrieť.

Riaditeľ Spoločnosti oblieval pot. Uchopil mikrofón do oboch rúk:

— Koľko je ľudí, čo môžu rovnako ako ja používať osobný helicob? Koľkí z nich mohli zavraždiť Snowlyho? Našlo by sa možno dvetisíc podozrivých! Prečo práve mňa podozrievate najviac? Máte proti mne nejaký dôkaz?

— Určite, — povedal Lionel. Sudca sa k nemu obrátil.

— Mladý muž, tá vražda sa stala pred necelou hodinou, a vy akoby ste vedeli, ako sa to stalo. Dávajte si pozor, čo povieť...

— V prezidentovej pracovni je niekoľko odpočívacích zariadení, ktoré deň a noc zaznamenávajú všetky rozhovory, a skrytých kamier, ktoré filmujú všetkých návštevníkov. Sú neustále v činnosti a možno ich zastaviť len červeným tlačidlom za starou skriňou.

— Ale ako to, že o všetkom tak viete? — spýtal sa sudca.

— Zabúdate, že sám som bol hoci len poldeň, prezidentom planéty. Šlo síce len o sen, ale technici oníria si dali tú námahu a vytvorili presnú ilúziu skutočnosti. Preto viem o tejto maličkosti, na ktorú ma upozornil práve pán Hoslin v úlohe ministerského predsedu. Vtedy mi prezieravo ukázal odpočívacie zariadenie Prezídia. Či si naň nespomenul a nevypol ho aj pred polhodinou v tom zápale?

Hoslinovi sa začala chvieť spodná pera... Jeho posledná nádej určite spočívala v tom, že možno sám Snowly, skôr než ho prijal, vypol zariadenie.

Mlčky a s námahou sa posadil. Sudca vykrútil číslo na optickom telefóne.

— Prezídium? Tu justičný palác. Dajte sem ihneď prepraviť v hermetických kazetách magnetofónové pásky a plastické filmové záznamy z odpozorovacích zariadení Snowlyho pracovne.

Zložil slúchadlo a zľahka poklopkal prstom po stole.

— Žiadam prítomných o štvrt'hodinku strpenia. Obrátil sa k Lionelovi.

— To však ešte nevysvetľuje, prečo ste v oníriu podpísali zmluvu dokazujúcu vašu vinu.

— Áno, pán sudca. Keď som pristál na orbitálnu družicu riaditeľ'a SMED, zviazali ma, podrobili pentonalu a dali mi drogy, aby ma bez odporu mohli dovliecť až sem. Ako sa účinky látok určených na rušenie mojej vôle oslabovali, našiel som sa v oníriu, čiže prebral som sa v Prezídii. Odvtedy som bol celkom pri sebe — ak tak možno povedať, lebo niekoľko hodín predtým mi technici oníria odobrali všetky spomienky, ktoré by mohli rušivo vplývať na pokus, a napojili na mňa elektródy, ktoré mali simulovať v mojom mozgu skutočnosť. Len keď tu na konci sekvencie, akurát vo chvíli, keď ma jeden z Kentaurčanov ponúkal, aby som podpísal, pocítil som prudkú bolesť na ľavom predlaktí — bolesť spôsobenú injekciou, ktorú mi dali priamo v kresle, keď som bol nehybný a v bezvedomí. Preto som od tej chvíle mal pocit, že moju vôľu prekrýva čosi silnejšie a koná namiesto mňa.

— To vyzerá dosť nepravdepodobne, — ozval sa sudca. — Boli ste pevne

pripútaný popruhmi...

— Pravdaže! Tie popruhy mi zakrývali ruky! Hoslin nájde pomoc všade, iste požiadal niekoho, aby mi pod popruhy zapojil dodatočné zariadenie, nejaký kontakt, ihlu, alebo niečo také, čím by sa moja osobnosť okamžite dala nahradiť osobnosťou iného človeka. Žiadam, by sa znovu premietla táto sekvencia oníria.

— Pravdaže. Váš obhajca ostatne zvlášť dôrazne žiadal, aby sa znovu preskúmala táto podozrivá pasáž oníria.

Za tribunálom sa začali pohybovať trojrozmerné obrazy. Lio sa spoznal v prezidentskom úbore.

— Pozrite! — zvolal. — Primi... prepáčte, Hoslin ma ťahá zozadu, čosi mi hovorí...

— To je nesmierne dôležité, — povedal Primi na plastickej obrazovke.

— Stop! Tu je to! — zvolal Lionel, — mohli by ste to vrátiť niekoľko sekúnd nazad a pustiť teraz film z experimentálnej sály?

Na obrazovke sa zjavilo laboratórium oníria so všetkými postavami ustrnutými vo svojich kreslách. Odrazu obecenstvo hlučne zareagovalo: na obrázkoch bolo jasne vidieť riaditeľa Spoločnosti v prilbe s elektródami, ako dáva rukou znamenie.

— Vidíte? — spýtal sa Lionel. — Práve naznačil napomáhačovi, aby mi na diaľku dal do ruky injekciu.

— To som zdvihol ruku len tak, — bránil sa Hoslin zo svojho boxu. — Stav účastníkov oníria sa rovná polovedomiu. Vari nechcete považovať za dôkaz to mimovoľné gesto! Koniec koncov môžete skontrolovať stav kresla oníria: na popruhoch, ktorými boli spútané ruky Lionela Kancela, nenájdete ani stopy po nejakom vedľajšom zariadení...

— Mali ste dva týždne na to, aby ste stopy toho dôkazu zotreli!

— Práve som dostal zvitky z Prezídia, — oznámil sudca. — A pretože sme práve pri premietaní...

Hoslin opäť vstal:

— Protestujem. Tieto dokumenty nemôžu byť v nijakom prípade dôkazom. Zákon to nepripúšťa. Môže ísť o falšované materiály. Je teda zbytočné sa nimi zapodievať.

— Správne, — povedal sudca, — môžu však poslúžiť ako usvedčujúce predmety. Ostatne, boli mi dopravené tak rýchlo, že to nenasvedčuje možnosti premyslenej zvukovej alebo optickej montáže. Ak si to želáte, naši znalci môžu ihneď zistiť, či ide o čerstvé materiály.

— S tým nemôžem súhlasiť... — začal Hoslin.

Ale tentoraz už vstal aj sudca. Nabral dych a začal:

— Proti riaditeľovi SMED pánu Hoslinovi sa nahromadilo veľa dôkazov a jeho vina sa už zdá potvrdená. Ale aj napriek tomu, kým súd pozorne prešetrí všetky predmety tohto nového prípadu a osobitne si overí vlastnosti prenášača hmoty, ktorý podľa všetkého znamená veľkú prekážku v rozvoji činnosti SMED, navrhujem porote, aby vzhľadom na svetový význam tohoto prípadu určila dátum poslednej skúšky, čo by jasným spôsobom potvrdila vinu či nevinu riaditeľa Svetovej dopravnej spoločnosti.

Poslucháčstvo priam vsávalo slová sudcu, ktorý sa s úsmevom obrátil na muža bezvládne skláteného v kresle.

— Pán Hoslin, čo by ste povedali na menší pobyt v oníriu? Obžalovaný si chytil hlavu do oboch dlaní: on, riaditeľ SMED, sa má podrobiť oníriu, vžiť sa proti svojej vôli do osoby iného človeka, byť postavený pred podobnú situáciu... Zabiť, po druhý raz zabiť v umelom sne, ktorý ho hanebne usvedčí, zabiť „podstrčeného“ prezidenta planéty... Zdvihol oči a spurne sa zahľadel na porotcov:

— Netreba. Priznávam sa.

7. KAPITOLA

Obrovský amfiteáter I Medzinárodného zhromaždenia, do ktorého sa zišlo tisíc členov Svetovej rady, privítal búrlivými ováciami Primiho, bývalého prvého ministra prezidenta Snowlyho. Tri týždne Primi úradne zastupoval prezidenta Zjednoteného sveta. Teraz však bolo treba pristúpiť k voľbe nového prezidenta.

Nálada bola výborná. Všetky oči žiarili. Technici svetovej spoločnosti Tele-Relief na plošinkách gestikulovali ostopäť, aby priamy prenos prebiehal podľa zásad vedeckého snímania a zvýraznil nadšenú atmosféru, ktorá zavládla v amfiteátri.

Potlesk i výkriky sa utíšili. Slova sa ujal Primi:

— Drahí priatelia, prv ako pristúpime k voľbe nového prezidenta, znamenajúcej medzník v dejinách našej civilizácie, chcel by som sa obrátiť k celému svetu, ba mal by som povedať: ku všetkým pozemšťanom.

Ďalšie ovácie.

— Ešte pred necelým mesiacom sa rozhodovalo o osude zemegule,

zároveň sa viedol neľútostný boj medzi dvoma najvýznamnejšími osobnosťami tejto planéty, a to medzi pánom Hoslinom, bývalým riaditeľom SMED, ktorý bol vyhostený do väzení na Mesiaci, a mladým kozmonautom Lionelom Kancelom, ktorý je dnes už rehabilitovaný a vďaka svojej vytrvalosti a diplomatickým schopnostiam je členom Svetovej rady!

Dobré dve minúty trval ohnivý potlesk amfiteátra. Lio sa začervenal a stisol mocnejšie ruku usmiatej Liny sediacej po jeho boku.

Strojité kamery Tele-Relief sa okamžite zaostřili na dvojicu. Biela Linina tóga pôsobila dojemom jasnej škvrny uprostred tmavých priliehavých kombinéz radcov.

— Dovoľte mi verejne a za všetkých poďakovať sa Lionelovi Kancelovi za jeho odvalu, jemu vďačí Zem za to, že začala novú éru: spolupráca medzi Alti a Zemou je už niekoľko dní skutočnosťou! Dva prenášače hmoty, ktoré máme k dispozícii v Paríži, nám umožnia nadviazať priamy kontakt s oficiálnymi predstaviteľmi obyvateľstva Alti, ktorých predkovia obývali Zem!

Ďalšie ovácie.

— Taktiež mi dovoľte privítať medzi nami vyslankyňu toho bratského ľudu!

Kamera vzala veľký detail Lininej tváre, ktorej ružové líca zvýrazňovali krásne črty.

— Budúcnosť núka Zemi najpriaznivejšie perspektívy, — pokračoval. — Ľutujeme len jedno: že za všetky vymoženosti, medzi ktorými treba spomenúť najmä prenášač hmoty a ktoré nám Alti tak veľkodušne ponúka, môžeme dať jej obyvateľom len naše priateľstvo a dôveru. Už len niekoľko mesiacov sa na zemeguli udržia lietajúce stroje určené na turistiku a výlety. Doprava zásob a tovaru a cestovanie akéhokoľvek druhu sa odteraz bude uskutočňovať pomocou miliónov transmatov, ktoré sa prednostne budú vyrábať v našich továrňach.

Primi zdvihol obe ruky a vyžiadal si ticho. S úsmevom na perách pokračoval:

— Ale transmat je len prostriedok, nástroj, jeden z mnohých vynálezov, čo nám Alt'ania tak vďačne poskytujú. Ich vesmírne stroje sú rýchle a bezpečné a mnohonásobne prevyšujú rýchlosť svetla. Spolupráca Alti a Zeme umožní dvom sesterským planétam napredovať vo výskume vesmíru. Cestu ku hviezdám máme otvorenú!

Radcovia vstali a začali spievať medzinárodnú hymnu.

— Dnes máme však inú povinnosť, — pokračoval Primi po prvej slohe.
— Musíme spomedzi seba vybrať jedného, ktorý bude najlepšie zastávať záujmy Zeme, ktorý zajtra prijme alťanských delegátov a v nastávajúcich rokoch urobí všetko, aby náš svet, čo tak nečakane omladol a vytvoril bratský zväzok so svetom Alti, uberal sa novými cestami v ústrety pokroku.

Uragán potlesku pozdravil tieto slová, no na obrovskom priečelí sa už rozsviecovali blikotavé svetielka na znamenie, že sa treba pripraviť na hlasovanie.

— Koho budeš voliť? — spýtala sa pošepky Lina Lia, ktorý už vnoril ruku do tajného zariadenia — do známej schránky pre individuálnu voľbu.

— Ignacia Valéria. Predstav si, že to je jediný radca, ktorého poznám, pretože v oníriu mi pripomenuli, že pri voľbe neboráka Snowlyho bol druhý.

Hlasovanie prebiehalo rýchle a automatické súčty na zadnej stene sa obmieňali s fantastickou rýchlosťou. Z kola na kolo sa stenčovala listina tisíce radcov.

— Bolo vyradených šestnásť radcov. Na listine ešte zostáva sedemdesiatjeden. Pozor na znamenie... Ďalšie hlasovanie!

— Počuj, — pošepla Lina Lionelovi, — nezdá sa ti, že sa tam akosi často vyskytuje tvoje meno?

— Moje? Akože? Ešte nie som vyradený? Ale... Predsa nemôžu zvoliť takého mladého prezidenta!

Čísla hovorili jasnou rečou. Zakrátko zostalo na osvetlenom priečelí len niekoľko mien — a meno Lionel Kancel sa dostalo na čelo.

— Zostávajú Lionel Kancel a Ignacio Valerio... Posledne hlasovanie... Pozor na znamenie...

Žiarovky sa zamihotali.

Pod dvoma menami začali prebiehať posledné čísla. Vyhlásenie konečného výsledku pozdravili búrlivé ovácie: na tabuli svietilo 774 hlasov pre Lionela, ktorý nedôverčivo vyjachtal:

— To nie je možné... Ja, a prezident? A... 774 hlasov! Neuveriteľné...

Dojatý Lio stisol ruku Liny, ktorá ho objala. Kamery zaostřili na nich. Zajtra bude obrázok tejto dvojice rozmnožený v miliónoch exemplárov v plastických novinách.

— Lionel Kancel! 774 hlasov, zvolený absolútnou väčšinou hlasov! Lionel Kancel sa stáva novým prezidentom Zjednoteného sveta!

— Lina, — zvolal Lio a pozeral sa nežne na dievčinu, — keby si nebola

pri mne, uveril by som, že som ešte v oníriu...

8. KAPITOLA

Lionel pristúpil k mikrofónom.

— Lumi-1 volá Zem a Alti... Lumi-1 volá Zem a Alti....

Vďaka zrýchleným vlnám, ktorými bol vybavený Lumi-1, sa na palubnej doske ihneď rozžiarili dve obrazovky.

— Alti je na linke! — zvolala Lina.

Pred ňou sa vynoril obraz kozmického zrkadla. Ešte nejasné kontúry začali naberať plastický tvar. Čoskoro sa na dievčinu pozerala tvár astronóma z pozorovacej kupoly.

— Príjem je výborný... Ste v spojení s Veľkou radou.

— Zem odpovedá! — zvolal radostne Lionel, keď zbadal, že na druhej obrazovke sa začína črtáť silueta.

— Lio? Tu Eric. Prepojím ťa na amfiteáter 1, kde prezident Ignacio Valerio a tisíc radcov očakávajú zábery, ktoré im sprostredkujete... Sú tam všetci novinári. Si napojený na priamy prenos.

Lionel sa obrátil k Line, ktorá sedela na mieste druhého pilota. Obaja vyzerali šťastne: už štyri dni lietali v kozme, ale ešte ani raz nemali spojenie so slnečnou sústavou. Ráno konečne dorazili k Alfe Kentaura a pozreli si tri prvé planéty zdvojeného hviezdneho systému.

Až teraz mali spojenie so Zemou, aby sa uskutočnil jedinečný prenos v dejinách ľudstva: symbolický trojuholník sa podaril. Zem, Alti a prvý obývaný vesmírny koráb — s jedným zástupcom oboch planét na palube — nadviazali spojenie.

Lionel sa pripravil a začal:

— Sme vzdialení od slnečnej sústavy 4,3 svetelných rokov. Už tri hodiny sa nachádzame na obvode Alfy Kentaura. Ako už ukázali automatické sondy, ktoré na Alfu vyslali Alťania pred niekoľkými storočiami, ani jedna z navštívených planét nie je obývaná ani obývateľná, čo aspoň platí o mŕtvych stáliciach, ktoré sme práve navštívili.

Lio stlačil kláves videového záznamu a na Alti i na Zemi kozmonautov hlas začal komentovať nevídané zábery z pústych planét...

— Blížime sa k planéte, ktorá je najbližšie k slnkám, no jej nepravidelná obežná dráha okolo dvoch hviezd spôsobuje na nej pravdepodobne také tepelné výkyvy, že normálne stavaný organizmus by to nezniesol.

Lio zastavil premietanie filmu.

— Videli ste prvé zábery z planét systému Alfa Kentaurus. Navrhujem, aby sme sa spojili o päť minút, keď prídeme k planéte, ktorá je najbližšia k Alfe... Potom budete v priamom prenose sledovať pristátie, keďže obidve Veľké rady rozhodli, že práve na tejto planéte sa umiestni prvý transmat mimo slnečnej sústavy.

— V poriadku, — povedal Eric.

Obrazovky stemneli. Lina a Lionel obrátili pozornosť na radar, ktorý zaznamenával približovanie sa k hviezde...

Od nehučných fotónových motorov sa do priestrannej kabíny Lumi-1 šírilo ledva počuteľné a skôr upokojujúce pradenie.

— Keď si pomyslím, — ozvala sa Lina po chvíli, — že práve teraz si mohol predsedať tisíc radcom v Prezídium!

Nad touto predstavou Lio vybuchol v smiech.

— Veru... Ale ver mi, že nie som rodený štátnik. A potom prasto dodal:

— Predovšetkým som kozmonaut. Najlepšie sa cítim medzi hviezdami. A vedno budeme neustále posúvať ďalej a ďalej hranice vesmíru...

Lina sa naňho láskavo usmiala.

— Mohol si si aspoň vziať nový model korábu; ved' Lumi-1 si vyžadoval toľko zmien...

— Viem, — odvetil zanovito. — Lenže s týmto korábom sa viaže veľa mojich spomienok. Je tak trochu mojou súčasťou... zato Prezídium... — nie, bol by som draho zaplatil, že som ta vkročil!

— Zabúdaš, že si tam nikdy nebol!

— O zaj, — uvedomil si pobaveno. Potom však rozhodne mávol rukou:

— Vieš, tam by som si nikdy nebol istý, či prežívam skutočnosť, alebo som v oníriu.

— Lio! Planéta!

Zohli sa nad páky a napojili sa na obežnú dráhu v malej výške. Obrazovky sa rozžiarili.

— Toto je posledná planéta Alfy Kentaura, — oznamoval na Zem a na Alti, ktoré nadviazali spojenie. — Jej svetlohnedý povrch vyzerá prívetivejšie ako povrch troch predchádzajúcich hviezd. Ale predbežné spektroskopické analýzy neukazujú na prítomnosť dajakej atmosféry: Kentaurčania neexistujú!

Podaktorí z tisíc členov Veľkej rady vyprskli do smiechu: prípad Hoslin-Kancel bol ešte v čerstvej pamäti.

— Aj keď masa tejto hviezdy, — vystriedala Lina priateľa, — nie je oveľa menšia ako objem Zeme...

Lionel zameral vonkajšie kamery na planétu a nasadil objektívy s premenlivou ohniskovou vzdialenosťou.

Miliardy divákov na Zemi a na Alti mali možnosť vidieť pochmúrný povrch kde tu posiaty skalnatými pahýľmi trčiacimi rovno k takmer čiernej oblohe.

Nijaké more.

— Stop! — zvolal Eric do vnútorného telefónu. — Tá hora... Lionel vrátil kamery dozadu.

Ukázali nezvyčajne pravidelne tvarovanú terénnu skupinu: pahorok s troma širokými dierami na úpätí.

— Zvláštne, — povedal Lionel. — Ako mohla príroda...

— Príroda? — zadivil sa Eric zo vzdialenosti 4,3 svetelných rokov. Pahorok náhle zašiel na obzor.

— Divíš sa? — spýtal sa Lionel. — Aj na Mesiaci sú veľmi pravidelné geologické formácie, ktoré astronómov s veľmi vyvinutým zmyslom pre fantáziu dlho udržiavali v presvedčení...

— Nie, — tvrdil Eric. — To je konštrukcia. Som si istý, že všetci Alt'ania zbadali tú... vec.

Lionel začul, ako sa amfiteáter za Ericovým chrbtom ozýval vravou tisícky radcov.

— Ľutujem, — povedal Lio, — Ale sme už na obežnej dráhe... Keď Lumi-1 príde približne na toto miesto...

Dýzy vesmírneho korábu rozvίrili prach hrdkovitej zeme.

O chvíľu už dve postavy v skafandroch sprevádzané zdvojenými tieňmi mierili k umelej hore.

— Každý z troch oblúkov je niekoľko sto metrov vysoký. — povedal Lionel... — Stavba vcelku musí mať viac ako kubický kilometer... A mal si pravdu, Eric, všetko je stavané pravidelne a nemôže nechať nikoho na pochybách: ide o stavbu, ktorá je dielom rozumných tvorov s vytríbeným vkusom.

— Lio! — upozornila Lina potichu. — steny...

— Naozaj! Sú vytesávané!

Obe malé postavy sa priblížili k obrovskej hore s akousi úctou. Lionel zameral kamery na povrch stavby z bezprostrednej blízkosti.

— Pozrite, — povedal neisto. — Nech sa pozerajú všetci pozemšťania i Alt'ania...

Nebolo to naozajstné písmo, ale také jasné a výrečné znaky, že iní musel porozumieť každý rozmýšľajúci tvor: príbeh vyrozprávaný pomocou

ustálených znakov, ktorých zmysel bol taký zrejmý, že sa im nedalo neporozumieť... Planéta... vesmírna loď... iná slnečná sústava... pristátie...

— Bytosti, čo tu zanechali len odkaz, čo postavili tento trojoblúkový most, nie sú obyvateľmi tejto sústavy... Alfa Kentaurus je neobývaný svet... neobývateľný... Ale my, čo sme prišli z iného sveta, čo sme súčasťou konfederácie mnohých planét, ktoré bratsky spolupracujú, my, zástupcovia tejto konfederácie, postavili sme tento orientačný bod určený mysliacim bytostiam, aby keď sem prídu, sa k nám pridali.

— Lio! Tamhľa, pod trojitým mostom! V prostriedku, pozri...

Lionel zamieril objektív kamery na označené miesto. A tam, ako maličká ružová bodka, jagal sa vajcovitý prenášač hmoty.

Obaja kozmonauti znehybneli a bez slova sa dlho a uprene pozerali na ten neznámy a zároveň známy predmet.

Miliardy ľudí na Zemi i na Alti sledovali prenášané zábery v akomsi slávnostnom rozjímaní. Všetci tušili, že sa odohráva niečo významné, niečo osudové a veľkolepé...

Dvojica mlčky podišla k stroju, ktorý šíril také isté vlny ako altánske transmaty. Len tvar použitých túb bol iný. Nebolo pochyb na akom princípe funguje: svojský návod nakreslený na zemi okolo vajcovitého transmatu vysvetľoval jasne polohy, ktoré bolo treba zvoliť, aby sa uviedlo do činnosti zariadenie na okamžité prenášanie hmoty...

Lionel cítil, ako ho opantáva nevýslovná radosť. Keby chcel, mohol by byť o niekoľko sekúnd tisícky svetelných rokov odtiaľto, spoznal by mierumilovné civilizácie, ktoré čakajú len na jeho pokyn, aby sa pridali k veľkej družine obývaných svetov.

Ako mimoriadny vyslanec Zeme by pristál na samej prostrednej planéte tejto galaktickej konfederácie...

Lina ho chytila za ruku a Lio sa vo svojom vnútri poopravil: ...ako mimoriadni vyslanci Zeme a Alti, jediných dvoch obývaných planét slnečnej sústavy...

Rovnaké úctivé ticho pretrvávalo nielen v amfiteátri I Prezídia na Zemi, ale aj medzi členmi altánskej Veľkej rady; vďaka univerzálnemu jazyku tajomných vesmíračanov, vďaka obrázkom tak dokonale úsporným, až ich zmysel bol okamžite jasný, všetci ľudia vedeli...

Lionel postavil kameru tak, aby objektív ustálene zaberá ružovkastý transmat. Potom dvojica prišla k vajcovitému predmetu...

Eric zo Zeme chcel kričať — ale čo?

Čo by tu pomohlo nejaké varovanie?

Akým nebezpečenstvám sa vystavovali Lina a Lionel?

Eric preniesol zrak na zábery, ako tisíce ľudí, čo sústredene sledovali priamy prenos na svojich obrazovkách.

Dve slnká Alfy Kentaura osvetľovali javisko neskutočným svetlom. Tam, na prvej planéte, štyri tieň dvoch ľudí pomaly postupovali k stredu trojitého oblúka.

Ruka v ruke vošli Lina a Lionel do prenášača hmoty.

Digitalizácia a oprava: Davis